សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

Université Royale de Droit et des Sciences Economiques

Royal University of Law and Economics

សារណាបញ្ចប់ការសិក្សា

ការអនុវត្ត
ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននៅកម្ពុជា

ស្រាវជ្រាវពីថ្ងៃទី ២៧ ខែ ០៤ ឆ្នាំ២០២១ ដល់ថ្ងៃទី ២៥ ខែ ០៦ ឆ្នាំ២០២១

ស្រាវជ្រាវដោយ	សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ
និស្សិតឈ្មោះ: លោក **ឈុំ វិសាល**	បណ្ឌិត **ហាច់ ផល្លី**
លោក **អៀម ហាក់លី**	

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ **នីតិសាស្ត្រ**	ឆ្នាំចូលសិក្សា ២០១៧
ជំនាន់ទី ២១	ឆ្នាំសរសេរសារណា ២០២១

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

យើងខ្ញុំទាំងពីរ ឈ្មោះ **ឈុំ វិសាល** និង **អៀម ហាក់លី** ជានិស្សិតសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រផ្នែកនីតិសាស្ត្រ ឆ្នាំទី៤ ជំនាន់ទី ២១ នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ក្នុងឆ្នាំសិក្សា ២០១៧-២០២១។ ក្នុងនាមយើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ ជាយុវជនជំនាន់ក្រោយ ដែលជាទំពាំងស្នងឬស្សី និងជាសសរទ្រូងដ៏រឹងមាំរបស់ប្រទេសជាតិ យើងខ្ញុំក៏បានសម្រេចចិត្តស្រាវជ្រាវ និងសរសេរជាសារណាក្រោមប្រធានបទស្តីពី « **ការអនុវត្តប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននៅកម្ពុជា** » ដើម្បីជាដើមទុន និងចំណេះដឹងបន្ថែមដល់ប្អូនៗជំនាន់ក្រោយសម្រាប់ធ្វើជាស្ពានទៅរកភាពជោគជ័យនាថ្ងៃអនាគត។

ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនេះផងដែរ យើងខ្ញុំសូមធ្វើការថ្លែងអំណរគុណ និងសម្តែងនូវកតញ្ញូតាធម៌យ៉ាងជ្រាលជ្រៅជូនចំពោះ៖

លោកឪពុក អ្នកម្តាយ ជាទីគោរព និងស្រលាញ់នៃកូន ដែលបានផ្តល់កំណើត និងចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សា អប់រំទូន្មាន ប្រៀនប្រដៅ ណែនាំប្រកបដោយកន្លងធម៌ ព្រមទាំងផ្តល់នូវក្តីអាណិតស្រលាញ់ចំពោះកូនតាំងពីតូចរហូតដល់ធំពេញវ័យ ដោយអ្នកមានគុណទាំងពីរបានលះបង់នូវកំលាំងកាយ និងកំលាំងចិត្ត ព្រមទាំងបញ្ញា និងស្មារតី មិនតែប៉ុណ្ណោះលោកអ្នកមានគុណទាំងពីរបានចំណាយថវិកាជាច្រើនដើម្បីផ្គត់ផ្គង់យើងខ្ញុំក្នុងការសិក្សារៀនសូត្រកន្លងមក។ គុណូបការៈ និងព្រហ្មវិហារធម៌ របស់លោកអ្នកមានគុណទាំងពីរសម្រាប់យើងខ្ញុំគឺពិតជាធំធេងខ្លាំងណាស់ ធំជាងមហាសមុទ្រដែលគ្មានកោះត្រើយ និងរកអ្វីមកប្រៀបប្រដូចបានឡើយ។ កូនមិនអាចបំភ្លេចនូវទង្វើដែលល្អរបស់អ្នកមានគុណទាំងពីរមកលើកូនបានទេ ដោយកូនបានផ្ទុកវាទុកនៅក្នុងបេះដូងកូនជានិច្ចដរាប។

ជាងនេះទៅទៀត យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដល់ **ឯកឧត្តមសកលវិទ្យាធិការ សកលវិទ្យាធិការរង ព្រឹទ្ធបុរស ព្រឹទ្ធបុរសរង និងលោកគ្រូ អ្នកគ្រូសាស្ត្រាចារ្យ** នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ដែលបានខិតខំអប់រំពីសម្ថភាពក្នុងការផ្ទេរ ចំណេះដឹង បទពិសោធន៍ ឯកសារ សិក្សាស្រាវជ្រាវ ដល់យើងខ្ញុំទាំងពីរក្នុងការសិក្សារៀនសូត្រ និងជាទីកន្លែងសម្រាប់ធ្វើការស្រាវជ្រាវ។

ជាពិសេស សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅដល់ **លោកសាស្ត្រាចារ្យ ហាប់ ផល្លី** ដែលជាសាស្ត្រាចារ្យណែនាំ ដល់យើងខ្ញុំទាំងពីរ ព្រមទាំងបានចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃសម្រាប់ធ្វើការបង្ហាត់បង្ហាញជ្រោមជ្រែង កែតម្រូវ និងអនុសាសន៍ល្អៗ ដែលធ្វើឲ្យការស្រាវជ្រាវមួយនេះ ដំណើរការទៅដោយរលូន និងប្រកបដោយលទ្ធផលល្អ។

ម្យ៉ាងទៀតយើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ សូមថ្លែងអំណរគុណ ចំពោះ លោកតា លោកយាយ អ៊ុំប្រុស អ៊ុំស្រី លោកពូ អ្នកមីង បងប្អូន សិស្សច្បង មិត្តភក្តិទាំងអស់ដែលបានផ្តល់ជាកំលាំងចិត្ត និងផ្តល់ជាគំនិតល្អៗ ជាច្រើន ក៏ដូចជាចែករំលែកនូវបទពិសោធន៍ ដល់យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ក្នុងការសរសេរសារណា។

ជាចុងបញ្ចប់ យើងខ្ញុំ សូមឲ្យវត្ថុស័ក្តសិទ្ធិទាំងអស់ ក្នុងលោកតាមថែរក្សា ការពារ និងប្រសិទ្ធិពរជ័យ សិរីសួស្តីដល់អយើងទាំងអស់គ្នា ឲ្យជៀសផុតពីជំងឺក៏កាចសាហាវ និងជួបប្រទះតែសេចក្តីសុខ សេចក្តីចម្រើន សុខភាពល្អ កាយសម្បទារឹងមាំ អាយុ យឺនយូ ជោគជ័យគ្រប់ភារកិច្ច និងជួបតែពុទ្ធិពរ ទាំងបួនប្រការ គឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

អារម្ភកថា

រយៈពេល ៤ឆ្នាំ ដែលយើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់បានទទួលការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រនីតិសាស្ត្រ ព្រមទាំងមុខវិជ្ជាជាច្រើនរួមមានទាំងនីតិជាតិ នីតិអន្តរជាតិ ថែមទាំងនីតិឯកជន និងនីតិសាធារណៈ នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ចរួចមក។ ដោយក្រោមការ យកចិត្តទុកដាក់ ប្រឹងប្រែងបង្ហាត់បង្រៀនរបស់លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ សាស្ត្រាចារ្យទាំងអស់ ទើបយើងខ្ញុំទាំងពីរមានឱកាសឈានដល់ការសរសេរសារណាបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រនីតិសាស្ត្រជំនាន់ទី២១ និងជាចំណែកមួយក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យ អប់រំនៅកម្ពុជា។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ការសរសេរសារណា មិនមែនងាយស្រួលដូចជាកិច្ចការផ្ទះ ឬកិច្ចការស្រាវជ្រាវកន្លងមកនោះទេ តែបែរជាតម្រូវឲ្យយើងទាំងពីរនាក់ត្រូវមានភាពអំនត់ ស៊ូទ្រាំ បូករួមទាំងចំណេះដឹងខ្លះៗ ក្នុងការសរសេរវាឡើងមក ដោយហេតុថាអំឡុងពេលសរសេរ យើងអាចនឹងជួបប្រទះនូវការលំបាកដោយមិនបានគិតទុកជាមុន ដែលវាធ្វើឲ្យយើងទទួលបាននូវភាពរីកចម្រើនទៅមុខក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា។

យើងខ្ញុំទាំងពីរបានជ្រើសរើសប្រធានបទ « **ការអនុវត្តប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននៅកម្ពុជា** » ដើម្បីចងក្រមធ្វើជាសារណាបញ្ចប់ការសិក្សា ដោយយើងទាំងពីរសម្លឹងឃើញថាមានសិស្សច្បងភាគច្រើនបានរៀបចំសំណៅឯកសារ និងសារណាដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងទ្រឹស្តី សញ្ញាណទូទៅ និងគោលការណ៍របស់ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានប៉ុណ្ណោះ ទើបយើងទាំងពីរសម្រេចថានឹងសរសេរបន្ថែមអំពី ភាពខុសគ្នារវាងទ្រឹស្តីច្បាប់ និងការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៅប្រទេសកម្ពុជា។ ម៉្យាងវិញទៀត ការអនុវត្តប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន គឺពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់អាជីវករ ពាណិជ្ជករ និងវិនិយោគិនជាដើម ព្រោះថា ការរស់នៅក្នុងសង្គមយើងសព្វថ្ងៃ មិនអាចជៀសឆ្ងាយពីបញ្ហាសេដ្ឋកិច្ចបាននោះទេ ហេតុនេះហើយយើងទាំងពីរនាក់ក៏បានសម្រេចចងក្រម រៀបចំ សារណានេះឡើងមក ដើម្បីជាចំណេះដឹងដល់បងប្អូនជនរួមជាតិយើង។

ជាចុងបញ្ចប់ យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់សង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា ស្នាដៃដ៏តូចមួយនេះ នឹងក្លាយជាប្រយោជន៍ដល់ការអនុវត្តប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននៅកម្ពុជា ជាពិសេសទុកឲ្យប្អូនៗ ជំនាន់ក្រោយបានសិក្សាស្វែងយល់បន្ថែមពីចំណុចសំខាន់ៗនៅក្នុងសារណាមួយនេះ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការចងក្រមសារណានេះឡើង វាអាចនឹងមានការខ្វះចន្លោះដោយប្រការណាមួយ ដែលត្រូវការកែតម្រូវនាពេលខាងមុខ ដូចនេះយើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ សូមមេត្តាខន្តីអភ័យទោសចំពោះរាល់កំហុសឆ្គងក្នុងការតាក់តែងនេះ ហើយក៏សូមស្វាគមន៍នូវការរិះគន់ក្នុងន័យស្ថាបនាពីសំណាក់អ្នកស្រាវជ្រាវគ្រប់រូបដើម្បីជាបច្ច័យក្នុងការកែលម្អសមិទ្ធិផលមួយនេះឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើងថែមមួយកម្រិតទៀត។

មាតិកា

ទំព័រ

បញ្ជីរូបភាព..............................iv

បញ្ជីក្រាហ្វិក..............................v

បញ្ជីតារាង..............................vi

សេចក្តីផ្តើម

១ លំនាំបញ្ហា..............................១

២ ចំណោទបញ្ហានៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ..............................២

៣ គោលបំណងនៃការសិក្សា..............................២

៤ ដែនកំណត់ និងវិសាលភាពនៃការសិក្សា..............................៣

៥ សារៈសំខាន់នៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ..............................៣

៦ រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ..............................៤

៧ វិធីសាស្រ្តស្រាវជ្រាវ..............................៤

ក រចនាបថនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ..............................៤

ខ ប្រភពទិន្នន័យ..............................៥

គ វិធីសាស្រ្តប្រមូលទិន្នន័យ..............................៦

ជំពូកទី ១

ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

១.១ សញ្ញាណទូទៅនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន..............................៧

១.១.១ ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន..............................៧

១.១.២ អ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន..............................៨

១.១.៣ ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន..............................៨

១.១.៤ ចលនវត្ថុ..............................៨

១.២ ការបង្កើតកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន..............................៩

១.២.១ លក្ខខណ្ឌគ្រឹះ..............................៩

១.២.១.១ ការព្រមព្រៀងរបស់គូភាគី..............................៩

១.២.១.២ លក្ខខណ្ឌសមត្ថភាពគូភាគី..............................១០

១.២.២. លក្ខខណ្ឌទម្រង់ ១១
១.២.៣ អានុភាពតតាំង ១២
១.២.៣.១ ការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយជាក់ស្តែង ១២
១.២.៣.២ ការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយការការព្រមព្រៀង ឬ ការប្តូរលក្ខណៈនៃការកាន់កាប់ ១៣
១.២.៣.៣ ការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយសង្ខេប ១៤
១.២.៣.៤ ការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយបញ្ជា ១៤
១.៣ អានុភាពនៃសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ១៥
១.៣.១ ទំហំនៃអានុភាពរបស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ១៥
១.៣.២ អានុភាពចំពោះផល ១៦
១.៣.៣ ឧបាទេសកម្ម ១៦
១.៣.៣.១ ឧបាទេសកម្មលើចលនវត្ថុដែលមិនមែនជាចលនវត្ថុជុំគ្នា ១៦
១.៣.៣.២ ឧបាទេសកម្មលើចលនវត្ថុជុំ ១៧
១.៣.៤ ការចាត់ចែងវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុដោយអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និងម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ១៨
១.៣.៤.១ ការចាត់ចែងវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុដោយអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ១៨
១.៣.៤.២ ការចាត់ចែងវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុដោយម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ១៩
១.៣.៥ ទំហំនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា ២០
១.៣.៦ បញ្ញត្តិពិសេសក្នុងករណីដែលម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានកាន់កាប់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុ ២០
១.៣.៦.១ អានុភាពនៃការឃាត់ទុក ២០
១.៣.៦.២ ករណីយកិច្ចរបស់ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានក្នុងការរក្សាទុកវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុ ២១
១.៣.៦.៣ សិទ្ធិទាមទារឱ្យសងសោហ៊ុយរបស់ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ២១
១.៤ ការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ២១
១.៤.១ ការចាត់ចែងប្តូរជាប្រាក់ ២២
១.៤.២ អនុប្បទានជាស្ថាពរ ២២
១.៤.៣ ករណីយកិច្ចត្រូវបង់ទឹកប្រាក់ដែលលើស ២២
១.៤.៤ សិទ្ធិទទួលយកមកវិញរបស់អ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ២៣

១.៥ ការអនុវត្តអត្រាការប្រាក់ ២៣
១.៦ ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចទាក់ទិននឹងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ២៤
១.៦.១ ក្រសួងយុត្តិធម៌ ២៤
១.៦.២ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ២៥
១.៦.៣ តុលាការ ២៦

ជំពូកទី២

ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និងការបញ្ចាំចលនវត្ថុ

២.១ ការភាន់ច្រលំរវាងការបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន របស់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា ២៧
២.២ ការបង្កើតកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិ ៣០
២.៣ អានុភាពនៃសិទ្ធិ ៣០
២.៤ ការអនុវត្តសិទ្ធិ ក្នុងករណីដែលកាតព្វកិច្ចពុំត្រូវបានអនុវត្ត ៣១

ជំពូកទី៣

ការអនុវត្តប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននៅកម្ពុជា

៣.១ កម្រិតយល់ដឹងរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ទៅលើប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ៣២
៣.២ បញ្ហាការភាន់ច្រលំរវាងការបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ៣៣
៣.៣ ការប្រកបអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដោយពុំមានអាជ្ញាបណ្ណ ៣៣
៣.៤ បញ្ហាអត្រាការប្រាក់ខ្ពស់ហួសកម្រិត ៣៤
៣.៥ បញ្ហាការកត់ត្រាព័ត៌មានប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និងការប្រមូលពន្ធ ៣៦
៣.៥.១ ភាពមិនអាចត្រួតពិនិត្យបាននូវព័ត៌មានប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ៣៦
៣.៥.២ បញ្ហាទាក់ទិននឹងការប្រមូលពន្ធ ៣៧
៣.៦ ដំណោះស្រាយការកត់ត្រាព័ត៌មានប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និងការប្រមូលពន្ធ ៣៨
៣.៦.១ ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាជំនួយក្នុងការប្រមូលព័ត៌មាន ៣៨
៣.៦.២ ដំណោះស្រាយទាក់ទិននឹងការប្រមូលពន្ធ ៣៩
សន្និដ្ឋាន ៤០
អនុសាសន៍ ៤២
ឯកសារយោង
ឧបសម្ព័ន្ធ

បញ្ជីរូបភាព

ទំព័រ

រូបភាពទី១៖ ការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយដាក់ស្ដែង ឬ ការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយការប្រគល់ដាក់ស្ដែង......... ១២

រូបភាពទី២៖ ការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយការព្រមព្រៀង.. ១៣

រូបភាពទី៣៖ ការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយបញ្ជា..១៥

បញ្ជីក្រាហ្វិក

ទំព័រ

ក្រាហ្វិកទី១៖ ក្រាបបង្ហាញអំពីការឆ្លើយថាយល់ដឹងអំពីអត្ថន័យនៃការបញ្ចាំរបស់គំរូតាង........................២៧
ក្រាហ្វិកទី២៖ ការគិតថា ហាងបញ្ចាំនឹងរឹបអូសវត្ថុដែលបញ្ចាំចំពោះអ្នកដែលបានឆ្លើយតប.....................២៨
ក្រាហ្វិកទី៣៖ ការគិតថា ហាងនឹងរឹបអូសវត្ថុបញ្ចាំ ចំពោះអ្នកដែលបានឆ្លើយតបថាយល់ពីអត្ថន័យនៃ
ការបញ្ចាំ..២៨
ក្រាហ្វិកទី៤៖ ការយល់ដឹងអំពីអត្ថន័យនៃការបញ្ចាំរបស់អ្នកឆ្លើយតប (បន្ទាប់ពីវិភាគរួច)........................២៩
ក្រាហ្វិកទី៥៖ ការយល់ដឹងអំពីអត្ថន័យនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ចំពោះអ្នកឆ្លើយតប..................... ៣២

បញ្ជីតារាង

ទំព័រ

តារាងទី១៖ អត្រាការប្រាក់ដែលប្រមូលបានពីអ្នកឆ្លើយតប..៣៥
តារាងទី២៖ វិធីសាស្ត្រគេចវេស និងការបន្លំពន្ធ និងដំណោះស្រាយ..៣៨

សេចក្តីផ្តើម

១ លំនាំបញ្ហា

ចាប់ផ្តើមពីឆ្នាំ១៩៩៣ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានប្រែខ្លួនពី"សេដ្ឋកិច្ចជាតិ[ដែល]ស្ថិតក្រោមការដឹកនាំរបស់រដ្ឋ"[1] មកអនុវត្តប្រកាន់យកប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារ។[2] ប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារនេះ បានជំរុញឱ្យកម្ពុជាអាចអភិវឌ្ឍន៍ខ្លួនពីប្រទេសដែលមានប្រាក់ចំណូលកម្រិតទាប មកជាប្រទេសដែលមានប្រាក់ចំណូលមធ្យមកម្រិតទាបបាននាឆ្នាំ ២០១៥[3] ហើយនឹងអាចក្លាយជាប្រទេសដែលមានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់នាឆ្នាំ ២០៣០[4]។ កត្តាដែលធ្វើឱ្យកម្ពុជាមានការរីកចម្រើនជាបន្តបន្ទាប់បែបនេះ បណ្តាលមកពីការរីកចម្រើននៃវិស័យពាណិជ្ជកម្ម និងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ ដូចដែលបានឃើញនូវប្រកាសរបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌[5] ព្រមទាំងប្រកាសរបស់ធនាគារជាតិ[6] ដែលកំណត់អត្រាការប្រាក់ដែលត្រូវបានកម្រិត និងអត្រាការប្រាក់ពិដាន មកត្រឹម១៨% ក្នុង១ឆ្នាំ ដែលអាចធ្វើឱ្យប្រជាជនក៏ដូចជាស្ថាប័នឯកជនទទួលបាននូវមូលធនសម្រាប់ការរស់នៅ ក៏ដូចជាការប្រកបពាណិជ្ជកិច្ចផងដែរ។ ចំពោះស្ថាប័នដែលទទួលបន្ទុកអនុវត្តនូវកាតព្វកិច្ចខាងលើរួមមាន រូបវន្តបុគ្គល ស្ថាប័នធនាគារ (ទាំងធនាគារពាណិជ្ជ និងធនាគារឯកទេស) ស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ និងអាជីវកម្មទទួលប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។ល។

អាជីវកម្មទទួលប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននាពេលបច្ចុប្បន្ន មានភាពរីកចម្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ខណៈដែលការអនុវត្តប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននៅកម្ពុជា ពុំទាន់មានលក្ខណៈស្របច្បាប់ពេញលេញដែលអាចឱ្យមានតម្លាភាពក្នុងការអនុវត្ត ជាហេតុធ្វើឱ្យបាត់បង់ប្រយោជន៍ដល់ប្រជាជន ក៏ដូចជាសេដ្ឋកិច្ចរបស់

---

[1] រដ្ឋធម្មនុញ្ញរដ្ឋកម្ពុជា, ៣០ មេសា ១៩៨៩, មាត្រា១១(១)។

[2] រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា, ២១ កញ្ញា ១៩៩៣, មាត្រា៥៦(១) (តទៅហៅថា រដ្ឋធម្មនុញ្ញឆ្នាំ១៩៩៣)។

[3] Ly Sodeth, "Cambodia Is Now a Lower-Middle Income ECONOMY: What Does This Mean? [កម្ពុជាសព្វថ្ងៃជាប្រទេសដែលមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាបៈតើមានន័យដូចម្តេច?]," World Bank Blogs (World Bank, August 11, 2016), https://blogs.worldbank.org/eastasiapacific/cambodia-is-now-a-lower-middle-income-economy-what-does-this-mean (ទស្សនាចុងក្រោយថ្ងៃទី ០១ សីហា ២០២១)។

[4] Ahmed Muneeb Saeed, "Cambodia, 2019-2023 Inclusive Pathways to a Competitive Economy" (Asia Development Bank (ADB), October 2019), https://www.adb.org/sites/default/files/institutional-document/534691/cps-cam-2019-2023.pdf, 8 (ទស្សនាចុងក្រោយថ្ងៃទី០១ សីហា ២០២១)។

[5] ប្រកាសស្តីពីអត្រាការប្រាក់ដែលត្រូវបានកម្រិត, លេខ ១២៨ កយ.ប្រក/១១, ២១ ធ្នូ ២០១១, ប្រការ១ (តទៅហៅថា ប្រកាសអត្រាការប្រាក់កម្រិត)។

[6] ប្រកាសស្តីពីការកំណត់ពិដានអត្រាការប្រាក់ឥណទាន, លេខ ធ៧.០១៧.១០៩.ប្រក, ១៣ មីនា ២០១៧, ប្រការ៤ (តទៅហៅថា ប្រកាសអត្រាការប្រាក់ពិដាន)។

ប្រជាជាតិទាំងមូល។ ប្រការនេះហើយ បញ្ហាការអនុវត្តប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននៅកម្ពុជានាពេលបច្ចុប្បន្ន បានក្លាយជាប្រធានបទដ៏ក្តៅ ដែលគួរឱ្យអ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវផ្តោតចំណាប់អារម្មណ៍ទៅលើបញ្ហានេះ ហើយក៏បានក្លាយជាប្រធានបទ ដែលនឹងលើកយកមកធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវក្នុងសារណាបញ្ចប់ការសិក្សានេះ។

សារណាមួយនេះ នឹងធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើទ្រឹស្តីដែលមានស្រាប់ ប្រមូលទិន្នន័យ ព្រមទាំងធ្វើការវិភាគ ស្វែងរកដំណោះស្រាយចំពោះបញ្ហាការអនុវត្តប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានមួយនេះ ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពទាំងផ្នែកទ្រឹស្តី និងការអនុវត្តផ្ទាល់។

២ ចំណោទបញ្ហានៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

ទោះបីជាកម្ពុជា មានក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ ២០០៧ ដែលចែងអំពីប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននៅក្នុងជំពូកទី៦ នៃគន្ថីទី៥ ក៏ដូចជាប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ[7]ទាក់ទិននឹងនីតិវិធីនៃការធ្វើអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានយ៉ាងណាក្តី ក៏ការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៅតែមិនមានតម្លាភាពមួយចំនួននៅតែបន្តកើតឡើងជារឿយៗ។ បញ្ហាដែលបានកើតឡើងនោះ រួមមាន ការញែកមិនដាច់រវាងការបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានរបស់ប្រជាជន បញ្ហាការយកអត្រាការប្រាក់ហួសពីអត្រាការប្រាក់ពិដាន ក៏ដូចជាការទទួលប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននូវវត្ថុដែលទទួលបានមកអំពីចោរកម្មជាដើម។ បញ្ហាខាងលើនេះ អាចបណ្តាលមកពីកត្តាបីយ៉ាងរួមមាន៖

- ភាពពុំយល់ដឹងអំពីច្បាប់ ក៏ដូចជាវាក្យស័ព្ទច្បាប់របស់ប្រជាជន
- ភាពចន្លោះប្រហោងនៃការចងក្រងច្បាប់កម្ពុជា
- ភាពចន្លោះប្រហោងនៃការអនុវត្តច្បាប់នៅកម្ពុជា

ចំពោះបញ្ហា និងកត្តាបង្កនៅក្នុងសម្មតិកម្មខាងលើនេះ ក៏បានបង្កើតចេញជាសំនួរមួយចំនួនសម្រាប់ជាគំនិតក្នុងការធ្វើការសិក្សាបន្តផងដែរ ដែលសំនួរទាំងនោះមានដូចជា៖

- តើប្រជាជនកម្ពុជាយល់ដឹងអំពីប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដែរឬទេ? ហេតុអ្វី?
- តើច្បាប់កម្ពុជាទាក់ទិននឹងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដែលបានតាក់តែងមក សមស្របជាមួយបរិបទសង្គមនាពេលបច្ចុប្បន្នដែរឬទេ? អធិប្បាយ?
- តើការអនុវត្តច្បាប់ទាក់ទិននឹងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានមានប្រសិទ្ធភាពដែរឬទេ? ហេតុអ្វី?

[7] ប្រកាសស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ និងទទួលប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន, លេខ ០៣០ សហវ.ប្រក, ១៣ មករា ២០១៧ (តទៅហៅថាប្រកាសអាជីវកម្មបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន)។

៣ គោលបំណងនៃការសិក្សា

ចំពោះគោលបំណងនៃការសិក្សាចំពោះកិច្ចការស្រាវជ្រាវមួយនេះគឺ ដើម្បីធ្វើការស្រាវជ្រាវឱ្យបានស៊ីជម្រៅទៅលើបញ្ហា ក៏ដូចជាកត្តាប៉ះពាល់ដែលទាក់ទិនជាមួយការអនុវត្តប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។

គោលបំណងទាំងនោះរួមមាន៖

- យល់ដឹងអំពីទិដ្ឋភាពច្បាប់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន
- យល់ដឹងអំពីនីតិវិធីនៃការធ្វើប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន
- ប្រមូលទិន្នន័យ និងធ្វើការវិភាគទិន្នន័យដែលទាក់ទិននឹងការអនុវត្តប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន
- ប្រៀបធៀបការអនុវត្តជាក់ស្តែង និងទ្រឹស្តីច្បាប់ដែលពាក់ព័ន្ធ
- យល់ដឹងអំពីផលប៉ះពាល់ដែលកើតឡើងដោយសារការអនុវត្តមិនស្របតាមនីតិវិធីនៃច្បាប់របស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ
- ធ្វើការសន្និដ្ឋាន និងផ្តល់អនុសាសន៍ដើម្បីអាចធ្វើការកែតម្រូវចំពោះបញ្ហា
- ចងក្រងទុកជាឯកសារសម្រាប់ជាស្នាដៃ និង ចំណុចផ្តើមនៃការស្រាវជ្រាវបន្តសម្រាប់និស្សិតជំនាន់ក្រោយៗទៀត។

៤ ដែនកំណត់ និងវិសាលភាពនៃការសិក្សា

សារណានេះ មានដែនកំណត់គ្របដណ្តប់ទៅលើទិដ្ឋភាពច្បាប់ ក៏ដូចជាការអនុវត្តច្បាប់ដែលទាក់ទងទៅនឹងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានកម្ពុជា។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ មានវិសាលភាពក្នុងក្របខណ្ឌនៃច្បាប់កម្ពុជា ដែលរួមមានក្រមរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក៏ដូចជាអនុក្រឹត្យ ឬប្រកាសផ្សេងៗដែលទាក់ទងផងដែរ។ បន្ថែមពីនេះទៀត ច្បាប់ដែលមានប្រភពពីបរទេសខ្លះៗ ក៏នឹងត្រូវយកមកប្រៀបធៀបជាមួយបទដ្ឋានគតិយុត្តិរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងន័យសិក្សាប្រៀបធៀបរកដំណោះស្រាយនៅក្នុងកិច្ចការស្រាវជ្រាវមួយនេះផងដែរ។

៥ សារៈសំខាន់នៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវមួយនេះ មានសារៈសំខាន់ដល់សង្គមជាតិកម្ពុជា ទាំងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមផងដែរ។ ចំពោះសារៈសំខាន់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ការអនុវត្ត ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានមានតម្លាភាព ផ្តល់ភាពងាយស្រួលចំពោះការប្រមូលមូលធនសម្រាប់ការចិញ្ចឹមជីវិត ក៏ដូចជាការប្រកបពាណិជ្ជកិច្ច ដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា។ ចំណែកឯការស្វែងរកដំណោះស្រាយនៅក្នុងកិច្ចការស្រាវជ្រាវនេះ អាចធ្វើឱ្យអ្នកសិក្សា អ្នកស្រាវជ្រាវ ជាពិសេសនីតិករ ទទួលបាននូវគំនិតក្នុងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពចំពោះការ

បង្កើត និងអភិវឌ្ឍន៍ច្បាប់ ក៏ដូចជានីតិវិធីដែលទាក់ទិននឹងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ដែលចំណុចនេះគឺជាសារៈសំខាន់ដែលមិនអាចខ្វះបានរបស់សារណានេះចំពោះផ្នែកសង្គម។

បន្ថែមអំពីសារៈសំខាន់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមខាងលើ សារណាបញ្ចប់ការសិក្សានេះ ក៏អាចក្លាយជាមូលដ្ឋានក្នុងការរួមចំណែកក្នុងការចែករំលែក គំនិតស្មារតី ក៏ដូចជាចំណេះដឹងផ្នែកច្បាប់បន្ថែមទៅដល់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា ក៏ដូចជាមិត្តអ្នកអានទាំងអស់គ្នាផងដែរ។

៦ រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

សារណានេះ ត្រូវបែងចែកជា ៣ជំពូក។ ជំពូកទី១ "ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន" លើកឡើងនូវទ្រឹស្តីច្បាប់ និងទស្សនៈពាក់ព័ន្ធទៅនឹងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ដែលរួមមានសញ្ញាណទូទៅនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន នីតិវិធីទាក់ទិននឹងការបង្កើតកិច្ចសន្យាប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ក៏ដូចជាធ្វើការរៀបរាប់អំពីស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចទាក់ទិននឹងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានផងដែរ។ រីឯជំពូកទី២ "ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និងការបញ្ចាំចលនវត្ថុ" បង្ហាញអំពីការភាន់ច្រឡំរវាងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និងការបញ្ចាំចលនវត្ថុរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ព្រមទាំងលើកឡើងដោយសង្ខេបនូវភាពដូចគ្នា និងខុសគ្នានៃទ្រឹស្តីច្បាប់ និងទស្សនៈពាក់ព័ន្ធរវាងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និងការបញ្ចាំចលនវត្ថុ។ ចំណែក ជំពូកទី៣ "បញ្ហាប្រឈមនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននៅកម្ពុជា" បង្ហាញអំពីទិន្នន័យនៃការស្រង់មតិ ក៏ដូចជាការបកស្រាយអំពីបញ្ហាប្រឈមនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននៅកម្ពុជា ព្រមទាំងធ្វើការពិភាក្សារកដំណោះស្រាយនៃបញ្ហាទៀតផង។

៧ វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ

ក រចនាបថនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

ចំពោះការស្រាវជ្រាវនេះ គប្បីប្រើប្រាស់ការរួមបញ្ចូលគ្នានៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវបែបគុណភាព (Qualitative Approach) និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវបែបបរិមាណ (Quantitative Approach)។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវបែបគុណភាព គឺជាការសិក្សាស្រាវជ្រាវទាក់ទងនឹងការវាយតម្លៃដែលទាក់ទងទៅនឹងឥរិយាបថ គំនិត និងចរិកលក្ខណៈ។ ចំពោះការស្រាវជ្រាវប្រភេទនេះ មានទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ទៅលើការយល់ដឹង និងចំណាប់អារម្មណ៍របស់អ្នកស្រាវជ្រាវចំពោះបញ្ហានៃប្រធានបទ។ លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវបែបគុណភាពនឹងបង្ហាញក្នុងទម្រង់ដែលមិនមែនជាបរិមាណ ឬ ក្នុងទម្រង់ដែលមិនអាចវិភាគបានដោយការសិក្សាបែបបរិមាណវិស័យ។ ចំណែកការសិក្សាបែបបរិមាណវិស័យ គឺជាការសិក្សាស្រាវជ្រាវដោយផ្អែកលើការវាស់បរិមាណ ឬរិមាត្រណាមួយដែលអាចកំណត់ជាលេខបាន។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះក៏អាចអនុវត្តបានចំពោះបាតុភូតដែលអាចត្រូវបានបង្ហាញជាបរិមាណផងដែរ។(Kothari, 2004)[8]

[8] C.R. Kothari, *Research Methodology* [វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ], (New Dehli: NEW AGE INTERNATIONAL, 2004), 5។

"ចំណែកឯវិធីសាស្ត្រក្នុងការស្រាវជ្រាវ [ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ]គប្បីជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្របែបពិពណ៌នា (Descriptive Methods) ដែលជាវិធីសាស្ត្រសមស្របសម្រាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវចំពោះវិទ្យាសាស្ត្រសង្គម។ វិធីសាស្ត្របែបពិពណ៌នា ជាវិធីសាស្ត្រដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ចំពោះការសិក្សាទាំងនោះដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការពិពណ៌នាអំពីលក្ខណៈពិសេសរបស់បុគ្គល ឬ ក្រុមជាក់លាក់ណាមួយ" [បកប្រែ] (Kothari, 2004)[9] ។ ចំពោះសារណាមួយនេះ វិធីសាស្ត្របែបពិពណ៌នា ដោយប្រើប្រាស់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវបែបបរិមាណ នឹងអាចធ្វើឱ្យបានដឹងច្បាស់អំពីកម្រិតនៃការយល់ដឹងរបស់ប្រជាជនកម្ពុជាទៅលើប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ព្រមទាំងប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តច្បាប់ទាក់ទិននឹងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានផងដែរ។ ចំពោះវិធីសាស្ត្របែបពិពណ៌នា ដោយប្រើប្រាស់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវបែបគុណភាព នឹងអាចពន្យល់ប្រាប់អំពីមូលហេតុនៃដែលទាក់ទងនឹងបញ្ហាដែលទាំងពីរខាងលើ ក៏ដូចជាអាចអធិប្បាយបានថា ច្បាប់កម្ពុជាសព្វថ្ងៃមានភាពសមស្របជាមួយបរិបទជាក់ស្តែង ឬយ៉ាងណា។

ខ ប្រភពទិន្នន័យ

ទាក់ទិននឹងការសិក្សាស្រាវជ្រាវបែបបរិមាណវិស័យ ចំពោះទិន្នន័យប្រភេទទី១ (Primary Data) នឹងត្រូវធ្វើការប្រមូលទៅលើគំរូស្ថិតិដែលតំណាងឱ្យសាកលស្ថិតិដែលជាប្រជាជនកម្ពុជាទាំងមូល។ ចំពោះប្រជាជន ១៦,៧១៨,៩៧១នាក់[10] របស់កម្ពុជា ការសម្រង់មតិនេះអាចរកគំរូតាងដែលមានកម្រិតភាពជឿជាក់ ៩៥% បានដោយប្រើរបស់ Slovin's Formula[11] ដែលមានរូបមន្ត ៖

$$n = \frac{N}{1+N*e^2}$$

ដែល N ជាចំនួនសាកលស្ថិតិដែលជាចំនួនប្រជាជន

n ជាចំនួនគំរូតាង

e ជា Confidence Interval ដែលនឹងយកស្មើនឹង ៩.១% ឬ 0.0៩១។

ការគណនាបង្ហាញថា ការសម្រង់មតិនេះត្រូវការគំរូតាងចំនួន ១២២ នាក់។

---

[9] ដដែល, 37។

[10] "Population, Total - CAMBODIA [ប្រជាជនសរុបរបស់ប្រទេសកម្ពុជា]," Data (The World Bank Group, 2021), https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL?locations=KH. (ទស្សនាចុងក្រោយថ្ងៃទី០១ សីហា ២០២១)។

[11] Stephanie Ellen, "Slovin's Formula Sampling Techniques [វិធីសាស្ត្រគណនាសំណាកដោយប្រើប្រាស់រូបមន្តរបស់ Solvin]," Sciencing (Leaf Group, December 14, 2020), https://sciencing.com/slovins-formula-sampling-techniques-5475547.html. (ទស្សនាចុងក្រោយថ្ងៃទី០១ សីហា ២០២១)។

ចំពោះទិន្នន័យប្រភេទទី២ (Secondary Data) អាចត្រូវបានប្រមូលដោយប្រើប្រាស់ឯកសារសាធារណៈដែលបានមកអំពីគេហទំព័ររបស់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ក៏ដូចជាការស្រាវជ្រាវនៃស្នាដៃកន្លងមក។

រីឯការសិក្សាស្រាវជ្រាវបែបបរិមាណវិស័យវិញ ចំពោះទិន្នន័យប្រភេទទី១ នឹងត្រូវធ្វើការជ្រើសរើសតាមការគណនាខាងលើ គឺចំនួនគំរូតាង ១២២ នាក់។ ចំពោះទិន្នន័យប្រភេទទី២ (Secondary Data) អាចត្រូវបានប្រមូលដោយប្រើប្រាស់កម្រងឯកសារសាធារណៈ ក៏ដូចជាទិន្នន័យដែលទទួលបានមកអំពីគេហទំព័ររបស់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ក៏ដូចជាច្បាប់ដែលមានជាធរមាន។

គ វិធីសាស្ត្រប្រមូលទិន្នន័យ

បន្ទាប់ពីបានធ្វើការកំណត់នូវប្រភពទិន្នន័យរួចរាល់ ការសម្រង់មតិនេះនឹងធ្វើការប្រមូលទិន្នន័យដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រប្រមូលទិន្នន័យបែបកម្រងសំណួរ (ដូចមានក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១)។ ដោយសារតែការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ កំពុងស្ថិតក្នុងរយៈពេលនៃវិបត្តិជម្ងឺរាតត្បាត ការប្រមូលទិន្នន័យនឹងត្រូវធ្វើឡើងដោយការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិច។ ចំពោះគំរូតាងសម្រាប់ការសម្រង់មតិនេះ គប្បីជ្រើសរើសយកវិធីសាស្ត្របែប Probability Sampling ដែលគ្រប់សំណាកដែលនៅក្នុងសាកលស្ថិតិអាចនឹងមានឱកាសក្នុងការជ្រើសរើសជាគំរូតាង។ ក្នុងវិធីសាស្ត្របែប Probability Sampling ការសម្រង់មតិនេះនឹងត្រូវជ្រើសរើសយកការជ្រើសរើសគំរូតាងបែប Simple Random Sampling ដែលជាការជ្រើសរើសគំរូតាងដោយចៃដន្យ។

ជំពូកទី ១
ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

១.១ សញ្ញាណទូទៅនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

១.១.១ ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន គឺជាអ្វី? ដើម្បីឈានដល់ការបកស្រាយនូវចម្ងល់ខាងដើម ការស្វែងយល់នូវពាក្យថា ប្រាតិភោគ និងពាក្យថា អនុប្បទាន គឺជាប្រការសំខាន់ខ្លាំងណាស់។

យោងតាមសន្ទានុក្រមពាក្យច្បាប់ ខ្មែរ អង់គ្លេស បារាំង ផ្នែករដ្ឋប្បវេណី និងនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ចែងថា "ប្រាតិភោគ" គឺជាការធានាដល់ម្ចាស់បំណុលក្នុងការប្រមូលឥណទាយ្យរបស់ខ្លួនមកវិញ ឬ ជាមធ្យោបាយមួយដើម្បីធានាការសងកាតព្វកិច្ច"។[12] សរុបមក ប្រាតិភោគ គឺជាមធ្យោបាយដែលកូនបំណុល ប្រើប្រាស់វត្ថុសម្រាប់ធ្វើការធានាលើសិទ្ធិលើបំណុលទៅកាន់ម្ចាស់បំណុល។ តាមអត្ថន័យនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្រាតិភោគត្រូវបែងចែកជាពីរគឺ ប្រាតិភោគប្រត្យក្ស និងប្រាតិភោគបុគ្គល (បាតិបុគ្គល ឬការធានាដោយបុគ្គល)។ ក្នុងផ្នែកនេះដោយសារតែដែនកំណត់នៃប្រធានបទនៃសារណា មានតែប្រាតិភោគប្រត្យក្សតែមួយប៉ុណ្ណោះដែលនឹងត្រូវលើកយកមកសិក្សា។ ចំពោះសិទ្ធិប្រាតិភោគប្រត្យក្សដែលមានកំណត់នៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបែងចែកជា ៥ គឺ សិទ្ធិឃាត់ទុក, ឯកសិទ្ធិ, សិទ្ធិលើការបញ្ចាំ, ហ៊ីប៉ូតែក និង សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។[13]

ចំណែកអត្ថន័យនៃពាក្យថា អនុប្បទាន វិញគឺជា "ការផ្ទេរសិទ្ធិ ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់បុគ្គលណាម្នាក់ដែលជាអនុប្បទាយីទៅឲ្យបុគ្គលម្នាក់ទៀតដែលជាអនុប្បទានិក"។[14] សរុបជារួមមក ពាក្យ ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ជាកិច្ចធានាមួយសម្រាប់ម្ចាស់បំណុល ដោយផ្អែកលើការផ្ទេរសិទ្ធិ ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់បុគ្គលណាម្នាក់ដែលអាចជាកូនបំណុល ឬ តតិយជន ទៅឲ្យម្ចាស់បំណុល ក្នុងការធានាដល់ការប្រមូលបំណុលរបស់ខ្លួនត្រឡប់មកវិញ។ រីឯ ក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា ក៏ចែងនូវនិយមន័យរបស់ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានផងដែរ ដែលសំដៅទៅលើ "ការណ៍ដែលកូនបំណុល ឬ តតិយជនធ្វើអនុប្បទាននូវចលនវត្ថុរបស់ខ្លួនជាកំណត់ ទៅឲ្យម្ចាស់បំណុល ដើម្បីធានាកាតព្វកិច្ច"។[15] ដូចនេះ សិទ្ធិ ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលបានសន្មតនៅក្នុងពាក្យប្រាតិភោគដោយ

---

[12] គណៈកម្មការបណ្ឌិត្យសភាទទួលបន្ទុកអនុម័តពាក្យច្បាប់, *សន្ទានុក្រមផ្នែករដ្ឋប្បវេណី និងនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី* (ភ្នំពេញៈទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី, ២០០៧), ១៤។

[13] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧, មាត្រា៧៦៧ (តទៅហៅថា ក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។

[14] ដូច១២, ២៧។

[15] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨៤៨(១)។

អនុប្បទានខាងលើ តាមអត្ថន័យក្រមរដ្ឋប្បវេណីសំដៅទៅលើ សិទ្ធិមួយចំនួននៃសិទ្ធិប្រត្យក្សលើចលនវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។

១.១.២ អ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

អ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន តាមអត្ថន័យដែលមានចែងក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី សំដៅទៅលើកូនបំណុល ឬ តតិយជនដែលបានធ្វើអនុប្បទាននូវចលនវត្ថុរបស់ខ្លួន ទៅកាន់ម្ចាស់បំណុល ដើម្បីធានានូវកាតព្វកិច្ចសងបំណុលរបស់ខ្លួន។

១.១.៣ ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ដោយយោងតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី សំដៅទៅលើម្ចាស់បំណុលដែលអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានបានធ្វើអនុប្បទាននូវចលនវត្ថុឱ្យ ដើម្បីទទួលបាននូវការធានាបំណុល។

១.១.៤ ចលនវត្ថុ

មុននឹងធ្វើការសិក្សាទៅលើ និយមន័យនៃចលនវត្ថុ ការយល់ដឹងនូវអត្ថន័យនៃពាក្យ វត្ថុ និង អចលនវត្ថុ គឺជាមូលដ្ឋានគន្លឹះដ៏សំខាន់សម្រាប់ការបកស្រាយបន្ត។ វត្ថុសំដៅទៅលើរបស់ដែលមានរូបរាង ជាសារធាតុឧស្ម័ន ជាសារធាតុរាវ ជាសារធាតុរឹង ដែលវត្ថុត្រូវបែងចែកជា ២ គឺ ចលនវត្ថុ និង អចលនវត្ថុ។[16] ចំពោះ "អចលនវត្ថុសំដៅទៅលើដីធ្លី និងវត្ថុដែលនៅលើដីធ្លី ហើយមិនអាចផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងបាន ដូចជាអាគារ សំណង់ ដំណាំ រុក្ខជាតិ ជាអាទិ៍"។[17] បន្ទាប់ពីក្រមរដ្ឋប្បវេណីឆ្នាំ២០០៧ អធិប្បាយអំពីនិយមន័យនៃពាក្យ វត្ថុ និង អចលនវត្ថុ រួចមក ក្រមនេះក៏កំណត់នូវនិយមន័យថា "ចលនវត្ថុ ជាវត្ថុក្រៅពីអចលនវត្ថុ"។[18] បន្ថែមពីនេះ ក្រមនេះ ក៏កំណត់បន្ថែមថា "បញ្ញត្តិស្តីពីចលនវត្ថុត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិគ្មានរូបរាង ដែលអាចគ្រប់គ្រងបាន លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិក្នុងច្បាប់ពិសេស"។[19] ដូចនេះតាមអត្ថន័យនៃឃ្លាទាំងពីរខាងលើអាចបញ្ជាក់បានថា ចលនវត្ថុ សំដៅទៅលើវត្ថុក្រៅពីអចលនវត្ថុ រួមទាំងទ្រព្យសម្បត្តិគ្មានរូបរាងដែលអាចគ្រប់គ្រងបានផងដែរ ដែលជាទូទៅ "ទ្រព្យសម្បត្តិគ្មានរូបរាងដែលអាចគ្រប់គ្រងបាន គឺជាវត្ថុអរូបិយ ដែលមានដូចជា សិទ្ធិ អគ្គិសនី កំដៅ ពន្លឺជាដើម"[20]។

---

[16] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា១១៩។

[17] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា១២០(២)។

[18] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា១២០(៣)។

[19] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា១២០(៥)។

[20] គណៈកម្មការទទួលបន្ទុកការពារសេចក្តីព្រាងក្រមរដ្ឋប្បវេណី និងក្រុមការងារជប៉ុនដែលទទួលបន្ទុកធ្វើសេចក្តីព្រាងក្រមរដ្ឋប្បវេណី, *សេចក្តីកំណត់ចំពោះមាត្រានីមួយៗនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី*, ភាគ១, គន្ថីទី១-ទី៣ (ភ្នំពេញ៖ ក្រសួងយុត្តិធម៌, ២០០៩), ៩៨។

១.២ ការបង្កើតកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

"សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ត្រូវបានបង្កើតឡើង ដោយការព្រមព្រៀងរវាងម្ចាស់បំណុល និង កូនបំណុល ឬតតិយជន ដែលផ្តល់ចលនវត្ថុសម្រាប់ធ្វើប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន"។[21] មិនខុសគ្នាអំពីកិច្ចសន្យាពិសេសនោះទេ ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ជាទំនាក់ទំនងរវាងសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ច។ ចំណែកការបង្កើតកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោដោយអនុប្បទាន ក៏មិនមានភាពខុសគ្នាជាមួយនឹងការបង្កើតកិច្ចសន្យាដែលចែងក្នុងគន្ថីទី៤ ស្តីអំពីកាតព្វកិច្ចនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ២០០៧ នោះដែរ ដែលជាគោលការណ៍ ការបង្កើតកិច្ចសន្យានីមួយៗ ត្រូវគោរពទៅតាមលក្ខខណ្ឌគ្រឹះ និងលក្ខខណ្ឌទម្រង់។

១.២.១ លក្ខខណ្ឌគ្រឹះ

១.២.១.១ ការព្រមព្រៀងរបស់គូភាគី

ដូចគ្នាអំពីសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដែលបានអធិប្បាយខាងលើ កិច្ចសន្យាប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានត្រូវបានបង្កើតឡើង ដោយការព្រមព្រៀងរវាងភាគីពីររួមមានអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និងម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។ ការព្រមព្រៀងនោះទៀតសោត ត្រូវតែកើតអំពីការបង្ហាញឆន្ទៈដែលពុំមានវិការៈដែលរួមមានការភាន់ច្រឡំ, ការឆបោក ឬ ការគម្រាមកំហែង ឬ ការបង្ហាញការមិនពិតរបស់ភាគីម្ខាងទៀត និង អំពើឆ្លៀតឱកាសដោយមានគោលបំណងកេងយកចំណេញហួសហេតុ។[22] បន្ថែមពីលើនេះ ការព្រមព្រៀងនេះត្រូវតែមានអត្ថន័យមិនផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិដែលអនុវត្តដោយបង្ខំណាមួយ, សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងទំនៀមទំលាប់ល្អរបស់សង្គម។[23]

ចំពោះករណីដែលកិច្ចសន្យាប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានមានវិការៈក្នុងការបង្ហាញឆន្ទៈ ឬ មានអត្ថន័យផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិដែលអនុវត្តដោយបង្ខំណាមួយ, សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងទំនៀមទំលាប់ល្អរបស់សង្គម ឬ សិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានាត្រូវបានលុបចោល នោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានាដោយប្រាតិភោគប្រត្យក្សត្រូវបានចាត់ទុកជាមោឃៈ ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានក៏មិនត្រូវមានអានុភាពដែរ។[24]

---

[21] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨៨៩។

[22] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៣៤៥។

[23] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៣៥៤។

[24] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៧៦៩(៣)។

១.២.១.២ លក្ខខណ្ឌសមត្ថភាពគូភាគី

ក. សមត្ថភាពអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

សមត្ថភាពក្នុងការបង្កើតកិច្ចសន្យាប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានរបស់អ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន សំដៅទៅលើសមត្ថភាពខាងឆន្ទៈ និងសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាព។[25] ជាទូទៅ អ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន អាចជានីតិបុគ្គល ឬរូបវន្តបុគ្គល។ ដោយសារនីតិបុគ្គល ជាបុគ្គលដែលបង្កើតឡើងដោយច្បាប់ ដូចនេះលក្ខខណ្ឌសមត្ថភាព ពុំចោទជាបញ្ហានោះទេ។ ប៉ុន្តែចំពោះរូបវន្តបុគ្គលវិញ លក្ខខណ្ឌសមត្ថភាពត្រូវបានកំណត់ដោយច្បាប់ ដែលលក្ខខណ្ឌសមត្ថភាពនេះ កំណត់ឱ្យរូបវន្តបុគ្គលត្រូវតែជា នីតិជន, អនីតិជនដែលទទួលបានអគ្គាធីនភាព,[26] អនីតិជនដែលអនុញ្ញាតឱ្យចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិដោយអ្នកមានសិទ្ធិអំណាចមេបា ឬ អ្នកអាណាព្យាបាល,[27] អនីតិជនដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រកបអាជីវកម្ម,[28] ជនដែលមិនមែនជាជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ[29] ឬ ជនដែលមិនមែនជាជននៅក្រោមហិតូបត្ថម្ភ[30]។

ខ. សមត្ថភាពម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

បើតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី ចំពោះលក្ខខណ្ឌសមត្ថភាពរបស់ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន មិនមានភាពខុសគ្នាទៅនឹងអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានប៉ុន្មាននោះទេ គឺអាចជានីតិបុគ្គល ឬ បុគ្គលដែលមានសមត្ថភាពដូចជា នីតិជន អនីតិជនដែលទទួលបានអគ្គាធីនភាព អនីតិជនដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រកបអាជីវកម្ម ជនដែលមិនមែនជាជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ ឬជនដែលមិនមែនជាជននៅក្រោមហិតូបត្ថម្ភ ។ ប៉ុន្តែប្រកាសស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ និងទទួលប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន បញ្ជាក់ថា ដើម្បីទទួលបានសមត្ថភាពពេញលេញក្នុងការប្រកបអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានស្របច្បាប់ ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានត្រូវតែជានីតិបុគ្គលសញ្ជាតិខ្មែរ និងបានចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មស្របតាមច្បាប់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។[31] បន្ទាប់មកនីតិបុគ្គលខាងលើត្រូវធ្វើការចុះបញ្ជីប្រកបអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានបន្ថែមទៀត ដោយការចុះបញ្ជីត្រូវធ្វើឡើងនៅឯនាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មអចលនវត្ថុ

---

[25] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា១៤ និងមាត្រា១៥។

[26] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា២១។

[27] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា១៩។

[28] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា២០។

[29] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា២៤ ដល់មាត្រា២៧។

[30] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា២៨ ដល់មាត្រា៣១។

[31] ប្រកាសអាជីវកម្មបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន, ប្រការ៦ និងប្រការ៧។

បញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន នៃអគ្គនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ចំពោះម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ដែលប្រកបអាជីវកម្មខ្នាតមធ្យម និងធំ ឬ មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ រាជធានីខេត្ត ចំពោះអាជីវកម្មខ្នាតតូច។ បន្ថែមពីនេះ អាជីវកម្មទទួលប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានត្រូវមានដើមទុន ចាប់ពី ២០ លានរៀលឡើងទៅ និងត្រូវតម្កល់ប្រាក់ធានាអាជីវកម្មចំនួន១០% នៃដើមទុនផងដែរ។[32]

ប៉ុន្តែប្រកាសនេះពុំបានចែងអំពី ការមិនគោរពលក្ខខណ្ឌសមត្ថភាពដែលអាចធ្វើឱ្យលុបចោល ឬ មោឃភាពនៃកិច្ចសន្យាប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននោះទេ។ ប៉ុន្តែករណីដែលម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយ អនុប្បទាន មិនគោរពលក្ខខណ្ឌសមត្ថភាពនេះ នឹងត្រូវទទួលរងនូវពិន័យអន្តរការណ៍ចំនួន ៥,០០០,០០០ រៀល ចំពោះអាជីវកម្មខ្នាតតូច និង ១០,០០០,០០០ រៀល ចំពោះអាជីវកម្មខ្នាតមធ្យម និងធំ ដែលកំណត់នៅក្នុងប្រកាស ស្ដីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ និងទទួលប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន (ទំហំដើមទុនអាជីវកម្មមានកំណត់ នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី២)។[33]

គ. កម្មវត្ថុនៃសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

ដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើរួចមកហើយ កម្មវត្ថុនៃកិច្ចសន្យាប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានគឺ ការធ្វើ អនុប្បទាននូវចលនវត្ថុ។ ការធ្វើអនុប្បទាននូវចលនវត្ថុ ក្នុងន័យនេះ សំដៅដល់ការផ្ទេរជាបណ្ដោះអាសន្ននូវកម្ម សិទ្ធិនៃចលនវត្ថុ ទៅកាន់ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ដើម្បីបង្កើតជាសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ហើយកម្មសិទ្ធិនោះនឹងត្រូវផ្ទេរត្រឡប់ទៅកាន់កូនបំណុលវិញ ដោយការសង ឬអនុវត្តកាតព្វកិច្ចរួច។ ចំពោះ ចលនវត្ថុនេះផងដែរ សំដៅទៅលើចលនវត្ថុទូទៅ និងទ្រព្យអរូបិយផងដែរ។

១.២.២. លក្ខខណ្ឌទម្រង់

ចំពោះលក្ខខណ្ឌទម្រង់វិញ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៧ ពុំបញ្ជាក់ថាតើកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិ ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់ ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ជាលិខិតឯកជន ឬ លិខិតយថាភូត នោះទេ។ ប៉ុន្តែប្រកាសស្ដីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ និងទទួលប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ឆ្នាំ២០១៧ បានចែងអំពីទម្រង់នៃកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ដោយតម្រូវឱ្យធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍ អក្សរដោយមានការចុះហត្ថលេខា ឬ ស្នាមមេដៃទទួលស្គាល់ត្រឹមត្រូវរវាងគូភាគីនៃកិច្ចសន្យា តាមទម្រង់នៃកិច្ច សន្យាត្រូវផ្ដល់ជូនដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដោយត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យច្បាស់អំពីព័ត៌មានអប្បរមា លក្ខខណ្ឌ

[32] ប្រកាសអាជីវកម្មបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន, ប្រការ៦ ប្រការ៧ និងប្រការ៩។

[33] ប្រកាសអាជីវកម្មបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន, ប្រការ៣៧។

រយៈពេលនៃកិច្ចសន្យា (មិនលើសពី ៤ ខែ ប៉ុន្តែអាចបន្តសុពលភាពសារជាថ្មីបាន[34]) និងកាតព្វកិច្ចដែលគូភាគីបានព្រមព្រៀង។[35]

១.២.៣ អានុភាពតតាំង

ចំពោះការតតាំងជាមួយតតិយជន "ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ពុំអាចតតាំងសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននោះ ចំពោះតតិយជនក្រៅពីអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានបានទេ"[36] ប្រសិនបើមិនបានទទួលការផ្ទេរការកាន់កាប់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនោះទេ។ ការផ្ទេរការកាន់កាប់នេះអាចត្រូវធ្វើឡើងតាម ៤ប្រភេទ ដែលរួមមាន ការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយការប្រគល់ជាក់ស្តែង, ការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយការការព្រមព្រៀង ឬ ការប្តូរលក្ខណៈនៃការកាន់កាប់, ការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយការប្រគល់ដោយសង្ខេប និង ការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយបញ្ជា។[37]

១.២.៣.១ ការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយជាក់ស្តែង

ការប្រគល់ដោយជាក់ស្តែង គឺជាការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិនៃវត្ថុដែលបានកាន់កាប់ ដោយការប្រគល់វត្ថុពីអនុប្បទាយីទៅកាន់អនុប្បទានិកដោយផ្ទាល់[38] ឬ ជាការប្រគល់ដោយផ្ទាល់ដៃពីអ្នកកាន់កាប់ទៅឱ្យអ្នកទទួលការកាន់កាប់តាមការជាក់ស្តែង[39]។

រូបភាពទី១៖ ការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយជាក់ស្តែង ឬ ការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយការប្រគល់ជាក់ស្តែង[40]

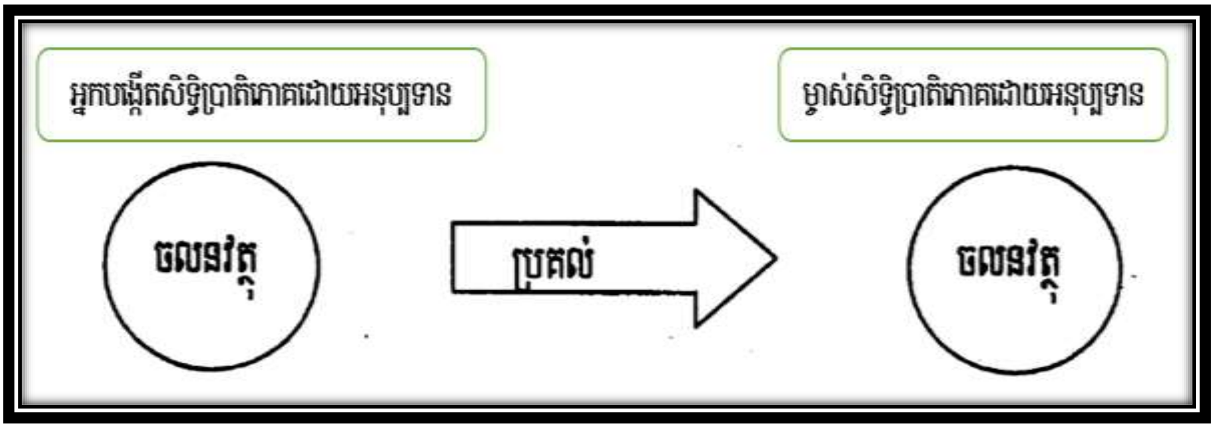

---

[34] ប្រកាសអាជីវកម្មបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន, ប្រការ១៦។

[35] ប្រកាសអាជីវកម្មបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន, ប្រការ១៣។

[36] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨៩០។

[37] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា២២៩។

[38] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា២២៩(១)។

[39] ដូច២០, ១០៤។

[40] ក្រុមការងារនៃអនាគតគ្រូបង្គោលនៅសាលាភូមិន្ទចៅក្រមនៃរាជបណ្ឌិតសភាវិជ្ជាជីវៈតុលាការ, *សេចក្តីពន្យល់ក្រមរដ្ឋប្បវេណី*, ភាគទី១, (ភ្នំពេញ៖ ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនៃប្រទេសជប៉ុន, ២០១៣), ៨៤។

ឧទាហរណ៍ ក្នុងកិច្ចសន្យាបង្កើតប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ដែលមានកម្មវត្ថុជានាឡិកា។ នាឡិកាត្រូវបានផ្ទេរពីអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ទៅឱ្យម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។ តាមរយៈការផ្ទេរនេះ ដោយអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន បាត់បង់នូវការកាន់កាប់របស់ខ្លួន ហើយម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានទទួលបាននូវការកាន់កាប់។

១.២.៣.២ ការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយការការព្រមព្រៀង ឬ ការប្តូរលក្ខណៈនៃការកាន់កាប់

"ការកាន់កាប់អាចត្រូវបានផ្ទេរ ដោយការព្រមព្រៀងគ្នារវាងគូភាគីតែប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែគ្មានការប្រគល់ដោយជាក់ស្តែងនោះទេ។ ក្នុងករណីនេះ អនុប្បទានិកនៃការកាន់កាប់ត្រូវទទួលបានការកាន់កាប់ដោយប្រយោល តាមរយៈអនុប្បទាយី។ ការកាន់កាប់បែបនេះ ហៅថា [ការកាន់កាប់ដោយការព្រមព្រៀង ឬ ការប្តូរលក្ខណៈនៃការកាន់កាប់"។[41] នៅក្នុងការផ្ទេរនេះ មានការព្រមព្រៀង ប៉ុន្តែគ្មានការផ្ទេរវត្ថុជាក់ស្តែងនោះទេ។

រូបភាពទី២៖ ការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយការព្រមព្រៀង[42]

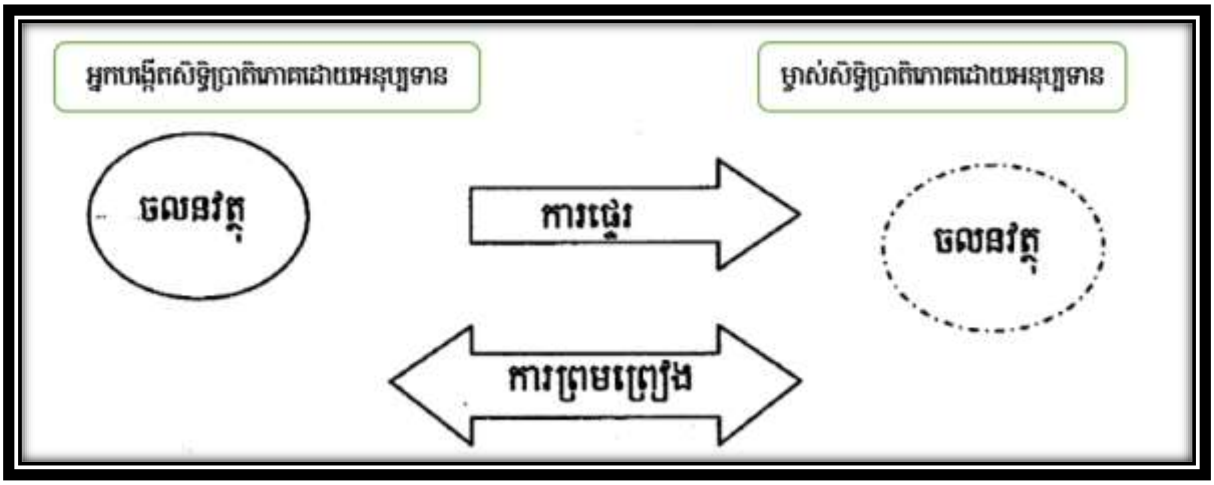

ឧទាហរណ៍ តាមរយៈ កិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ដែលមានកម្មវត្ថុជាម៉ូតូ ដោយម៉ូតូត្រូវបានផ្ទេរពីអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ទៅឱ្យម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និងអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ព្រមព្រៀងគ្នាថា អ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននៅតែបន្តកាន់កាប់ម៉ូតូ នោះករណីនេះត្រូវបានគេចាត់ទុកថាការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយការព្រមព្រៀង ឬការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយមិនជាក់ស្តែង។

[41] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា២២៩(២)។

[42] ដូច៤០, ៨៩។

១.២.៣.៣ ការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយសង្ខេប

"បើអ្នកដែលនឹងទទួលអនុប្បទាននូវការកាន់កាប់ ក្តាប់ទុកវត្ថុកាន់កាប់ដោយចំពោះ តាមការជាក់ស្តែង ការកាន់កាប់អាចត្រូវបានផ្ទេរ ដោយការព្រមព្រៀងគ្នារវាងគូភាគីតែប៉ុណ្ណោះ។ ដោយសារហេតុនេះ អនុប្បទាយីនៃការកាន់កាប់ ត្រូវបាត់បង់ការកាន់កាប់ដោយប្រយោលដែលខ្លួនធ្លាប់មាន តាមរយៈអ្នកក្តាប់ទុកវត្ថុកាន់កាប់។ ការផ្ទេរការកាន់កាប់បែបនេះហៅថា ការប្រគល់ដោយសង្ខេប"។[43] ក្នុងទម្រង់នៃការផ្ទេរការកាន់កាប់នេះ ការប្រគល់វត្ថុ គឺមិនត្រូវបានគេធ្វើឡើងតាមការជាក់ស្តែងនោះទេ ដោយសារអនុប្បទានិក គឺជាអ្នកកាន់កាប់ដោយចំពោះរួចទៅហើយ។

ឧទាហរណ៍ បុគ្គល ក ទទួលបញ្ញើរ ពីបុគ្គល ខ ដែលមានកម្មវត្ថុជាចិញ្ចៀនមាស។ ដូចនេះការកាន់កាប់ដោយចំពោះគឺបានទៅលើបុគ្គល ក ចំណែកការកាន់កាប់ប្រយោលគឺបានទៅលើបុគ្គល ខ។ បន្ទាប់មកដោយសារការខ្វះខាតថវិកា បុគ្គល ខ និងបុគ្គល ក ព្រមព្រៀងគ្នាបង្កើតកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ដោយមានកម្មវត្ថុជា ចិញ្ចៀនមាស។ ក្នុងករណីនេះ បុគ្គល ក ដែលជាម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានទទួលបានការកាន់កាប់ដោយចំពោះរួចទៅហើយ។ ចំណែកសិទ្ធិកាន់កាប់ដោយប្រយោលរបស់អ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានត្រូវបានបាត់បង់ រហូតដល់កាតព្វកិច្ចនៃកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានត្រូវបំពេញ។

១.២.៣.៤ ការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយបញ្ជា

"អ្នកកាន់កាប់ដោយប្រយោល[ដែលជាអនុប្បទាយី] តាមរយៈអ្នកដទៃ អាចផ្ទេរការកាន់កាប់ឱ្យតតិយជន[ដែលជាអនុប្បទានិក]បាន ដោយការព្រមព្រៀងជាមួយនឹងតតិយជន[ដែលជាអនុប្បទានិក] និងដោយការជូនដំណឹងអំពីហេតុនោះ ទៅឱ្យអ្នកកាន់កាប់ដោយចំពោះ។ ការផ្ទេរការកាន់កាប់បែបនេះហៅថា ការកាន់កាប់ដោយបញ្ជា"។[44] នៅក្នុងទម្រង់នៃការផ្ទេរការកាន់កាប់នេះ ការប្រគល់មិនត្រូវបានគេធ្វើឡើងតាមការជាក់ស្តែងទេ។ បន្ទាប់ពីមានការព្រមព្រៀងរវាងអនុប្បទាយី និងអនុប្បទានិក និងការជូនដំណឹងអំពីការផ្ទេរទៅអ្នកកាន់កាប់ដោយចំពោះ ដើម្បីឱ្យអ្នកកាន់កាប់ដោយចំពោះនោះធ្វើការប្រគល់វត្ថុទៅឱ្យអនុប្បទានិក។

ឧទាហរណ៍ អ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន បានផ្ញើរម៉ូតូនៅនឹងបុគ្គល ក។ ក្រោយមកអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និងម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន បានព្រមព្រៀងគ្នាបង្កើតកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ដែលមានកម្មវត្ថុជាម៉ូតូខាងលើ និងបានជូនដំណឹងទៅកាន់បុគ្គល ក។ ដូចនេះតាមរយៈការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយបញ្ជា អ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ពុំ

[43] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា២២៩(៣)។

[44] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា ២២៩(៤)។

ចាំបាច់ធ្វើការប្រគល់ម៉ូតូទៅកាន់ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដោយផ្ទាល់នោះទេ គ្រាន់តែបញ្ជាឱ្យបុគ្គល ក ប្រគល់ម៉ូតូទៅឱ្យម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានតែប៉ុណ្ណោះ។

រូបភាពទី៣៖ ការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយបញ្ជា

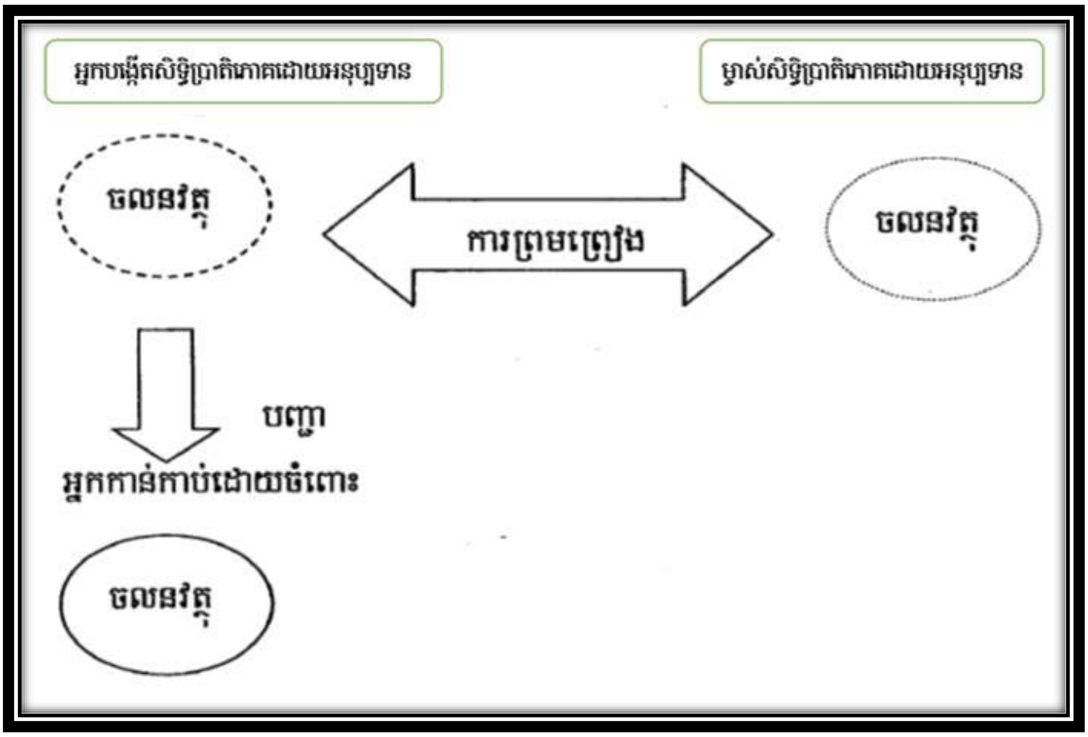

១.៣ អានុភាពនៃសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

១.៣.១ ទំហំនៃអានុភាពរបស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

"សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន មានអានុភាពលើវត្ថុដែលភ្ជាប់នឹងវត្ថុជាកម្មវត្ថុ និងជាផ្នែកមួយនៃវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនោះ នៅពេលបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។ អានុភាពនេះ ក៏មានលើវត្ថុដែលត្រូវបានភ្ជាប់នៅក្រោយពេលបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានផងដែរ"។[45]

ចំពោះវត្ថុដែលភ្ជាប់នឹងវត្ថុ និងវត្ថុដែលជាផ្នែកមួយនៃវត្ថុ សំដៅទៅលើសមាសភាគនៃវត្ថុ[46] ឬ វត្ថុចំណុះរបស់វត្ថុចម្បង[47]។ ដូចនេះ តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រាខាងលើ មានអត្ថន័យជារួមថា សិទ្ធិប្រតិភោគដោយអនុប្បទាន មានអានុភាពទាំងទៅលើវត្ថុដែលរួមទាំងសមាសភាគនៃវត្ថុ និងវត្ថុចំណុះនៃវត្ថុចម្បង ដែលជាកម្មវត្ថុនៃសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ទោះបីជាមុន ឬក្រោយការបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។

[45] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨៩១។

[46] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា១២១។

[47] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា១២៦។

ថ្វីបើកថាខណ្ឌទី១ វាក្យខណ្ឌទី១ មាត្រា ៨៩១ កំណត់អំពីអានុភាពខាងលើក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និងអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានអាចធ្វើការកំណត់សន្យាពិសេសផ្សេងទៀតបាន ដោយចែងការកំណត់នោះនៅក្នុងកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានបាន។[48]

១.៣.២ អានុភាពចំពោះផល

ក្នុងករណីដែលអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ឬ តតិយជនដែលបានទទួលបញ្ជាពីអ្នកបង្កើតនោះឲ្យកាន់កាប់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុដោយចំពោះ អានុភាពនៃសិទ្ធិប្រតិភោគដោយអនុប្បទាននឹងពុំមានចំពោះផលនោះឡើយ។ ប៉ុន្តែអានុភាពចំពោះផលនេះ នឹងត្រូវកើតឡើងនៅក្រោយពេលដែលម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន បានទាមទារឱ្យប្រគល់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុ ដើម្បីធ្វើការចាត់ចែងប្តូរជាប្រាក់ ឬ អនុប្បទានជាស្ថាពរ។

ផ្ទុយមកវិញ ករណីដែលម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ឬ តតិយជនដែលទទួលបានការបញ្ជាពីម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននោះ កាន់កាប់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុដោយចំពោះ អានុភាពចំពោះផលនឹងត្រូវអនុវត្តដូចគ្នាទៅនឹងសិទ្ធិទទួលការសងពីផលដោយមានអាទិភាពចំពោះសិទ្ធិលើការបញ្ចាំ[49] ដែលមានន័យថា ផលដែលបានមកពីកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននេះ ត្រូវយកមកកាត់សិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ដោយមានអាទិភាពជាងម្ចាស់បំណុលដ៏ទៃទៀតបាន។ ចំពោះវិធីនៃការកាត់សិទ្ធិលើបំណុលនោះ គឺត្រូវកាត់ការប្រាក់ជាមុនសិន ហើយប្រសិនបើមានសល់ទើបត្រូវយកទៅកាត់នឹងប្រាក់ដើម។

១.៣.៣ ឧបាទេសកម្ម

១.៣.៣.១ ឧបាទេសកម្មលើចលនវត្ថុដែលមិនមែនជាចលនវត្ថុផ្ទុំគ្នា

តាមសទ្ទានុក្រមពាក្យច្បាប់ផ្នែករដ្ឋប្បវេណី និងនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី កំណត់ឱ្យនិយមន័យ "ឧបាទេសកម្ម ជាឋានៈមួយ ដែលបុគ្គលម្នាក់ទទួលជំនួសបុគ្គលណាម្នាក់តាមផ្លូវច្បាប់ (ឧបាទេសកម្មអាចសំដៅទៅលើវត្ថុផងដែរ)"។[50]

ចំពោះឧបាទេសកម្មក្នុងន័យប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន សំដៅទៅលើ ការណ៍ដែលម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន អាចអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ចំពោះទឹកប្រាក់ ឬ វត្ថុផ្សេងទៀត ដែលអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានសិទ្ធិត្រូវទទួល ដោយសារតែការលក់ ការបាត់បង់ ឬ ការខូចខាតនូវវត្ថុដែលជា

---

[48] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨៩១(២)។

[49] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨២២។

[50] ដូច១២, ៣០។

កម្មវត្ថុ។[51] ប៉ុន្តែ ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ពុំអាចអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ខ្លួនបានឡើយ នៅក្រោយពេលដែលប្រាក់ត្រូវបានបង់ ឬ វត្ថុផ្សេងត្រូវបានប្រគល់ទៅឱ្យអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។

ឧទាហរណ៍ អ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និង ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន បានព្រមព្រៀងបង្កើតកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ដែលមានចលនវត្ថុជាកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ដោយការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយការប្តូរលក្ខណៈនៃការកាន់កាប់ (អ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន នៅតែបន្តកាន់កាប់វត្ថុ)។ ក្រោយមកអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន បានយកចលនវត្ថុនោះទៅលក់ឱ្យតតិយជន។ ក្នុងករណីនេះ ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានអាចធ្វើឧបាទេសកម្មលើប្រាក់ដែលលក់ចលនវត្ថុនោះបាន។ ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើប្រាក់លក់នោះត្រូវបានប្រគល់ទៅឱ្យអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានរួចរាល់ ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានមិនអាចធ្វើឧបាទេសកម្មបាននោះទេ។[52]

១.៣.៣.២ ឧបាទេសកម្មលើចលនវត្ថុផ្តុំ

ថ្វីបើកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា៨៩៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ចែងកំណត់ដូចខាងលើក្តី ក្នុងករណីចលនវត្ថុផ្តុំគ្នា("ចលនវត្ថុច្រើន ដែលត្រូវបានកំណត់ទំហំតាមមាត្រដ្ឋាន ដូចជាប្រភេទ ឬ កន្លែងស្ថិតនៅនៃចលនវត្ថុ អាចយកមកធ្វើជាកម្មវត្ថុនៃសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ដោយចាត់ទុកជាចលនវត្ថុផ្តុំគ្នាតែមួយបាន"[53]) ហើយចលនវត្ថុនោះត្រូវមានគម្រោងលក់តាំងពីដំបូង ទៅឱ្យតតិយជន ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានមិនអាចធ្វើឧបាទេសកម្មបាននោះទេ។

ឧទាហរណ៍ អ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន បានយកទំនិញនៅក្នុងឃ្លាំងដែលជាចលនវត្ថុប្រមូលផ្តុំគ្នាដែលត្រូវបានគ្រោងលក់ ទៅបង្កើតប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានជាមួយម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។ នៅក្នុងករណីនេះ វត្ថុដែលចេញចូលក្នុងឃ្លាំង (កន្លែងស្ថិតនៅនៃចលនវត្ថុផ្តុំគ្នា) ត្រូវបានចាត់ទុកជា ចលនវត្ថុផ្តុំគ្នា។ ហេតុដូចនេះ អានុភាពនៃប្រាតិភោគមានតែចំពោះវត្ថុផ្តុំគ្នា ប៉ុន្តែមិនមានចំពោះវត្ថុដែលយកចេញបាននោះទេ។ ក្នុងករណីនេះ ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន មិនអាចធ្វើឧបាទេសកម្មលើទឹកប្រាក់ដែលបានពីការលក់ទំនិញនោះទេ។

---

[51] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨៩៣(១)។

[52] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨៩៣(១)។

[53] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា ៨៨៨(២)។

១.៣.៤ ការចាត់ចែងវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុដោយអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និងម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

១.៣.៤.១ ការចាត់ចែងវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុដោយអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

ជាការពិតណាស់ ចលនវត្ថុមួយចំនួនមានការលំបាកក្នុងការកំណត់នូវអត្តសញ្ញាណនៃម្ចាស់ទ្រព្យណាស់។ ដូចនេះជាទូទៅ ការកំណត់នូវអត្តសញ្ញាណនៃម្ចាស់ទ្រព្យតែងតែកំណត់កម្មសិទ្ធិលើចលនវត្ថុដោយការកាន់កាប់ដោយចំពោះ។ ហេតុនេះហើយមាត្រា ១៩៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកំណត់ចែងអំពីលទ្ធកម្មដោយសុចរិតនូវកម្មសិទ្ធិលើចលនវត្ថុ ទោះបីជាអនុប្បទាយីមិនមានកម្មសិទ្ធិលើវត្ថុនោះក៏ដោយ។

នៅក្នុងកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន "បើអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដែលបន្តការកាន់កាប់ដោយចំពោះនូវវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន នៅក្រោយពេលបង្កើតសិទ្ធិនោះ បានធ្វើអនុប្បទាននូវវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនោះទៅតតិយជន ឬ បានបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគប្រត្យក្សលើវត្ថុនោះទៅតតិយជន ប្រសិនបើតតិយជនបានបំពេញគ្រប់លក្ខខណ្ឌដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា១៩៣ (លទ្ធកម្មដោយសុចរិតនូវកម្មសិទ្ធិលើចលនវត្ថុៈលទ្ធកម្មដោយសុចរិត និងគ្មានកំហុស) នៃក្រមនេះ តតិយជនអាចយកសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ទៅតតាំងចំពោះម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានបាន"។[54]

ចំពោះចលនវត្ថុផ្គុំគ្នាវិញ បើចលនវត្ថុនោះត្រូវមានគម្រោងលក់តាំងពីដំបូង ហើយអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននៅបន្តកាន់កាប់ដោយចំពោះនូវចលនវត្ថុផ្គុំគ្នាដែលជាកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននោះនៅក្រោយពេលបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ប្រសិនបើអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានបានលក់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនោះទៅឱ្យតតិយជន ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ពុំអាចយកសិទ្ធិប្រាតិភោគនោះ ទៅតតាំងចំពោះតតិយជនបានឡើយ ទោះបីជាតតិយជននោះបំពេញ ឬ មិនបំពេញគ្រប់លក្ខខណ្ឌដែលមានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា១៩៣ (លទ្ធកម្មដោយសុចរិតនូវកម្មសិទ្ធិលើចនលនវត្ថុ) ក៏ដោយ។[55]

ចំពោះប្រការខាងលើទាំងពីរ សម្រាប់ចលនវត្ថុទូទៅ និងចលនវត្ថុផ្គុំគ្នា ក៏ត្រូវអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលអ្នកដទៃទទួលការបញ្ជាពីអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន បន្តកាន់កាប់ដោយចំពោះ នូវវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន នៅក្រោយពេលបង្កើតសិទ្ធិនោះ ហើយអ្នកបង្កើតសិទ្ធិ

---

[54] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨៩៤(១)។

[55] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨៩៤(២)។

ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានបានផ្ទេរអនុប្បទាននូវវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនោះទៅតតិយជន ឬ បានបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគប្រត្យក្សលើវត្ថុនោះ ដើម្បីតតិយជន។[56]

ទាក់ទិននឹងអានុភាពតតាំងចំពោះការចាត់ចែងវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុដោយអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននេះ ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានអាចនឹងទទួលរងនូវនូវផលវិបាកផ្សេងៗ ប្រសិនបើមិនបានទទួលបាននូវការកាន់កាប់ដោយចំពោះទៅលើវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។ តាមការអធិប្បាយខាងលើ ការផ្ទេរការកាន់កាប់ពីអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានទៅកាន់ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានមាន ៤ ប្រភេទ គឺ ការប្រគល់ជាក់ស្តែង, ការព្រមព្រៀង ឬ ការប្តូរលក្ខណៈនៃការកាន់កាប់, ការប្រគល់ដោយសង្ខេប និងការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយបញ្ជា។ ក្នុងចំណោមការផ្ទេរការកាន់កាប់ទាំង៤ប្រភេទ មានតែការប្រគល់ជាក់ស្តែង និងការប្រគល់ដោយសង្ខេប ដែលអាចឱ្យម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានទទួលបាននូវការកាន់កាប់ដោយចំពោះបានដោយផ្ទាល់។ ចំពោះការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយបញ្ជា អាចបង្កើតនូវចន្លោះប្រហោងដែលអាចឱ្យអ្នកកាន់កាប់ដោយចំពោះ អាចធ្វើលទ្ធកម្មវកម្មសិទ្ធិលើចនលនវត្ថុទៅឱ្យតតិយជនបានផងដែរ។ ចំណែកការផ្ទេរដោយការព្រមព្រៀង ឬ ការប្តូរលក្ខណៈនៃការកាន់កាប់ អាចផ្តល់ហានិភ័យទៅដល់ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានបំផុត ព្រោះម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានគ្រាន់តែជាអ្នកកាន់កាប់ដោយប្រយោល ខណៈអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ជាអ្នកកាន់កាប់ដោយផ្ទាល់។

១.៣.៤.២ ការចាត់ចែងវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុដោយម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

ទាក់ទិននឹងការចាត់ចែងដោយម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានវិញ ក្រមរដ្ឋប្បវេណីកំណត់ចែងក្នុងមាត្រា៨៩៧ កថាខណ្ឌទី១ ថា "បើម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ដែលកាន់កាប់ដោយចំពោះនូវវត្ថុជាកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននោះ] បានផ្ទេរអនុប្បទាននូវវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនោះទៅតតិយជន ឬ បានបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគប្រត្យក្សលើវត្ថុនោះដើម្បីតតិយជន ប្រសិនបើតតិយជននោះ បំពេញគ្រប់លក្ខខណ្ឌដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ១៩៣ (លទ្ធកម្មដោយសុចរិតនូវកម្មសិទ្ធិលើចលនវត្ថុ [ដោយសុចរិត គ្មានកំហុស]) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីនេះ តតិយជននោះអាចយកសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ទៅតតាំងចំពោះអ្នកបង្កើត[សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន]បាន"។

"បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលអ្នកដទៃបានទទួលការបញ្ជាពីម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ដើម្បីកាន់កាប់ដោយចំពោះនូវវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុ

[56] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨៩៤(៣)។

ហើយម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននោះបានធ្វើអនុប្បទាននូវវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនោះទៅតតិយជន ឬ បានបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគប្រត្យក្សលើវត្ថុនោះទៅតតិយជន"។[57]

ប៉ុន្តែ ចំពោះប្រកាសស្ដីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ និងទទួលប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុវិញ កំណត់ចែងអំពីកាតព្វកិច្ចរបស់ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន (អ្នកកាន់អាជ្ញាបណ្ណ និងអ្នកកាន់លិខិតអនុញ្ញាតប្រកបអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន) ដែលមានកាតព្វកិច្ចរក្សាទុកទ្រព្យប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននៅកន្លែងដែលមានសុវត្ថិភាព និងមិនត្រូវយកទ្រព្យនោះទៅប្រើប្រាស់ឡើយ។[58] បន្ថែមពីនេះទៀត ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន (អ្នកកាន់អាជ្ញាបណ្ណ និងអ្នកកាន់លិខិតអនុញ្ញាតប្រកបអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន) ពុំមានសិទ្ធិលក់ ផ្ទេរ ឬ ប្រគល់សិទ្ធិកាន់កាប់ទ្រព្យប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ឱ្យទៅតតិយជនក្នុងអំឡុងពេលដែលទ្រព្យប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននោះកំពុងជាប់កិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រតិភោគដោយអនុប្បទានឡើយ ប្រសិនពុំមានការយល់ព្រមពីអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន[59]។ ថ្វីបើប្រកាសនេះ មានបញ្ជាក់អំពីចំណុចនេះក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែក្នុងប្រកាសនេះក៏ពុំកំណត់បញ្ជាក់អំពីទោសទណ្ឌដែលនឹងត្រូវបានទទួលនោះទេ។

១.៣.៥ ទំហំនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា

សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ត្រូវកំណត់ធានានូវប្រាក់ដើម, ការប្រាក់, ប្រាក់ធានាសងក្នុងករណីមិនគោរពកិច្ចសន្យា, សោហ៊ុយដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន, សោហ៊ុយដើម្បីថែរក្សាវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុ និង សំណងនៃការខូចខាតដែលកើតឡើងដោយសារការមិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ច ឬ វិការៈកំបាំងនៃវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុ។[60]

១.៣.៦ បញ្ញត្តិពិសេសក្នុងករណីដែលម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានកាន់កាប់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុ

១.៣.៦.១ អានុភាពនៃការឃាត់ទុក

មាត្រា ៨៩៦ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី កំណត់ចែងអំពី អានុភាពនៃការឃាត់ទុកចំពោះសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននេះ ត្រូវបានអនុវត្តដូចគ្នាទៅនឹងអានុភាពនៃការឃាត់ទុកចំពោះសិទ្ធិលើការបញ្ចាំ។ ក្នុងន័យនេះ ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានអាចឃាត់ទុកវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានបាន

---

[57] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨៩៧(២)។

[58] ប្រកាសអាជីវកម្មបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន, ប្រការ១៣។

[59] ប្រកាសអាជីវកម្មបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន, ប្រការ១៨។

[60] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨៩៥។

រហូតដល់ពេលដែលទទួលការសងចំពោះទំហំសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានាដូចបានកំណត់ខាងលើនេះ។ ប៉ុន្តែសិទ្ធិនេះមិនអាចតតាំង ចំពោះម្ចាស់បំណុលដែលមានអាទិភាពជាងខ្លួនបានឡើយ។[61]

១.៣.៦.២ ករណីយកិច្ចរបស់ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានក្នុងការរក្សាទុកវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុ

ចំពោះករណីកិច្ចរបស់ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានក្នុងការរក្សាទុកវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន មាត្រា ៨៩៦ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី កំណត់ចែងដូចគ្នាទៅនឹងមាត្រា ៨២៣ ផងដែរ ដោយមានអត្ថន័យជារួមថា "ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ត្រូវកាន់កាប់វត្ថុបញ្ចាំនោះដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ក្នុងនាមជាអ្នកគ្រប់គ្រងដោយសុចរិត។ ប្រសិនបើម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានមិនបានគោរពកាតព្វកិច្ចនោះទេ អ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានអាចទាមទាររំលត់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននោះបាន"។[62]

១.៣.៦.៣ សិទ្ធិទាមទារឱ្យសងសោហ៊ុយរបស់ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

សិទ្ធិទាមទារឱ្យសងសោហ៊ុយរបស់ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៨៩៦ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដែលចែងដូចគ្នាទៅនឹងមាត្រា ៨២៣ ផងដែរ ដោយកំណត់ថា ករណីម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន បានចេញចំណាយជាចាំបាច់សម្រាប់ការគ្រប់គ្រង និង ថែរក្សាវត្ថុ ចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននោះ អាចទាមទារឱ្យកម្មសិទ្ធិករនៃវត្ថុនោះសងនូវចំណាយនោះវិញបាន។ ប្រសិនបើម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានបានចេញចំណាយបង្កើនតម្លៃនៃវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននោះអាចទាមទារឱ្យកម្មសិទ្ធិករនៃវត្ថុនោះសងនូវចំណាយទាំងអស់ដែលខ្លួនបានចេញ ឬ សងនូវតម្លៃប្រាក់ដែលកើននោះវិញ តាមការជ្រើសរើសរបស់ខ្លួនបាន ក្នុងករណីដែលកំណើននោះនៅតែមាន។ តុលាការអាចកំណត់ពេលសមរម្យ ដើម្បីសងតាមការទាមទាររបស់កម្មសិទ្ធិករបាន។[63]

១.៤ ការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

ការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានអាច ធ្វើការបែងចែកជា ២ ករណីគឺ ការចាត់ចែងប្តូរជាប្រាក់ ឬ អនុប្បទានជាស្ថាពរ ដោយមូលហេតុអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានពុំអនុវត្តកាតព្វកិច្ច និង

[61] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨២១។

[62] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨២៣។

[63] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨២៤។

ការទទួលយកមកវិញនូវវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ដោយអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។

ប្រការនេះមិនចោទជាបញ្ហានោះទេ នៅពេលដែលម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ឬ តតិយជនដែលបានទទួលការបញ្ជាពីម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ទទួលបានការកាន់កាប់ដោយចំពោះនូវវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានស្ថិតនៅក្នុងការកាន់កាប់ដោយចំពោះដោយអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ឬ តតិយជនដែលបានការបញ្ជាពីអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានោះ ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានអាចទាមទារឱ្យជននោះប្រគល់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនោះជាមុនសិន។[64]

១.៤.១ ការចាត់ចែងប្តូរជាប្រាក់

ក្នុងករណីដែលកាតព្វកិច្ចពុំត្រូវបានអនុវត្ត ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន អាចចាត់ចែងប្តូរវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននោះ ជាប្រាក់ ដោយខ្លួនឯងបាន ដោយគ្រាន់តែជូនដំណឹងទៅកាន់អ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។[65]

១.៤.២ អនុប្បទានជាស្ថាពរ

ក្រៅពីជម្រើសនៃការចាត់ចែងប្តូរជាប្រាក់ ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានអាចប្រើជម្រើសធ្វើអនុប្បទានជាស្ថាពរ ដោយធ្វើលទ្ធកម្មកម្មសិទ្ធិលើវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានបាន។ ចំពោះការធ្វើលទ្ធកម្មនេះ ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានក៏ត្រូវជូនដំណឹងទៅកាន់អ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានផងដែរ។[66]

១.៤.៣ ករណីយកិច្ចត្រូវបង់ទឹកប្រាក់ដែលលើស

ក្នុងករណីដែលម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ជ្រើសរើសអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយការចាត់ចែងជាប្រាក់ ឬ អនុប្បទានជាស្ថាពរ ប្រសិនបើតម្លៃនៃវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុមានចំនួនលើសពីចំនួនទឹកប្រាក់នៃកាតព្វកិច្ចដែលត្រូវសង ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានត្រូវបង់ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលលើសនោះ ទៅឱ្យអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានវិញ ដោយចាត់ទុកថា ជាប្រាក់ជម្រះ។[67]

---

[64] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨៩៨(៣)។

[65] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨៩៨(១)។

[66] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨៩៨(២)។

[67] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨៩៨(៣)។

១.៤.៤ សិទ្ធិទទួលយកមកវិញរបស់អ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

ជាគោលការណ៍ បើដល់កាលបរិច្ឆេទនៃកាលកំណត់អនុវត្តកាតព្វកិច្ចហើយ ប៉ុន្តែអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានពុំអនុវត្តកាតព្វកិច្ច ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានអាចប្រើជម្រើសណាមួយក៏បាន ក្នុងចំណោមការចាត់ចែងប្តូរជាប្រាក់ ឬ អនុប្បទានជាស្ថាពរ ដើម្បីអនុវត្ត។ ប៉ុន្តែ ទោះបីជាពេលកំណត់ត្រូវសងកាតព្វកិច្ចបានកន្លងផុតក៏ដោយ ក៏មាត្រា៨៩៩ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ២០០៧ បញ្ញត្តិទុកសិទ្ធិឱ្យអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានអាចទទួលយកមកវិញនូវវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុ ដោយផ្តល់នូវកាតព្វកិច្ចគ្រប់ចំនួន និងបង្ហាញអំពីការផ្តល់នោះទៅម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានបាន នៅមុនពេលមានការផ្តល់ប្រាក់ជម្រះដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ។ ប៉ុន្តែ ករណីនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ កាលណាតម្លៃវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននោះ មិនលើសពីចំនួនទឹកប្រាក់នៃកាតព្វកិច្ចដែលត្រូវសង ក្រោយពេលដែលម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន បានជូនដំណឹងអំពីចំនួនដែលមិនលើសនោះ ទៅឲ្យអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានរួចហើយ។[68]

១.៥ ការអនុវត្តអត្រាការប្រាក់

បញ្ហាអត្រាការប្រាក់នៅក្នុងកិច្ចសន្យាមិនថា ជាកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគដោយភ្ជាប់ការប្រាក់ ឬ កិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគប្រត្យក្ស ជាបញ្ហាមួយដែលពាក់ព័ន្ធយ៉ាងជ្រៅទៅនឹងនឹងវិស័យច្បាប់ ក៏ដូចជាវិស័យសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា។ ជាទូទៅកិច្ចសន្យារវាងគូភាគី ជាច្បាប់ដែលបង្កើតឡើងដើម្បីចងគូភាគី និងមានអានុភាពអនុវត្តទៅលើគូភាគីផងដែរ លក្ខខណ្ឌនេះក៏ត្រូវបានកំណត់ចំពោះអត្រាការប្រាក់ដែលអាចជាកម្មវត្ថុមួយនៃកិច្ចសន្យាផងដែរ។ ប៉ុន្តែដោយផ្អែកទៅលើគោលការណ៍សមធម៌នៅក្នុងសង្គម និងការជៀសវាងទៅលើការកេងចំណេញហួសហេតុ នាឆ្នាំ២០១១ ក្រសួងយុត្តិធម៌កំណត់ចេញប្រកាសមួយស្តីពីអត្រាការប្រាក់ដែលត្រូវបានកម្រិត ដោយកំណត់អត្រាការប្រាក់នោះមិនឱ្យលើសពី ១៨% ក្នុងមួយឆ្នាំ[69] ចំពោះកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគដែលមានការប្រាក់។ បន្ថែមពីនេះទៀត ធនាគារជាតិក៏បញ្ញត្តិចេញនូវប្រកាសស្តីពីការកំណត់ពិដានអត្រាការប្រាក់ឥណទាន ដោយបានកំណត់អត្រាការប្រាក់ឥណទាន មិនឱ្យលើសពី ១៨% ក្នុងមួយឆ្នាំ[70] ដែលមានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះ គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុដែលស្ថិតក្រោមអាណាព្យាបាលរបស់ធនាគារជាតិ។

68 ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨៩៩។

69 ប្រកាសអត្រាការប្រាក់កម្រិត, ប្រការ១។

70 ប្រកាសអត្រាការប្រាក់ពិដាន, ប្រការ៤។

ថ្វីបើកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគដោយភ្ជាប់ការប្រាក់ និងកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន សុទ្ធតែបង្កើតបាននូវកាតព្វកិច្ចដែលបង្កើតការប្រាក់ទៅលើកូនបំណុល ប៉ុន្តែទាក់ទងនឹងបញ្ញត្តិអំពីអត្រាការប្រាក់នេះ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៧ និង ច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ២០១១ ពុំមានបញ្ជាក់ច្បាស់ទៅលើថា តើអត្រាការប្រាក់ដែលត្រូវបានកម្រិតចំពោះកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគដោយភ្ជាប់ការប្រាក់[71] អាចអនុវត្តទៅលើកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននោះទេ។ ភាពមិនច្បាស់លាស់នេះ បានបង្កើតនូវសំណួរគតិយុត្តថា តើកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននេះ ជាទម្រង់មួយនៃកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគដោយភ្ជាប់ការប្រាក់ដែលមានការធានាកាតព្វកិច្ច ឬ កិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន មិនដូចគ្នានឹងកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគដែលមានការប្រាក់ ដោយសារតែជាកិច្ចសន្យាប្រភេទផ្សេងគ្នា។

ទាក់ទិននឹងករណីនេះ ប្រសិនបើងាកទៅមើលច្បាប់ជប៉ុន ដែលជាប្រភពយ៉ាងមានឥទ្ធិពលលើក្រមរដ្ឋប្បវេណី ២០០៧ ក៏មានច្បាប់មួយដែលកម្រិតទៅលើអត្រាការប្រាក់នៃកិច្ចសន្យាសម្រាប់ឥណទាន (ប្រាក់កម្ចី)[72] ផងដែរ។ ក្នុងអត្ថន័យនៃច្បាប់នោះ ពុំមានការបញ្ជាក់ថាជាកិច្ចសន្យាប្រភេទណាទេ ប៉ុន្តែច្បាប់នោះបញ្ញត្តិចែងទូទៅចំពោះកិច្ចសន្យាដែលទាក់ទងនឹងប្រាក់កម្ចី។ ដូចនេះ ភាគី ក៏ដូចជាស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធអាចមានភាពងាយស្រួលក្នុងការបកស្រាយច្បាប់ពេលមានវិវាទទាក់ទិននឹងអត្រាការប្រាក់។ ដូចនេះបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនឹងអត្រាការប្រាក់នេះ ជាភាពចន្លោះប្រហោងនៃច្បាប់កម្ពុជាផងដែរ។

១.៦ ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចទាក់ទិននឹងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

១.៦.១ ក្រសួងយុត្តិធម៌

មុននឹងមានក្រមរដ្ឋប្បវេណី តាមអនុក្រឹត្យស្តីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌ ឆ្នាំ២000 ក្រសួងយុត្តិធម៌ ជាស្ថាប័នដែលមានភារកិច្ចតាក់តែងច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិទាំងឡាយស្តីអំពីនីតិព្រហ្មទណ្ឌ និតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នីតិរដ្ឋប្បវេណី និងនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។[73] បន្ទាប់ពីបង្កើតក្រមរដ្ឋប្បវេណី អនុក្រឹត្យស្តីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌ ឆ្នាំ២០១៤ បញ្ញត្តិអំពីភារកិច្ចរបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌ ជាស្ថាប័នដែលកសាងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិផ្សេងៗ នៅក្នុងវិស័យយុត្តិធម៌ ព្រមទាំងទទួលពិនិត្យ និងផ្តល់យោបល់លើសេចក្តីព្រាងច្បាប់របស់ក្រសួង និងស្ថាប័ននានា។[74] បន្ថែមពីនេះ ក្រសួងយុត្តិធម៌ ក៏ទទួលបន្ទុកលើការតាក់តែងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិទាំងឡាយ ក៏ដូច

---

[71] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៥៨៥។

[72] Interest Rate Restriction Act [ច្បាប់ស្តីពីការកម្រិតអត្រាការប្រាក់] (ប្រទេសជប៉ុន), Act No. 100, ១៥ ឧសភា ១៩៥៤។

[73] អនុក្រឹត្យស្តីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌, លេខ ១៩ អនក្រ.បក, ០៧ មេសា ២000, មាត្រា៩ និង មាត្រា១០។

[74] ដដែល, មាត្រា៥។

ជាពិនិត្យ និងផ្ដល់យោបល់លើបញ្ហានានាដែលទាក់ទងនឹងកិច្ចការរដ្ឋប្បវេណី និងកិច្ចការព្រហ្មទណ្ឌផងដែរ។[75] ទាក់ទិននឹងការទទួលបន្ទុកលើការតាក់តែងសេចក្ដីព្រាងច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិទាំងឡាយ ក៏ដូចជាពិនិត្យ និងផ្ដល់យោបល់លើបញ្ហានានាដែលទាក់ទងនឹងកិច្ចការរដ្ឋប្បវេណីនេះ ក្រសួងយុត្តិធម៌ជាស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចដោយផ្ទាល់ក្នុងការពិនិត្យ និងផ្ដល់យោបល់លើបញ្ហានានាដែលទាក់ទងនឹងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ព្រមទាំងតាក់តែងសេចក្ដីព្រាងច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិ ដើម្បីដោះស្រាយនូវបញ្ហានោះផងដែរ។

១.៦.២ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

អគ្គនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ មានភារកិច្ចគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យអាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ ទិញលក់ទ្រព្យបញ្ចាំ និងអាជីវកម្មទទួលប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ដោយមាននាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មអចលនវត្ថុ បញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានជាសេនាធិការ ដែលបំពេញមុខងារលើការងារគ្រប់គ្រងអាជីវកម្ម បញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានផងដែរ។[76] បន្ថែមពីនេះទៀត ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក៏ជាស្ថាប័នតែមួយគត់ដែលមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការពិនិត្យ និងសម្រេចផ្ដល់ ឬ បដិសេធ ឬ បន្តសុពលភាពដល់ក្រុមហ៊ុនដែលប្រកបអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានផងដែរ។[77] បន្ថែមពីនោះ ក្រសួងនេះក៏មានសមត្ថកិច្ចក្នុងការដាក់ទណ្ឌកម្មជាការព្រមាន ឬ ជាពិន័យអន្តរការណ៍ចំពោះសកម្មភាពខុសច្បាប់នានាទាក់ទងទៅនឹងអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានផងដែរ។[78]

ករណីមានវិវាទរវាងក្រុមហ៊ុនទទួលបញ្ចាំ និងទទួលប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ជាមួយក្រុមហ៊ុនទទួលបញ្ចាំ និងទទួលប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និង/ឬ អ្នកដាក់ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពអាជីវកម្មបញ្ចាំ ឬ ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន អគ្គនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ឬ មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ អាចដើរតួនាទីជាអ្នកផ្សះផ្សាបាន តាមរយៈកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សះផ្សា ដែលត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយគូភាគីនៃវិវាទដោយមានប្រថាប់ត្រារបស់អគ្គនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ឬ មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។[79] ប្រសិនបើហ៊ុនទទួលបញ្ចាំ និងទទួលប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ឬ អ្នកដាក់ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន មិនពេញចិត្តចំពោះសេចក្ដីសម្រេច ឬ វិធានការផ្សេងៗរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ឬ មន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ភាគីមិនពេញចិត្តមានសិទ្ធិដាក់ពាក្យបណ្ដឹងតវ៉ាទៅកាន់ក្រុមប្រឹក្សានីតិកម្ម នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង

---

[75] ដដែល, មាត្រា២៤ និងមាត្រា២៧ ។

[76] អនុក្រឹត្យស្ដីពីការរៀបចំ និងប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ, លេខ ៤៨៨ អនក្រ.បក, ១៦ តុលា ២០១៣, មាត្រា៤៩ និងមាត្រា៥០។

[77] ប្រកាសអាជីវកម្មបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន, ប្រការ៦ និង ប្រការ៧។

[78] ប្រកាសអាជីវកម្មបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន, ប្រការ៣៣ ដល់ ប្រការ៤៨។

[79] ប្រកាសអាជីវកម្មបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន, ប្រការ៣១។

ហិរញ្ញវត្ថុ មុននឹងអនុវត្តនីតិវិធីបណ្ដឹងទៅតុលាការ។[80] ការដោះស្រាយវិវាទក្រៅតុលាការដោយក្រសួង ឬ មន្ទីរបែបនេះ ជាយន្តការណ៍មួយដែលអាចជួយសម្រួលដល់ការដោះស្រាយវិវាទ ដោយអាចឱ្យគូភាគីទទួលបាននូវការប្រឹក្សាផ្នែកច្បាប់ មុននឹងឈានដល់ការដោះស្រាយតាមប្រព័ន្ធតុលាការមាននីតិវិធីស្មុគស្មាញ ព្រមទាំងចំណាយថវិកា និងពេលវេលាថែមទៀតផង។

១.៦.៣ តុលាការ

ថ្វីបើភាគីអាចធ្វើការដោះស្រាយក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការដោយប្រើប្រាស់យន្តការរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែដំណោះស្រាយនេះ ពុំមានអានុភាពបង្ខំអនុវត្តនោះទេ ប្រសិនបើមានភាគីណាមួយមិនយល់ស្រប និងព្រមព្រៀងទៅលើដំណោះស្រាយ។ អាស្រ័យហេតុនេះហើយ ទើបស្ថាប័នតុលាការនៅតែជាជម្រើសដ៏សំខាន់ ដែលមានសិទ្ធិអំណាចក្នុងការជម្រះក្ដីទាក់ទង[81]នឹងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ក៏ដូចជារឿងក្ដីផ្សេងៗផងដែរ ព្រោះមានតែសេចក្ដីសម្រេចស្ថាពររបស់តុលាការទេ ដែលមានអានុភាពចាប់បង្ខំឱ្យភាគីគោរពតាម។

[80] ប្រកាសអាជីវកម្មបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន, ប្រការ៣២។

[81] រដ្ឋធម្មនុញ្ញឆ្នាំ១៩៩៣, មាត្រា១២៨ថ្មី និង មាត្រា១២៩ថ្មី។

ជំពូកទី២

ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និងការបញ្ញាំចលនវត្ថុ

២.១ ការភាន់ច្រលំរវាងការបញ្ញាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន របស់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា

ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និងការបញ្ញាំចលនវត្ថុ ជាការធានាកាតព្វកិច្ចដែលមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នាច្រើន បើធៀបជាមួយការធានាកាតព្វកិច្ចដទៃទៀត។ ប្រការនេះហើយដែលធ្វើឱ្យប្រជាពលរដ្ឋទូទៅមានការភាន់ច្រឡំរវាងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និងការបញ្ញាំចលនវត្ថុ។

តាមរយៈការប្រមូលទិន្នន័យតាមការស្រង់មតិតាមប្រព័ន្ធឌីជីថលដោយប្រើប្រាស់ Google Form ចន្លោះថ្ងៃទី១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២១ រហូតដល់ថ្ងៃទី២៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២១ ដែលត្រូវជ្រើសរើសភាគសំណាកដោយចៃដន្យចំពោះប្រជាពលរដ្ឋនៅទូទាំងប្រទេសកម្ពុជាចំនួន ១២២ រូប។ អ្នកឆ្លើយតបចំនួន ១២២រូប បានបង្ហាញលទ្ធផលដូចនៅក្នុងក្រាហ្វិកខាងក្រោម។

ក្រាហ្វិកទី១៖ ការយល់ដឹងអំពីអត្ថន័យនៃការបញ្ញាំចំពោះអ្នកដែលបានឆ្លើយតប

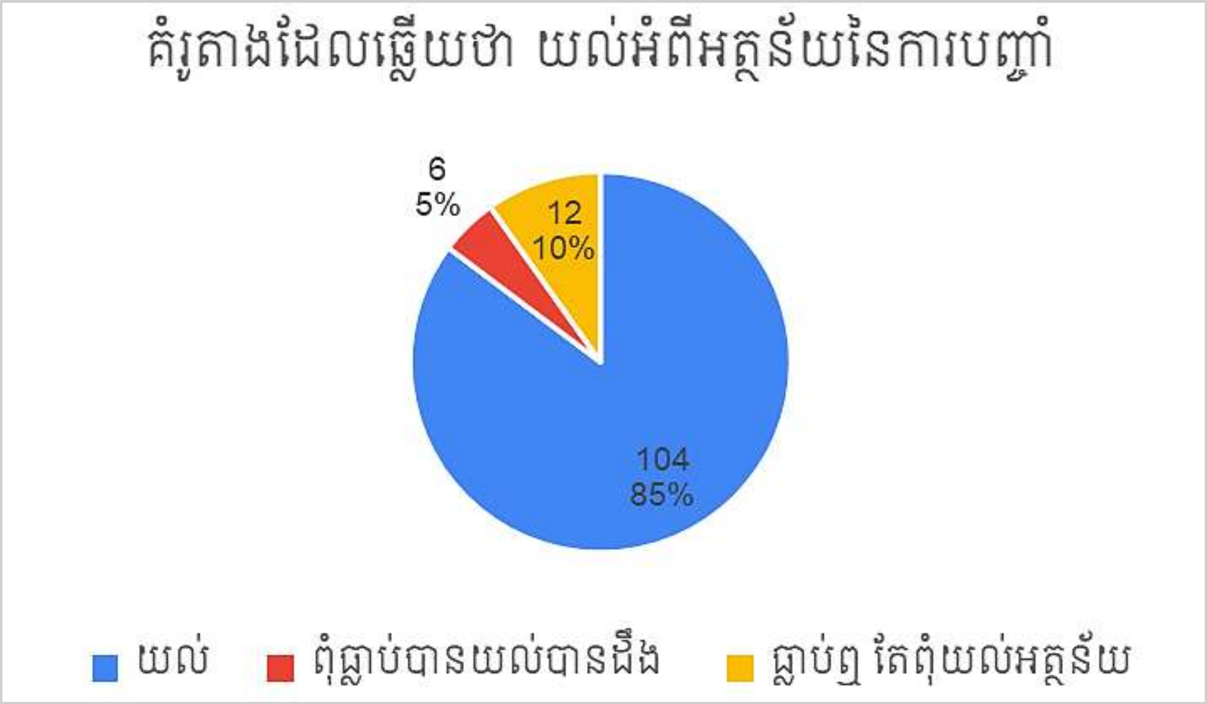

ក្រាហ្វិកទី១ បង្ហាញថា ក្នុងចំណោមអ្នកឆ្លើយតបចំនួន ១២២នាក់ អ្នកដែលបានឆ្លើយថា យល់ពីអត្ថន័យនៃការបញ្ញាំមានរហូតដល់ ៨៥%។ ខំណែកអ្នកដែលមិនយល់នូវអត្ថន័យនៃការបញ្ញាំមានចំនួនតែ ៥% ប៉ុណ្ណោះ។

ក្រាហ្វិកទី២៖ ការគិតថា ហាងបញ្ចាំនឹងរឹបអូសវត្ថុដែលបញ្ចាំចំពោះអ្នកដែលបានឆ្លើយតប

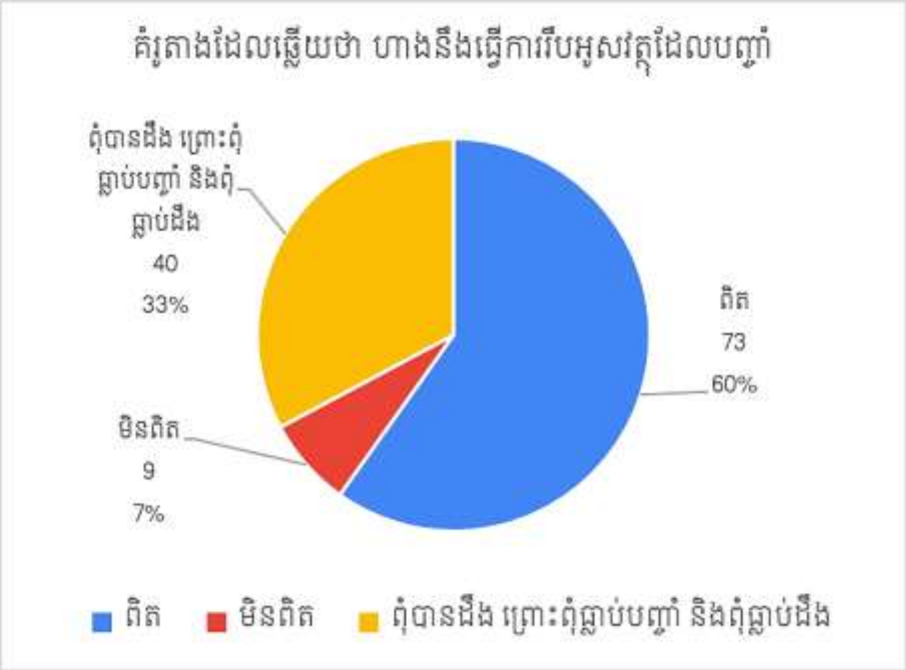

ក្រាហ្វិកទី២ ជាការឆ្លើយតបនូវសំណួរថា ពេលអ្នកមិនបានទៅលោះវត្ថុនៅថ្ងៃកំណត់ អ្នកគិតថា ហាងនឹងធ្វើការរឹបអូសវត្ថុនោះមែនឬទេ។ អ្នកឆ្លើយតបដែលបានឆ្លើយថា ហាងបញ្ចាំនឹងធ្វើការរឹបអូសវត្ថុដែលបានបញ្ចាំមានចំនួនរហូតទៅដល់ ៦០%។ ចំណែកឯអ្នកដែលបានឆ្លើយថា ហាងបញ្ចាំនឹងមិនរឹបអូសវត្ថុដែលបានបញ្ចាំមានចំនួនត្រឹមតែ ៧% ប៉ុណ្ណោះ។ រីឯអ្នកឆ្លើយតបដែលនៅសល់ចំនួន ៣៣% ទៀតបានបញ្ជាក់ថា ពុំបានដឹង និងពុំធ្លាប់ដឹង ព្រោះពុំធ្លាប់បានបញ្ចាំ។

ក្រាហ្វិកទី៣៖ ការគិតថា ហាងនឹងរឹបអូសវត្ថុបញ្ចាំ ចំពោះអ្នកដែលបានឆ្លើយតបថាយល់ពីអត្ថន័យនៃការបញ្ចាំ

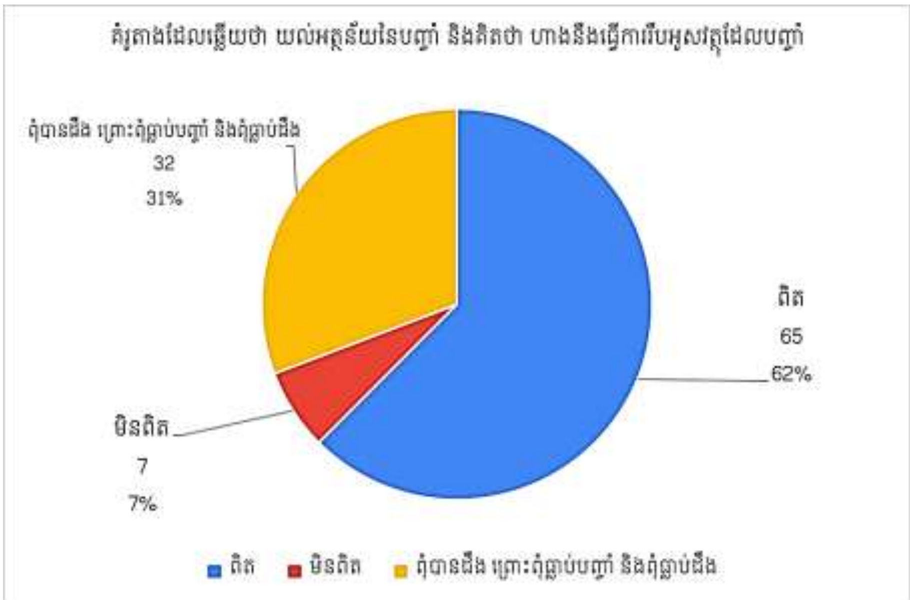

ចំណែកក្រាហ្វិកទី៣ ក្នុងចំណោមអ្នកឆ្លើយតបចំនួន ១០៤រូប ដែលបានឆ្លើយថា យល់ដឹងអំពីអត្ថន័យនៃការបញ្ចាំ អ្នកឆ្លើយតបថា ហាងបញ្ចាំនឹងរឹបអូសវត្ថុបញ្ចាំមានចំនួន ៦៥រូប ឬ ៦៣%។ អ្នកដែលបានឆ្លើយថា ហាងបញ្ចាំនឹងមិនរឹបអូសវត្ថុបញ្ចាំមាន ៧រូប ឬ៧%។ រីឯអ្នកដែលឆ្លើយតបថា ពុំបានដឹង ព្រោះពុំធ្លាប់បញ្ចាំ មានចំនួន ៣១%។ ដូចនេះ តាមក្រាហ្វិកទី១ និងក្រាហ្វិកទី៣ យើងអាចបង្ហាញឱ្យឃើញថា អ្នកដែលបានយល់ដឹងអំពីការបញ្ចាំមានត្រឹមតែ ៧ រូប ខណៈអ្នកដែលច្រឡំរវាងការបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគអនុប្បទានមានចំនួន ៦៥ រូប ដែលស្មើនឹង ៩០%។

ក្រាហ្វិកទី៤៖ ការយល់ដឹងអំពីអត្ថន័យនៃការបញ្ចាំរបស់អ្នកឆ្លើយតប (បន្ទាប់ពីវិភាគរួច)

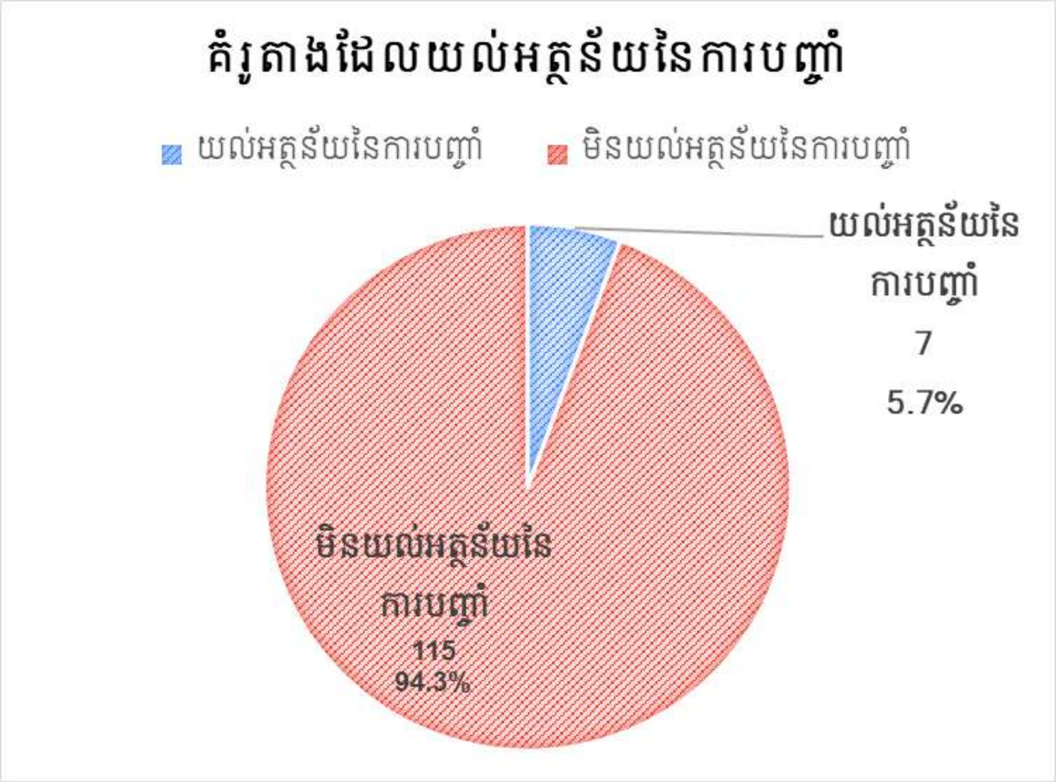

ក្រាហ្វិកទី៤ បានបង្ហាញថាក្នុងចំណោមអ្នកឆ្លើយតបចំនួន ១២២រូប មានតែអ្នកឆ្លើយតប ៥.៧% ប៉ុណ្ណោះដែលមានភាពយល់ដឹងត្រឹមត្រូវទៅលើអត្ថន័យនៃការបញ្ចាំ។ ចំណែកអ្នកឆ្លើយតប ៩៤.៣%ពុំបានយល់ដឹងអំពីអត្ថន័យនៃការបញ្ចាំនោះទេ។

ដោយសារតែអ្នកដែលច្រឡំរវាងការបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគអនុប្បទានមានរហូតដល់ ៩០% និងអ្នកបានយល់ដឹងអំពីអត្ថន័យនៃការបញ្ចាំ មានរហូតដល់ ៩៤.៣% ហេតុដូចនេះនៅក្នុងជំពូកនេះ យើងនឹងធ្វើការបកស្រាយប្រៀបធៀបដោយសង្ខេបនូវភាពដូចគ្នា និងខុសគ្នានៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។

២.២ ការបង្កើតកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិ

ចំពោះកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិនេះ មិនថាកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិលើការបញ្ចាំចលនវត្ថុ ឬ កិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានត្រូវគោរពទៅតាមលក្ខខណ្ឌគ្រឹះ និងលក្ខខណ្ឌទម្រង់ ដែលលក្ខខណ្ឌនេះពុំមានភាពខុសគ្នាទេ គឺមានភាពដូចគ្នាទាំងស្រុង។ ប៉ុន្តែដើម្បីឱ្យកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិលើការបញ្ចាំចលនវត្ថុមានសុពលភាពទៅបាន លុះត្រាតែអ្នកបង្កើតសិទ្ធិលើការបញ្ចាំ (កូនបំណុល ឬ តតិយជនដែលបង្កើតសិទ្ធិលើការបញ្ចាំ) ប្រគល់នូវវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការបញ្ចាំ ទៅឱ្យម្ចាស់សិទ្ធិលើការបញ្ចាំ[82] ដែលមានន័យថា ម្ចាស់សិទ្ធិនៃការបញ្ចាំត្រូវតែទទួលបានការកាន់កាប់ដោយចំពោះទៅលើវត្ថុ ដែលខុសពីម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដែលអាចកាន់កាប់ដោយផ្ទាល់ និងប្រយោល។ ដូចនេះ ម្ចាស់សិទ្ធិលើការបញ្ចាំ ត្រូវទទួលបានការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយការប្រគល់ជាក់ស្តែង ឬការប្រគល់ដោយសង្ខេប តែប៉ុណ្ណោះ។

ទាក់ទិននឹងការហាមបង្កើតកិច្ចសន្យាបញ្ចាំផ្តាច់ ម្ចាស់សិទ្ធិលើការបញ្ចាំ និងអ្នកបង្កើតសិទ្ធិលើការបញ្ចាំ មិនអាចព្រមព្រៀងគ្នា ឱ្យម្ចាស់សិទ្ធិលើការបញ្ចាំទទួលបានកម្មសិទ្ធិលើការបញ្ចាំ ឬ ចាត់ចែងវត្ថុបញ្ចាំ តាមវិធីផ្សេងដែលច្បាប់បានកំណត់ ដោយសកម្មភាពបង្កើតសិទ្ធិលើការបញ្ចាំ ឬ ដោយកិច្ចសន្យាដែលធ្វើមុនពេលកំណត់ត្រូវសងនោះទេ[83]។ ក្នុងអត្ថន័យនេះ ម្ចាស់សិទ្ធិលើការបញ្ចាំ មិនអាចធ្វើលទ្ធកម្មនូវកម្មសិទ្ធិ ឬ ចាត់ចែងលើវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការបញ្ចាំដោយការអនុវត្តជាឯកជន ក្នុងករណីដែលកាតព្វកិច្ចមិនត្រូវបានសងនោះឡើយ។

២.៣ អានុភាពនៃសិទ្ធិ

ទាក់ទិននឹងអានុភាពនៃសិទ្ធិលើការបញ្ចាំ និងអានុភាពនៃសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានមានភាពដូចគ្នាទាំងស្រុងទៅលើអានុភាពនៃឧបាទេសកម្ម ,អានុភាពនៃទំហំសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា, អានុភាពនៃការឃាត់ទុក, ករណីយកិច្ចរបស់ម្ចាស់សិទ្ធិក្នុងការរក្សាទុកវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុ និងសិទ្ធិទាមទារឱ្យសងសោហ៊ុយរបស់ម្ចាស់សិទ្ធិ។

ចំណុចដូចគ្នាមួយទៀតរវាងអានុភាពនៃសិទ្ធិលើការបញ្ចាំ និងអានុភាពនៃសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន គឺអានុភាពទៅលើផល ដោយម្ចាស់សិទ្ធិលើការបញ្ចាំ និងម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដែលកាន់កាប់ដោយចំពោះនូវវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុ អាចទទួលផលដែលកើតចេញពីវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុ និង អាចយកផលនោះមកកាត់សិទ្ធិលើបំណុលរបស់ខ្លួន (កាត់ការប្រាក់ជាមុនសិន បើមានសំណល់ត្រូវយកទៅកាត់

[82] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា ៨១៨(១)។

[83] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា ៨២៧។

ប្រាក់ដើម)។ ប៉ុន្តែអានុភាពនេះ ពុំអនុវត្តចំពោះប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននោះទេ ប្រសិនបើម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានពុំបានកាន់កាប់ដោយចំពោះទៅលើវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុ។

២.៤ ការអនុវត្តសិទ្ធិ ក្នុងករណីដែលកាតព្វកិច្ចពុំត្រូវបានអនុវត្ត

ក្នុងករណីដែលកាតព្វកិច្ចពុំត្រូវបានអនុវត្ត ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន អាចមានជម្រើសក្នុងការធ្វើអនុប្បទានជាស្ថាពរ (ធ្វើលទ្ធកម្មលើកម្មសិទ្ធិ) ឬ អាចចាត់ចែងប្តូរវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននោះ ជាប្រាក់ ដោយខ្លួនឯងបាន ដោយគ្រាន់តែជូនដំណឹងទៅកាន់អ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។ ប៉ុន្តែចំពោះការអនុវត្តសិទ្ធិលើការបញ្ចាំវិញ ករណីដែលកាតព្វកិច្ចពុំត្រូវបានអនុវត្ត ម្ចាស់សិទ្ធិលើការបញ្ចាំត្រូវទាមទារទៅកាន់តុលាការ និងជូនដំណឹងអំពីការទាមទារនោះទៅកូនបំណុល ដើម្បីយកវត្ថុបញ្ចាំមកសងផ្ទាល់តែម្តង តាមការវាយតម្លៃរបស់អ្នកវាយតម្លៃ។[84]

ចំពោះ ទឹកប្រាក់ដែលលើស ទាំងម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និងម្ចាស់សិទ្ធិលើការបញ្ចាំ មានកាតព្វកិច្ចដូចគ្នា ក្នុងការផ្តល់ទឹកប្រាក់ដែលលើសនោះទៅកាន់កម្មសិទ្ធិករនៃវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ឬ ការបញ្ចាំនោះវិញ។

[84] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨៣២។

ជំពូកទី៣

ការអនុវត្តប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននៅកម្ពុជា

បន្ទាប់ពីបានសិក្សាទៅលើផ្នែកទ្រឹស្តីនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានរួចមក ជំពូកនេះនឹងបន្តធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើបញ្ហាប្រឈម ក៏ដូចជាការវិភាគស្វែងរកដំណោះស្រាយ ចំពោះការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននៅកម្ពុជា។

៣.១ កម្រិតយល់ដឹងរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ទៅលើប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

តាមការស្រង់មតិបង្ហាញថា ក្នុងចំណោមអ្នកឆ្លើយតបចំនួន ១២២រូប មានតែគំរូតាងចំនួន ១៦រូប ប៉ុណ្ណោះដែលឆ្លើយថា យល់អំពីអត្ថន័យនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។ ចំណែកអ្នកឆ្លើយតបចំនួន ៥៥រូប បានឆ្លើយថា ធ្លាប់ឮ តែពុំយល់អត្ថន័យ។ រីឯអ្នកឆ្លើយតបចំនួន ៥១រូប បានឆ្លើយថា ពុំយល់អត្ថន័យនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននោះឡើយ។

ក្រាហ្វិកទី៥៖ ការយល់ដឹងអំពីអត្ថន័យនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ចំពោះអ្នកឆ្លើយតប

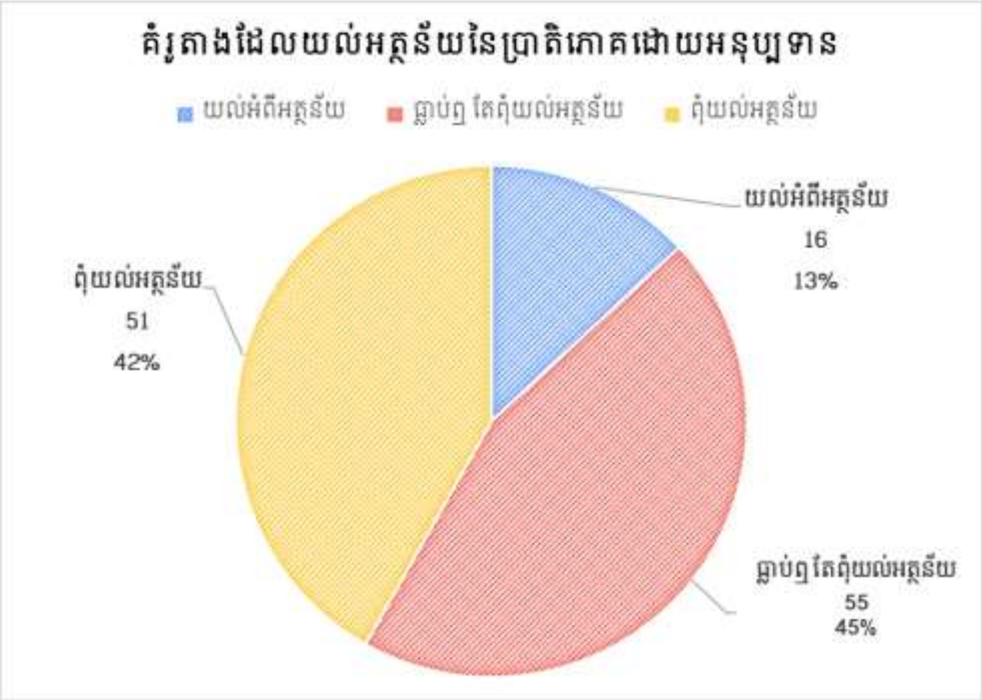

តាមព័ត៌មាននៃក្រាបខាងលើ អាចបង្ហាញបានថា មានតែប្រជាជនចំនួន១៣% តែប៉ុណ្ណោះដែលយល់ដឹងអំពីប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។ តាមក្រាបនេះ និងក្រាហ្វិកទី៤ ការយល់ដឹងអំពីអត្ថន័យនៃការបញ្ចាំរបស់អ្នកឆ្លើយតប (បន្ទាប់ពីវិភាគរួច) អាចបញ្ជាក់ឱ្យដឹងថា កម្រិតនៃការយល់ដឹងទាក់ទងនឹងច្បាប់មូលដ្ឋានដែលទាក់ទងនឹងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា មានកម្រិតទាបនៅឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀតអ្នកឆ្លើយតប មានអាយុមធ្យម ២៥ឆ្នាំ ដែលជាអាយុដែលជាទូទៅបានបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាប័ត្ររួចរាល់។ ទាក់ទិននឹងដំណោះស្រាយនៃបញ្ហា

នេះ ក្រសួងទាក់ទងដែលរួមមានទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងយុត្តិធម៌ និងក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា រួមទាំងក្រសួងពាក់ព័ន្ធ គប្បីសិក្សាធ្វើសម្រង់មតិ និងរៀបចំគោលនយោបាយក្នុងការផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ តាមរយៈការរៀបចំចងក្រងសៀវភៅអប់រំគោលការណ៍ច្បាប់មួយចំនួនដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ការប្រកបជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាជន។ សៀវភៅនេះដែរ គប្បីរៀបរៀងដោយប្រើប្រាស់ភាសាសាមញ្ញងាយយល់ឱ្យសមស្របទៅនឹងកម្រិតយល់ដឹងរបស់ប្រជាជន ដោយបញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សាថ្នាក់មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ឬ ថ្នាក់ឆ្នាំមូលដ្ឋានសម្រាប់និស្សិតមហាវិទ្យាល័យ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានគ្រឹះក្នុងការយល់ដឹងច្បាប់ និងអាចអនុវត្តបានក្នុងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាជន។ វិធីសាស្ត្រនេះ ក៏អាចធ្វើឱ្យប្រជាពលរដ្ឋយល់ដឹងអំពីច្បាប់មូលដ្ឋានសំខាន់ៗ សម្រាប់ជីវភាពប្រចាំថ្ងៃ ក៏ដូចជាអាចដោះស្រាយបញ្ហាទាក់ទិននឹងការអនុវត្តប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដែលជាប្រធានបទនៃសារណាមួយនេះផងដែរ។

៣.២ បញ្ហាការភាន់ច្រលំរវាងការបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

តាមការស្រង់មតិបានបង្ហាញថា ចំនួនអ្នកឆ្លើយតបចំនួន ៨៥% (ក្រាហ្វិកទី១៖ ការយល់ដឹងអំពីអត្ថន័យនៃការបញ្ចាំរបស់អ្នកឆ្លើយតបចំនួន ១០៤នាក់) បានឆ្លើយថា បានយល់អំពីអត្ថន័យនៃការបញ្ចាំ ប៉ុន្តែតាមក្រាហ្វិកទី៤ (ការយល់ដឹងអំពីអត្ថន័យនៃការបញ្ចាំរបស់អ្នកឆ្លើយតបរបស់អ្នកឆ្លើយតប (បន្ទាប់ពីវិភាគរួច)) អ្នកឆ្លើយតបចំនួនដែលយល់អត្ថន័យទៅលើអត្ថន័យនៃការបញ្ចាំបានត្រឹមត្រូវមានត្រឹមតែ ៥.៧% ប៉ុណ្ណោះ។ ដូចនេះ ប្រជាជនកម្ពុជាជាច្រើនបាននឹងកំពុងយល់ច្រឡំថា ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន គឺជាការបញ្ចាំ ដែលប្រការនេះ គឺជាហេតុផលដែលហាងបញ្ចាំជាច្រើនបានយកគោលការណ៍នៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានមកប្រើប្រាស់ចំពោះការបញ្ចាំ ជាពិសេសក្នុងករណីដែលកាតព្វកិច្ចពុំត្រូវបានអនុវត្ត ម្ចាស់ហាងបញ្ចាំបានឆ្លៀតឱកាសប្រើប្រាស់ជម្រើសក្នុងការធ្វើអនុប្បទានជាស្ថាពរ (ធ្វើលទ្ធកម្មលើកម្មសិទ្ធិ) ឬ ចាត់ចែងប្តូរវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការបញ្ចាំនោះ ជាប្រាក់ ដោយខ្លួនឯងបាន។ ការអនុវត្តសិទ្ធិនេះ បានខុសពីគោលការណ៍នៃសិទ្ធិលើការបញ្ចាំ ដែលទាមទារឱ្យឆ្លងកាត់ប្រព័ន្ធតុលាការ។[85]

៣.៣ ការប្រកបអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដោយពុំមានអាជ្ញាបណ្ណ

ទាក់ទិនជាមួយផ្នែកសមត្ថកិច្ច ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ជាស្ថាប័នដែលគ្រប់គ្រង ត្រួតពិនិត្យ និងផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ ឬ លិខិតអនុញ្ញាតប្រកបអាជីវកម្មទៅដល់ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។ ដូចនេះ ប្រសិនបើមានការប្រកបអាជីវកម្ម ដោយពុំមានអាជ្ញាបណ្ណ ឬ លិខិតអនុញ្ញាតប្រកបអាជីវកម្មនោះទេ បញ្ហាមួយ

[85] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, មាត្រា៨៣២។

ចំនួនអាចកើតឡើងដូចជា ការវាយតម្លៃវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន មានតម្លៃទាបជាងទីផ្សារ, ការទទួលប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននូវទ្រព្យដែលបានមកពីចោរកម្ម (មានព័ត៌មាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី៣), ការយកអត្រាការប្រាក់ខ្ពស់ហួសហេតុ ឬ កាត់យកការប្រាក់ជាមុន, ការលួចផ្លាស់ប្តូរសមាសភាគខ្លះនៃវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន (ភាគច្រើនកើតទៅលើយានយន្ត និងគ្រឿងអេឡិចត្រូនិច ដោយការលួចផ្លាស់ប្តូរផ្នែកខ្លះ ជំនួសដោយគ្រឿងបន្លាស់ដែលមានគុណភាពមិនល្អ), ការប្រើប្រាស់ទ្រព្យម្ចាស់សិទ្ធិដោយគ្មានការអនុញ្ញាត, មិនមានទម្រង់កិច្ចសន្យា (ទម្រង់ដែលចេញដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ[86]) ច្បាស់លាស់ ដែលអាចធ្វើឱ្យខាតប្រយោជន៍អ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន (មានរូបភាពនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី៤) និងបញ្ហាមិនបានបង់ពន្ធចូលរដ្ឋ ។ល។

ដូចនេះ ការប្រកបអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដោយពុំមានអាជ្ញាបណ្ណ ឬ លិខិតអនុញ្ញាតប្រកបអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ផ្តល់ផលប៉ះពាល់ដល់សង្គមខ្លាំងណាស់។ បញ្ហាការប្រកបអាជីវកម្មដោយពុំមានអាជ្ញាបណ្ណនេះ អាចធ្វើទៅបាន ដោយសារតែមានបញ្ហាអំពើពុករលួយ និង/ឬ ច្បាប់មិនមានបច្ចុប្បន្នភាព។ ជាដំណោះស្រាយ ប្រទេសមួយចំនួនបានប្រើប្រាស់យន្តការលើកទឹកចិត្តឱ្យប្រជាជនផ្តល់ដំណឹងអំពីការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ដោយការផ្តល់រង្វាន់លើកទឹកចិត្តមួយចំណែកដែលបានមកពីការពិន័យទៅលើជនល្មើស។ ជាក់ស្តែង ចំពោះសហរដ្ឋអាមេរិកផ្តល់រង្វាន់លើកទឹកចិត្តមិនលើសពី ៣០% នៃប្រាក់ពិន័យ (អាស្រ័យទៅតាមកត្តាផ្សេងៗ តាមឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់តុលាការ) សម្រាប់ជនដែលបានរាយការណ៍អំពីបទល្មើស។[87] បន្ថែមពីនេះទៀតជនដែលបានរាយការណ៍អំពីបទល្មើស អាចមានសិទ្ធិក្នុងការបង្ហាញ ឬ មិនបង្ហាញអត្តសញ្ញាណរបស់ខ្លួនបានផងដែរ។[88]

៣.៤ បញ្ហាអត្រាការប្រាក់ខ្ពស់ហួសកម្រិត

តាមទិន្នន័យនៃការស្រង់មតិ ដែលមានអ្នកឆ្លើយតបចំនួន ៣៣ រូប បានផ្តល់ចម្លើយទាក់ទិននឹងអត្រាការប្រាក់សម្រាប់ការបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន បានបញ្ជាក់នូវព័ត៌មានដូចខាងក្រោម៖

[86] ប្រកាសអាជីវកម្មបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន, ប្រការ១៣(៤)។

[87] Theo Nyreröd and Giancarlo Spagnolo, "A Fresh Look at Whistleblower Rewards," *SSRN Electronic Journal*, 2021, https://doi.org/10.2139/ssrn.3871748, 21។

[88] ដដែល, 6។

តារាងទី១៖ អត្រាការប្រាក់ដែលប្រមូលបានពីអ្នកឆ្លើយតប

អត្រាការ ប្រាក់	ប្រេ កង់
1.0%	1
1.3%	1
1.5%	3
2.0%	4
2.3%	1
2.5%	3
3.0%	7
4.0%	1
5.0%	6
10.0%	4
12.0%	1
20.0%	1

ទិន្នន័យដែលទទួលបាន អាចបង្ហាញឱ្យឃើញថា អត្រាការប្រាក់មធ្យមដែលទទួលគឺ ៤.៦% ក្នុងមួយខែ ឬ ប្រមាណ ៥៥% ក្នុងមួយឆ្នាំ ដែលជាអត្រាការប្រាក់ខ្ពស់ខ្លាំងធៀបនឹងអត្រាការប្រាក់ដែលត្រូវបានកម្រិតចំពោះកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគ និងអត្រាការប្រាក់ពិដានចំពោះឥណទានរបស់ធនាគារជាតិ ១៨% ក្នុងមួយឆ្នាំ ដែលខុសគ្នាប្រមាណ ៣ ដង។ បញ្ហានេះអាចបណ្ដាលមកពី ការប្រកបអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានមិនមានអាជ្ញាបណ្ណ ឬ លិខិតអនុញ្ញាតប្រកបអាជីវកម្ម, ពុំមានភាពច្បាស់លាស់លើបទប្បញ្ញត្តិទាក់ទងការកម្រិតអត្រាការប្រាក់ និងពុំមានច្បាប់ដាក់ទណ្ឌកម្មទៅលើការយកអត្រាការប្រាក់ហួសកម្រិត។

បញ្ហាការប្រកបអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដោយមិនមានអាជ្ញាបណ្ណ ឬ លិខិតអនុញ្ញាតប្រកបអាជីវកម្ម អាចបណ្ដាលឱ្យមានការពុំអាចត្រួតពិនិត្យបានដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច។ ចំពោះការប្រកបអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានស្របច្បាប់ តម្រូវឱ្យម្ចាស់សិទ្ធិធ្វើការផ្ដល់របាយការណ៍ទៅកាន់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។ ការផ្ដល់របាយការណ៍នេះ អាចធ្វើឱ្យក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ មានទិន្នន័យព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាអត្រាការប្រាក់ខ្ពស់ហួសកម្រិតនេះផងដែរ។

ទាក់ទិននឹងបញ្ហាពុំមានភាពច្បាស់លាស់លើបទប្បញ្ញត្តិទាក់ទងការកម្រិតអត្រាការប្រាក់ ដូចដែលបានរៀបរាប់ក្នុងទ្រឹស្ដីខាងលើ បទប្បញ្ញត្តិរបស់កម្ពុជាទាក់ទងនឹងអត្រាការប្រាក់ពុំមានភាពច្បាស់លាស់ថាអត្រាការប្រាក់ដែលត្រូវបានកម្រិតអាចអនុវត្តបានតែចំពោះកិច្ចសន្យាខ្ចីបរិភោគ ឬ កិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននោះទេ។ ប្រសិនបើអត្រាការប្រាក់ដែលត្រូវបានកម្រិតនេះ ត្រូវអនុវត្តទៅលើកិច្ចសន្យាបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ហេតុអ្វីបានជាក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ អនុញ្ញាតឱ្យមានការ

ផ្សព្វផ្សាយអត្រាការប្រាក់រហូតពី ១.៩% ក្នុងមួយខែ[89] ឬ ២២.៨% ក្នុងមួយឆ្នាំ រហូតដល់ ៥% ក្នុងមួយខែ[90] ឬ ៦០% ក្នុងមួយឆ្នាំ ចំពោះហាងបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានមួយចំនួន (ដូចរូបភាពនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី៤) ដែលជាហាងដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួន ព្រោះ កថាខណ្ឌទី៣ មាត្រា៥៨៥ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ២០០៧ កំណត់ចែងថា កិច្ចសន្យាដែលកំណត់លើសពីកម្រិតនៃអត្រាការប្រាក់នោះ ត្រូវទុកជាមោឃៈ។ ដូចនេះ ក្នុងនាមជាស្ថាប័នរដ្ឋ ក៏ដូចជា ស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចទៅលើអាជីវកម្មបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន គប្បីប្រើប្រាស់អំណាចរបស់ខ្លួន ចាត់វិធានការដើម្បីកម្រិតទៅលើការប្រាក់នេះ។

ចំណែកបញ្ហាកម្ពុជាពុំមានច្បាប់ដាក់ទណ្ឌកម្មទៅលើការយកអត្រាការប្រាក់ហួសកម្រិត ជាកត្តាចម្បងដែលបង្កឱ្យមានការយកអត្រាការប្រាក់ខ្ពស់ពីសំណាក់ម្ចាស់បំណុល ឬ ម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។ ជាក់ស្តែងកម្ពុជាបច្ចុប្បន្នពុំទាន់មានច្បាប់នេះនៅឡើយ ខណៈដែលប្រទេសមួយចំនួនបានប្រើប្រាស់យន្តការដាក់ទណ្ឌកម្មទៅលើម្ចាស់បំណុលដែលយកការប្រាក់ហួសកម្រិត។ ជាក់ស្តែង មាត្រា៥ ច្បាប់ទាក់ទងនឹងការទទួលយកការវិនិយោគ ការគ្រប់គ្រងប្រាក់បញ្ញើ និងអត្រាការប្រាក់ ឆ្នាំ១៩៥៤ របស់ប្រទេសជប៉ុន បញ្ញត្តិកំណត់ទណ្ឌកម្មទាក់ទងនឹងការយកអត្រាការប្រាក់លើសកម្រិត អាចមានទណ្ឌកម្មដាក់ពន្ធនាគាររហូតដល់៥ឆ្នាំ [បកប្រែ]។[91] ចំណែកព្រះរាជាណាចក្រថៃ មាត្រា៤ ច្បាប់ស្តីពីការហាមមិនឱ្យយកអត្រាការប្រាក់លើសកំណត់ ឆ្នាំ២០១៧ មានកំណត់ទណ្ឌកម្មទៅលើជនដែលយកអត្រាការប្រាក់លើសពីអត្រាការប្រាក់ដែលច្បាប់បានកំណត់ អាចត្រូវដាក់ពន្ធនាគារមិនលើសពី២ឆ្នាំ ឬ ពិន័យជាប្រាក់មិនលើសពី ពីរសែនបាត ឬ ទាំងដាក់ពន្ធនាគារនិងពិន័យជាប្រាក់ [បកប្រែ]។[92]

៣.៥ បញ្ហាការកត់ត្រាព័ត៌មានប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និងការប្រមូលពន្ធ

៣.៥.១ ភាពមិនអាចត្រួតពិនិត្យបាននូវព័ត៌មានប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

ជាការពិតណាស់ ការអនុវត្តអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានមិនស្របច្បាប់ អាចធ្វើឱ្យក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុពុំអាចត្រួតពិនិត្យទៅលើព័ត៌មាន ឬ របាយការណ៍ទាក់ទិននឹងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន

---

[89] "ក្រុមហ៊ុនហាងបញ្ចាំ ឃែស យូ អាប់ នៅកម្ពុជា," ក្រុមហ៊ុនបញ្ចាំ ឃែស យូ អាប់, June 4, 2021, https://www.cashuup.com/ (ទស្សនាចុងក្រោយថ្ងៃទី ០១ សីហា ២០២១)។

[90] "សៀ រិទ្ធី៖ សេវាហាងបញ្ចាំងាយស្រួលជាងធនាគារ," ក្រុមហ៊ុនបញ្ចាំ ឃែស យូ អាប់, June 29, 2021, https://www.cashuup.com/news-events/pawn-shop-rise-proves-quick-fix/ (ទស្សនាចុងក្រោយថ្ងៃទី ០១ សីហា ២០២១)។

[91] Law Concerning Acceptance of Investment, Control of Deposits and Interest Rates [ច្បាប់ទាក់ទងនឹងការទទួលយកការវិនិយោគ ការគ្រប់គ្រងប្រាក់បញ្ញើ និងអត្រាការប្រាក់] (ប្រទេសជប៉ុន), Act No. 195, ២៣ មិថុនា ១៩៥៤។

[92] พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐ [ច្បាប់ស្តីពីការហាមមិនឱ្យយកអត្រាការប្រាក់លើសកំណត់ ឆ្នាំ២០១៧] (ប្រទេសថៃ), ១៤ មករា ២០១៧។

បាននោះឡើយ។ ប្រការនេះអាចបង្កឱ្យមានបញ្ហាដូចដែលបានអធិប្បាយនៅក្នុងចំណុចការប្រកបអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដោយពុំមានអាជ្ញាបណ្ណខាងលើ ជាពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាអត្រាការប្រាក់ និងទ្រព្យដែលបានមកអំពីចោរកម្ម។

ចំពោះបើអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានមួយចំនួនបានទទួលអាជ្ញាបណ្ណ ឬ លិខិតអនុញ្ញាតប្រកបអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែបញ្ហាខាងលើក៏នៅតែអាចកើតមានឡើងបានផងដែរ ដោយសារភាពដែលអាចកើតឡើងនៃការរាយការណ៍អំពីព័ត៌មានមិនពិតរបស់អាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ក៏ដូចជាភាពលំបាកក្នុងការធ្វើសវនកម្មទៅលើរបាយការណ៍ផងដែរ។

៣.៥.២ បញ្ហាទាក់ទិននឹងការប្រមូលពន្ធ

ក៏ដូចជាបញ្ហាខាងលើផងដែរ នាពេលដែលភាពមិនអាចត្រួតពិនិត្យបាននូវព័ត៌មាននៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ការប្រមូលពន្ធទៅលើអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានក៏ពុំមានប្រសិទ្ធភាពផងដែរ ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យបាត់បង់នូវចំណូលជាតិមួយផ្នែកថែមទៀតផងដែរ។ The Organisation for Economic Co-operation and Development (អង្គការដើម្បីសហប្រតិបត្តិការ និងអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច) (OECD, 2017)[93] អធិប្បាយថា "ការគេចវេស និងការបន្លំពន្ធ (Tax Evasion and Tax Fraud) គឺជាអំពើខុសច្បាប់ និងជាអំពើបង្ហាញចេតនាប្រព្រឹត្តអំពីភាពមិនត្រឹមត្រូវចំពោះការបំពេញកាតព្វកិច្ចពន្ធ [បកប្រែ]"។ អំពើនេះ ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រព្រឹត្តដោយចេតនានូវការមិនបង្ហាញ ឬ ការក្លែងបន្លំនៃប្រាក់ចំណូល ឬ ប្រាក់ចំណេញចំពោះអាជ្ញាធរពន្ធដារ។ ការគេចពន្ធ និងការបន្លំពន្ធ អាចត្រូវធ្វើឡើងក្រោម ៣ រូបភាពគឺ ការរាយការណ៍ចំណូលមិនបានត្រឹមត្រូវ ដោយការរាយការណ៍ចំណូលតិចជាងការពិត, ការរាយការណ៍ចំណាយហួសការពិតតាមរយៈវិក្កយបត្រក្លែងក្លាយ, ការប្រកបធុរកិច្ចជាសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ។

[93] "Technology Tools to Tackle Tax Evasion and Tax Fraud [ឧបករណ៍បច្ចេកវិទ្យាដោះស្រាយលើបញ្ហាការគេចពន្ធ និងការបន្លំពន្ធ]" (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2017), https://www.oecd.org/tax/crime/technology-tools-to-tackle-tax-evasion-and-tax-fraud.pdf., 6។

តារាងទី២៖ វិធីសាស្ត្រគេចវេស និងការបន្លំពន្ធ និងដំណោះស្រាយ

(Technology Tools to Tackle Tax Evasion and Tax Fraud, ទំព័រ ៧)[94]

Problem	Sector	Solution	Report Reference
Under-reporting of income	Business – to – consumer e.g. restaurant, bars, taxi, convenience store	Data recording technology in electronic cash registers / sales machines	Chapter 2 and Annex A
Over-reporting of deductions	Business – to – business e.g. construction	Electronic invoicing and automated reporting	Chapter 3 and Annex B
Lack of visibility of business activity	Cash and sharing economy	Legal, policy and analytics	Chapter 4

៣.៦ ដំណោះស្រាយការកត់ត្រាព័ត៌មានប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និងការប្រមូលពន្ធ

៣.៦.១ ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាជំនួយក្នុងការប្រមូលព័ត៌មាន

បច្ចេកវិទ្យា ICT (Information and Communication Technology) គឺជា បច្ចេកវិទ្យាទំនាក់ទំនងទាំងអស់រួមមានបច្ចេកវិទ្យាអ៊ីនធើណេត និងបណ្ដាញឥតខ្សែ, កម្មវិធីដែលប្រើប្រាស់នៅក្នុងទូរស័ព្ទដៃ ឬ កុំព្យូទ័រ, កម្មវិធី និងសេវាកម្មគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធទិន្នន័យដទៃទៀត ដែលអាចឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់អាចចូលប្រើទាញយក រក្សាទុក បញ្ជូន និងរៀបចំ ទិន្នន័យព័ត៌មានតាមប្រព័ន្ធឌីជីថល។[95] ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ICT ជំនួយក្នុងការប្រមូលព័ត៌មាននេះ អាចធ្វើឱ្យក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុមានភាពងាយស្រួលក្នុងការតាមដាននូវរាល់បញ្ហាដែលកើតមានខាងលើ។ បន្ថែមពីនេះទៅទៀត ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ICT ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាខាងលើអាចជាដំណោះស្រាយបញ្ហា ដែលទាក់ទងនឹងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដូចជាការវាយតម្លៃវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន មានតម្លៃទាបជាងទីផ្សារ, ការទទួលប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននូវទ្រព្យដែលបានមកអំពីចោរកម្ម និង ការយកអត្រាការប្រាក់ខ្ពស់ហួសហេតុ។

ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ICT ជំនួយក្នុងការអនុវត្តខាងលើ អាចជាជំនួយឱ្យអ្នកបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដឹងថា តើអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដែលខ្លួនបានប្រើប្រាស់នោះជាអាជីវកម្មស្របច្បាប់ឬទេ។ បន្ថែមពីលើនេះទៅទៀត ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ICT ជំនួយនេះ អាចផ្ដល់ឱ្យ

---

[94] ដដែល, 7។

[95] "Information and Communication Technologies (ICT) [បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងគមនាគមន៍]," The Agricultural Information Management Standards Portal (AIMS) (Food and Agriculture Organization of United Nations), accessed August 2, 2021, http://aims.fao.org/information-and-communication-technologies-ict។

រាជរដ្ឋាភិបាល ក៏ដូចជាស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធអាចយកទិន្នន័យនេះមកវិភាគ និងកំណត់នយោបាយក្នុងការដោះស្រាយនូវបញ្ហាដែលពាក់ព័ន្ធដែលបានរៀបរាប់នាផ្នែកខាងលើផងដែរ។

៣.៦.២ ដំណោះស្រាយទាក់ទិននឹងការប្រមូលពន្ធ

ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ICT ជំនួយក្នុងការប្រមូលព័ត៌មាននខាងលើ ក៏អាចធ្វើឱ្យស្ថាប័នពន្ធដារទទួលបាននូវទិន្នន័យប្រាក់ចំណូលរបស់អាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ដែលជាកត្តាសំខាន់ក្នុងប្រសិទ្ធ-ភាពនៃការប្រមូលពន្ធ ក៏ដូចជាការកាត់បន្ថយអំពើពុករលួយក្នុងការប្រមូលពន្ធថែមទៀតផងដែរ។ ការប្រមូលពន្ធឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាពនេះ ក៏អាចផ្តល់ឱ្យមានការប្រកួតប្រជែងដោយស្មើភាព ព្រមទាំងអាចបង្កើនប្រាក់ចំណូលដល់រដ្ឋាភិបាលថែមទៀតផង។

សន្និដ្ឋាន

ថ្វីបើព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មានច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិដែលទាក់ទងទៅនឹងសិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានក៏ដោយ ប៉ុន្តែការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននៅកម្ពុជាក៏នៅតែមានបញ្ហាចោទជាច្រើន។ ទាក់ទិនទៅនឹងបញ្ហាកម្រិតការយល់ដឹងរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ទៅលើប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ប្រជាជនកម្ពុជាដែលមានការយល់ដឹងអំពីប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននៅមានកម្រិតទាបត្រឹមតែ ១៣% ដែលនេះអាចបញ្ជាក់បានថា ប្រជាជនកម្ពុជាភាគច្រើន ពុំមានចំណេះដឹងទាក់ទងនឹងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននោះឡើយ។ ម៉្យាងវិញទៀត ប្រជាជនកម្ពុជាប្រមាណ ៩០% មានការភាន់ច្រឡំរវាងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និងការបញ្ចាំ ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យមានភាពចន្លោះប្រហោងនៃការអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់សិទ្ធិ។ រីឯការប្រកបអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដោយពុំមានអាជ្ញាបណ្ណ បានជះឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងទៅលើការអនុវត្តប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ទោះបីជាមានបទបញ្ញត្តិកំណត់រួចហើយក្តី។ ចំណែកឯ អត្រាការប្រាក់ដែលបានអនុវត្តជាក់ស្តែងចំពោះប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននាពេលបច្ចុប្បន្ន មានអត្រាជាមធ្យម ៤.៦% ក្នុងមួយខែ ខណៈដែលហាងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានមួយចំនួន បានផ្សព្វផ្សាយអត្រាការប្រាក់ចន្លោះពី ១.៩% ក្នុងមួយខែ ឬ ២២.៨% ក្នុងមួយឆ្នាំ រហូតដល់ ៥% ក្នុងមួយខែ ឬ ៦០% ក្នុងមួយឆ្នាំ ដែលជាអត្រាការប្រាក់ខ្ពស់ហួសកម្រិត។ ចំពោះការកត់ត្រាព័ត៌មានទាក់ទិននឹងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន រួមនឹងការប្រមូលពន្ធ នៅតែចោទជាបញ្ហាផងដែរដោយសារតែភាពមិនទាន់សម័យនៃការកត់ត្រាព័ត៌មាន ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យមានភាពលំបាកក្នុងការធ្វើសវនកម្មទៅលើផ្នែកពន្ធដូចគ្នា។

បញ្ហាកម្រិតយល់ដឹងរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ក៏ដូចជាបញ្ហាការភាន់ច្រលំរវាងការបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន បានក្លាយជាមូលហេតុដែលធ្វើឱ្យមានការអនុវត្តសិទ្ធិហួសហេតុពីសំណាក់ម្ចាស់សិទ្ធិ។ ក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង ហាងបញ្ចាំបានយកគោលការណ៍នៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានមកប្រើប្រាស់ជំនួសគោលការណ៍នៃសិទ្ធិលើការបញ្ចាំ ដែលគោលការណ៍នៃសិទ្ធិលើការបញ្ចាំ ទាមទារឱ្យឆ្លងកាត់នីតិវិធីតុលាការក្នុងការចាត់ចែងលើវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុ និងនីតិវិធីវង្វាយតម្លៃវត្ថុ។ ការអនុវត្តខុសគោលការណ៍ខាងលើនេះ ក៏អាចផ្តល់ឱកាសឱ្យម្ចាស់សិទ្ធិអាចធ្វើការវាយតម្លៃវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានទាបជាងទីផ្សារ ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យខាតប្រយោជន៍របស់អ្នកបង្កើតសិទ្ធិផងដែរ។

ទាក់ទិននឹងបញ្ហាការប្រកបអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដោយពុំមានអាជ្ញាបណ្ណ បានក្លាយជាឧបសគ្គដ៏ចម្បងក្នុងការអនុវត្តអនុវត្តប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានឱ្យមានតម្លាភាពផងដែរ ដោយសារតែអំពើពុករលួយ និងច្បាប់ពុំមានបច្ចុប្បន្នភាព។ ។បញ្ហាអំពើពុករលួយអាចបង្កមកអំពីការពុករលួយរបស់ថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ(ថ្នាក់មូលដ្ឋាន)។ ទាំងអំពើពុករលួយរបស់ថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ(ថ្នាក់មូលដ្ឋាន) សុទ្ធកើត

ឡើងដោយសារទំនាក់ទំនងក្រៅផ្លូវការរវាងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានជាមួយនឹងជនទុច្ចរិត ដែលអាចជាការប្រើប្រាស់ខ្សែស្រឡាយ ឬ ការស៊ីសំណូកសូកប៉ាន់។ រីឯបញ្ហាភាពមិនមានបច្ចុប្បន្នភាពនៃច្បាប់ កើតឡើងដោយសារកម្ពុជាពុំទាន់មានធនធានមនុស្សគ្រប់គ្រាន់ ក៏ដូចជាភាពមិនទាន់សម័យរបស់ច្បាប់ ធៀបនឹងបច្ចេកវិទ្យាដែលរីកចម្រើនឥតឈប់ឈរ។[96] បញ្ហាអំពើពុករលួយ និង/ឬ បច្ចុប្បន្នភាពនៃច្បាប់ បានក្លាយជាឧបសគ្គយ៉ាងខ្លាំងដល់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការដោះស្រាយនូវបញ្ហាដែលទាក់ទងនឹងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន។

បញ្ហាអត្រាការប្រាក់ខ្ពស់ហួសកម្រិត បានផ្តល់ផលប៉ះពាល់ដល់សង្គមយ៉ាងខ្លាំង ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យមានការកំណត់អត្រាការប្រាក់អតិបរមាឡើងមក។ " អត្រាអតិបរមាដែលត្រូវបានកម្រិតដោយច្បាប់ មានគោលដៅការពារអតិថិជន [កូនបំណុល] (Dewatripont និង Tirole, ១៩៩៤) ការពារអ្នកខ្ចីដែលមិនបានចាប់អារម្មណ៍[ទៅលើកិច្ចសន្យា] មិនមានចំណេះដឹងគ្រប់គាន់ក្នុងការវិភាគ] ឬ អតិថិជនដែលកំពុងមានបញ្ហាហិរញ្ញវត្ថុ [ដោយការពារជនទាំងនោះអំពី]ផលវិបាកអវិជ្ជមាននៃប្រាក់កម្ចី ដែលនឹងបង្កជាគ្រោះថ្នាក់[នាថ្ងៃអនាគត] (Glaeser និង Scheinkman, 1998), (Melzer, 2011)"[បកប្រែ]។[97] បញ្ហាអត្រាការប្រាក់ខ្ពស់ហួសកម្រិតនេះបណ្តាលមកអំពីភាពមិនច្បាស់លាស់លើបទប្បញ្ញត្តិទាក់ទងការកម្រិតអត្រាការប្រាក់ ក៏ដូចជាពុំមានច្បាប់ដែលដាក់ទណ្ឌកម្មទៅលើការយកអត្រាការប្រាក់ហួសកម្រិត។

បញ្ហាការកត់ត្រាព័ត៌មានទាក់ទិននឹងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន រួមនឹងការប្រមូលពន្ធ បានកើតឡើងដោយសារការប្រកបអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដោយពុំមានអាជ្ញាបណ្ណ និងការរាយការណ៍អំពីព័ត៌មានរបាយការណ៍មិនពិតប្រាកដរបស់ម្ចាស់អាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដែលមានអាជ្ញាបណ្ណ។ ប្រការទាំងពីរនេះ អាចបង្កភាពលំបាកក្នុងការធ្វើសវនកម្មទៅលើរបាយការណ៍ ដោយសារអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានពុំមានស្វ័យប្រវត្តិកម្មក្នុងការកត់ត្រាព័ត៌មាន។ ទាក់ទិននឹងរបាយការណ៍នេះផងដែរ ក៏បានផ្តល់ផលប៉ះពាល់យ៉ាងជាក់ស្តែងទៅលើការប្រមូលទិន្នន័យ វិភាគទិន្នន័យ ក៏ដូចជាស្វែងរកនូវដំណោះស្រាយបញ្ហាផងដែរ។ បន្ថែមពីនេះទៀត បញ្ហាការកត់ត្រាព័ត៌មានទាក់ទិននឹងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ក៏បានប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើប្រសិទ្ធភាព និងតម្លាភាពនៃការប្រមូលពន្ធថែមទៀតផង ដោយសារតែភាពលំបាកនៃការធ្វើសវនកម្មទៅលើប្រាក់ចំណូល និងចំណាយរបស់ម្ចាស់សិទ្ធិ។

---

[96] Lyria Bennett Moses, "Adapting the Law to Technological Change: A Comparison of Common Law and Legislation [ការសម្របខ្លួននៃច្បាប់ទៅនឹងការផ្លាស់ប្តូររបស់បច្ចេកវិទ្យា៖ ការប្រៀបធៀប Common Law និងការតាប់តែងច្បាប់]," 26, no. 2 (2003): pp. 394-417, https://search.informit.org/doi/10.3316/ielapa.116436844605657, 396។

[97] Carlos Madeira, "The Impact of Interest RATE Ceilings on Households' Credit Access: Evidence from a 2013 CHILEAN LEGISLATION [ឥទ្ធិពលនៃពិដានអត្រាការប្រាក់លើការទទួលបានឥណទានសម្រាប់គ្រួសារ៖ ភស្តុតាងពីការបង្កើតច្បាប់នៅក្នុងប្រទេសឈីលីឆ្នាំ ២០១៣]," *Journal of Banking & Finance* 106 (2019): pp. 166-179, https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2019.06.011, 166។

អនុសាសន៍

បញ្ហាការភាន់ច្រលំរវាងការបញ្ចាំ និងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន រួមទាំងកម្រិតយល់ដឹងរបស់ប្រជាជន ចំពោះប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននៅមានកម្រិតទាប រដ្ឋាភិបាល ជាពិសេសក្រសួងយុត្តិធម៌ និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ គប្បីសិក្សាធ្វើការសម្រង់មតិ និងរៀបចំគោលនយោបាយក្នុងការផ្សព្វផ្សាយច្បាប់។ គោលនយោបាយនេះ អាចធ្វើទៅបានតាមរយៈការរៀបចំចងក្រងសៀវភៅអប់រំគោលការណ៍ច្បាប់មួយចំនួនដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ការប្រកបជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាជន រួមទាំងបទប្បញ្ញត្តិដែលទាក់ទិននឹងប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានផងដែរ។ សៀវភៅនេះដែរ គប្បីរៀបរៀងដោយប្រើប្រាស់ភាសាសាមញ្ញងាយយល់ឱ្យសមស្របទៅនឹងកម្រិតយល់ដឹងរបស់ប្រជាជន ដោយបញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សាថ្នាក់មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ឬ ថ្នាក់ឆ្នាំមូលដ្ឋានសម្រាប់និស្សិតមហាវិទ្យាល័យ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានគ្រឹះក្នុងការយល់ដឹងច្បាប់ និងអាចអនុវត្តបានក្នុងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាជន។

ទាក់ទិនទៅនឹងបញ្ហាការប្រកបអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដោយពុំមានអាជ្ញាបណ្ណ រដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័ននីតិបញ្ញត្តិ គួរគប្បីសិក្សាដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយបង្កើតយន្តការក្នុងការត្រួតពិនិត្យទៅលើបទល្មើសដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រកបអាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដោយពុំមានអាជ្ញាបណ្ណ ឬ មិនស្របនឹងច្បាប់។ យន្តការនេះដែរ អាចប្រើប្រាស់គោលការណ៍បង្កើតជាបទប្បញ្ញត្តិ ឬច្បាប់ ដែលអាចលើកទឹកចិត្តឱ្យប្រជាជនផ្តល់ដំណឹង ឬ រាយការណ៍អំពីការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ដោយបង្កើតឱ្យមានការផ្តល់ជាប្រាក់រង្វាន់លើកទឹកចិត្តចំពោះប្រជាជនដែលរាយការណ៍អំពីការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ក៏ដូចជាធានានូវសុវត្ថិភាព និងអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នករាយការណ៍ផងដែរ។

បញ្ហាអត្រាការប្រាក់ខ្ពស់ហួសកម្រិតអាចត្រូវបានដោះស្រាយដោយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដែលរួមមានក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត។ ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងអស់នេះគប្បីសិក្សាបកស្រាយបន្ថែម ទៅលើបញ្ហាអត្រាការប្រាក់ដែលត្រូវបានកម្រិត។ បន្ថែមពីនេះទៀត ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចអាចធ្វើការសិក្សាទៅលើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ទាក់ទិននឹងការដាក់ទណ្ឌកម្មទៅលើការយកអត្រាការប្រាក់ហួសកម្រិត មកពិចារណាក្នុងការគ្រប់គ្រង និងទប់ស្កាត់បញ្ហានេះ។

រីឯបញ្ហាការកត់ត្រាព័ត៌មានប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និងការប្រមូលពន្ធ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ គប្បីធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវក្នុងការជ្រើសរើសបច្ចេកវិទ្យា ICT (Information and Communication Technology) ក៏ដូចជាប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធស្វ័យប្រវត្តិកម្មដែលអាចកត់ត្រាទិន្នន័យរបស់ហាងបញ្ចាំ ឬប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានមកប្រើប្រាស់។ បច្ចេកវិទ្យាទាំងពីរខាងលើ អាចធានានូវតម្លាភាពចំពោះការកត់ត្រាព័ត៌មានដែលអាចត្រួតពិនិត្យដោយបុគ្គលពាក់ព័ន្ធ ការជំនួយក្នុងការដោះស្រាយវិវាទ ក៏ដូចជាជំនួយក្នុងការប្រមូលពន្ធ

ផងដែរ។ បន្ថែមពីលើការដោះស្រាយបញ្ហាការកត់ត្រាព័ត៌មានប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និងការប្រមូលពន្ធ បច្ចេកវិទ្យាទាំងពីរនេះដែរក៏អាចប្រមូលយកនូវទិន្នន័យសម្រាប់ធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍បទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ ក៏ដូចជាវិភាគទៅលើប្រសិទ្ធភាពរវាងទ្រឹស្តីច្បាប់ និងការអនុវត្តជាក់ស្តែងបានផងដែរ។

ឯកសារយោង

ឯកសារយោង

ច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តកម្ពុជា

រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៣។

រដ្ឋធម្មនុញ្ញរដ្ឋកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៨៩។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, លេខ នស/រកម/១២០៧/០៣០, ០៨ ធ្នូ ២០០៧។

អនុក្រឹត្យស្តីពីការរៀបចំ និង ប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ, លេខ ៤៨៨ អបក្រ.បក, ១៦ តុលា ២០១៣។

ប្រកាសស្តីពីការកំណត់ពិដានអត្រាការប្រាក់ឥណទាន, លេខ ធ៧.០១៧.១០៩.ប្រក, ១៣ មីនា ២០១៧។

ប្រកាសស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ និងទទួលប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន, លេខ ០៣០ សហវ.ប្រក, ១៣ មករា ២០១៧។

អនុក្រឹត្យស្តីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌, លេខ ២៤០ អនក្រ.បក, ២៩ សីហា ២០១៤។

ប្រកាសស្តីពីអត្រាការប្រាក់ដែលត្រូវបានកម្រិត, លេខ ១២៨ កយ.ប្រក/១១, ២១ ធ្នូ ២០១១។

ច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិបរទេស

พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐ [ច្បាប់ស្តីពីការហាមមិនឱ្យយកអត្រាការប្រាក់លើសកំណត់ ឆ្នាំ២០១៧] (ប្រទេសថៃ), ១៤ មករា ២០១៧។

Interest Rate Restriction Act [ច្បាប់ស្តីពីការកម្រិតអត្រាការប្រាក់] (ប្រទេសជប៉ុន), Act No. 100, ១៥ ឧសភា ១៩៥៤។

Law Concerning Acceptance of Investment, Control of Deposits and Interest Rates [ច្បាប់ទាក់ទងនឹងការទទួលយកការវិនិយោគ ការគ្រប់គ្រងប្រាក់បញ្ញើ និងអត្រាការប្រាក់] (ប្រទេសជប៉ុន), Act No. 195, ២៣ មិថុនា ១៩៥៤។

សៀវភៅ និងឯកសារផ្សេងៗជាភាសាខ្មែរ

ក្រុមការងារនៃអនាគតគ្រូបង្គោលនៅសាលាភូមិន្ទចៅក្រមនៃរាជបណ្ឌិតសភាវិជ្ជាជីវៈតុលាការ. ២០១៣. *សេចក្ដីពន្យល់ក្រមរដ្ឋប្បវេណី.* ភាគទី១. ភ្នំពេញ៖ ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនៃប្រទេសជប៉ុន។

"ក្រុមហ៊ុនហាងបញ្ចាំ ឃែស យូ អាប់ នៅកម្ពុជា." ក្រុមហ៊ុនបញ្ចាំ ឃែស យូ អាប់, June 4, 2021. https://www.cashuup.com/ (ទស្សនាចុងក្រោយថ្ងៃទី ០១ សីហា ២០២១)។

គណៈកម្មការទទួលបន្ទុកការពារសេចក្ដីព្រាងក្រមរដ្ឋប្បវេណី និងក្រុមការងារជប៉ុនដែលទទួលបន្ទុកធ្វើសេចក្ដីព្រាងក្រមរដ្ឋប្បវេណី. ២០០៩. *សេចក្ដីកំណត់ចំពោះមាត្រានីមួយៗនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី.* ភាគ១. គន្ថីទី១-ទី៣. ភ្នំពេញ៖ ក្រសួងយុត្តិធម៌។

គណៈកម្មការបណ្ឌិត្យសភាទទួលបន្ទុកអនុម័តពាក្យច្បាប់. ២០០៧. *សន្ទានុក្រមផ្នែករដ្ឋប្បវេណី និងនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី.* ភ្នំពេញ៖ ទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី។

"សៀ រិទ្ធី៖ សេវាហាងបញ្ចាំងាយស្រួលជាងធនាគារ." ក្រុមហ៊ុនបញ្ចាំ ឃែស យូ អាប់, June 29, 2021. https://www.cashuup.com/news-events/pawn-shop-rise-proves-quick-fix/ (ទស្សនាចុងក្រោយថ្ងៃទី ០១ សីហា ២០២១)។

ឯកសារជាភាសាបរទេស

Dewatripont, M., Tirole, J., 1994. *The Prudential Regulation of Banks* [បទប្បញ្ញត្តិដែលគ្រប់គ្រងលើធនាគារ]. Cambridge: MIT Press។

Ellen, Stephanie. "Slovin's Formula Sampling Techniques [វិធីសាស្ត្រគណនាសំណាកដោយប្រើប្រាស់រូបមន្តរបស់ Solvin]." Sciencing. Leaf Group, December 14, 2020. https://sciencing.com/slovins-formula-sampling-techniques-5475547.html។

Glaeser, E., Scheinkman, J., 1998. "Neither a borrower not lender be: an economic analysis of interest restrictions and usury laws [មិនចំពោះថាកូនបំណុល ឬ ម្ចាស់បំណុលនោះទេ៖ ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចទៅលើច្បាប់កម្រិតអត្រាការប្រាក់ និងអំពើល្មើសទៅលើអត្រាការប្រាក់]." *J. Law Econ.* 41 (1), 1–36។

"Information and Communication Technologies (ICT) [បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងគមនាគមន៍]." The Agricultural Information Management Standards Portal (AIMS). Food and Agriculture Organization of United Nations. Accessed August 1, 2021. http://aims.fao.org/information-and-communication-technologies-ict។

Kothari, C.R. 2004. *Research Methodology* [វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ]. New Dehli: NEW AGE INTERNATIONAL។

Ly, Sodeth. "Cambodia Is Now a Lower-Middle Income ECONOMY: What Does This Mean? [កម្ពុជាសព្វថ្ងៃជាប្រទេសដែលមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាបៈតើមានន័យដូចម្តេច]." World Bank Blogs. World Bank, August 11, 2016. https://blogs.worldbank.org/eastasiapacific/cambodia-is-now-a-lower-middle-income-economy-what-does-this-mean (ទស្សនាចុងក្រោយថ្ងៃទី០១ សីហា ២០២១)។

Madeira, Carlos. "The Impact of Interest RATE Ceilings on Households' Credit Access: Evidence from a 2013 CHILEAN LEGISLATION [ឥទ្ធិពលនៃពិដានអត្រាការប្រាក់លើការទទួលបានឥណទានសម្រាប់គ្រួសារៈ ភស្តុតាងពីការបង្កើតច្បាប់នៅក្នុងប្រទេសឈីលីឆ្នាំ ២០១៣]." *Journal of Banking & Finance* 106 (2019): 166–79. https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2019.06.011។

Melzer, B. , 2011. The real costs of credit access: evidence from the payday lending market [តម្លៃបង់នៃការទទួលបានឥណទានៈ ភស្តុតាងពីទីផ្សារផ្តល់ប្រាក់កម្ចីសម្រាប់ថ្ងៃបើកប្រាក់ខែ]. *Q. J. Econ.* 126 (1) . 517–55។

Moses, Lyria Bennett. "Adapting the Law to Technological Change: A Comparison of Common Law and Legislation [ការសម្របខ្លួននៃច្បាប់ទៅនឹងការផ្លាស់ប្តូររបស់បច្ចេកវិទ្យាៈ ការប្រៀបធៀប Common Law និងការតាក់តែងច្បាប់]." *The University of New South Wales Law Journal* 26, no. 2 (2003): 394–417. https://search.informit.org/doi/10.3316/ielapa.116436844605657។

Nyreröd, Theo, and Giancarlo Spagnolo. "A Fresh Look at Whistleblower Rewards [ការក្រឡេកមើលទៅលើប្រាក់រង្វាន់របស់អ្នករាយការណ៍ទៅកាន់សមត្ថកិច្ច]." *SSRN Electronic Journal*, 2021. https://doi.org/10.2139/ssrn.3871748។

"Population, Total - CAMBODIA." Data. The World Bank Group, 2021. https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL?locations=KH. (ទស្សនាចុងក្រោយថ្ងៃទី ០១ សីហា ២០២១)។

Saeed, Ahmed Muneeb. Publication. *Cambodia, 2019-2023 Inclusive Pathways to a Competitve Economy* [ប្រទេសកម្ពុជាសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ មាគ៌ាឆ្ពោះទៅរកសេដ្ឋកិច្ចប្រកួតប្រជែង]. Asia Development Bank (ADB), October 2019. https://www.adb.org/sites/default/files/institutional-document/534691/cps-cam-2019-2023.pdf។

Technology Tools to Tackle Tax Evasion and Tax Fraud [ឧបករណ៍បច្ចេកវិទ្យាដោះស្រាយលើបញ្ហាការគេចពន្ធ និងការបន្លំពន្ធ]. Organisation for Economic Co-operation and Development, 2017. https://www.oecd.org/tax/crime/technology-tools-to-tackle-tax-evasion-and-tax-fraud.pdf។

ឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១

កម្រងសំណួរ

សំណួរចម្លើយនៅក្នុងកម្រងសំណួរ ដែលនឹងធ្វើការសាកសួរទៅកាន់គំរូតាងរួមមានដូចខាងក្រោមៈ

- តើអ្នកមានអាយុប៉ុន្មាន?
- ភេទ
    - ប្រុស / ស្រី
- តើអ្នកបានយល់អត្ថន័យនៃពាក្យប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដែរឬទេ?
    - យល់ / ធ្លាប់ឮ តែពុំយល់អត្ថន័យ / ពុំធ្លាប់បានយល់បានដឹង
- តើអ្នកធ្លាប់ស្គាល់អត្ថន័យនៃពាក្យបញ្ចាំដែរឬទេ?
    - យល់ / ធ្លាប់ឮ តែពុំយល់អត្ថន័យ / ពុំធ្លាប់បានយល់បានដឹង
- តើអ្នកធ្លាប់ធ្វើប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដែរឬទេ?
    - ធ្លាប់ / ពុំធ្លាប់
- តើអ្នកធ្លាប់បញ្ចាំវត្ថុដែរឬទេ?
    - ធ្លាប់ / ពុំធ្លាប់
- ចំពោះការបញ្ចាំ ឬ ធ្វើប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននូវម៉ូតូ ឬ ឡាន តើហាងទាមទារឱ្យអ្នកមានឯកសារបញ្ជាក់អ្វីខ្លះ? (ចម្លើយអាចលើសពីមួយ)
    - កាតសម្គាល់កម្មសិទ្ធិម៉ូតូ ឬ ឡាន (កាតគ្រី) ដែលមានឈ្មោះអ្នក
    - កាតសម្គាល់កម្មសិទ្ធិម៉ូតូ ឬ ឡាន (កាតគ្រី) ដែលមានឈ្មោះអ្នកដទៃ និងអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬ លិខិតឆ្លងដែនរបស់អ្នក
    - ត្រឹមតែអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬ លិខិតឆ្លងដែនរបស់អ្នក គឺគ្រប់គ្រាន់
    - កាតសម្គាល់កម្មសិទ្ធិម៉ូតូ ឬ ឡាន (កាតគ្រី) ដែលមានឈ្មោះអ្នកដទៃ និងកាតនិស្សិត កាតសម្គាល់បុគ្គលិកក្រុមហ៊ុន ឬកាតសម្គាល់ខ្លួនផ្សេងទៀត
    - អាចប្រើប្រាស់កាតនិស្សិត កាតសម្គាល់បុគ្គលិកក្រុមហ៊ុន ឬកាតសម្គាល់ខ្លួនផ្សេងទៀត
    - ពុំត្រូវការឯកសារអ្វីទាំងអស់

- ចំពោះការបញ្ចាំ ឬ ធ្វើប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននូវវត្ថុផ្សេងទៀត ក្រៅអំពីឡាន និងម៉ូតូ តើហាងទាមទារឱ្យអ្នកមានឯកសារបញ្ជាក់អ្វីខ្លះ? (ចម្លើយអាចលើសពីមួយ)
    - អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬ លិខិតឆ្លងដែនរបស់អ្នក
    - អាចប្រើប្រាស់កាតនិស្សិត កាតសម្គាល់បុគ្គលិកក្រុមហ៊ុន ឬកាតសម្គាល់ខ្លួនផ្សេងទៀត
    - ពុំត្រូវការឯកសារអ្វីទាំងអស់
- តើអ្នកគិតថា ប្រសិនបើអ្នកមិនមានប្រាក់សម្រាប់ធ្វើការលោះ ឬ បង់ការប្រាក់សម្រាប់វត្ថុដែលបញ្ចាំ តាមកាលកំណត់ តើអ្នកគិតថា ហាងបញ្ចាំនឹងធ្វើដូចម្តេច?
    - រឹបអូសយកវត្ថុដែលបានដាក់ធានា
    - ព្យាយាមទំនាក់ទំនងអ្នកឱ្យធ្វើការលោះ ឬ បង់ការប្រាក់ ឬដោះស្រាយចរចារគ្នា
    - ដោះស្រាយតាមផ្លូវតុលាការ
    - ពុំបានដឹង ព្រោះពុំធ្លាប់បញ្ចាំ
- ប្រសិនបើអ្នកធ្លាប់បញ្ចាំ ឬ ធ្វើប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ឬ ធ្លាប់ដឹងអំពីអត្រាការប្រាក់ សូមអ្នកបញ្ជាក់អំពីអត្រាការប្រាក់ដែលអ្នកបានទទួល ឬ បានដឹង?
- ប្រសិនបើអ្នកមិនមានប្រាក់សម្រាប់ធ្វើការលោះ ឬ បង់ការប្រាក់សម្រាប់វត្ថុដែលបញ្ចាំ តាមកាលកំណត់ តើអ្នកនឹងធ្វើដូចម្តេច?
- ប្រសិនបើអ្នកមិនមានប្រាក់សម្រាប់ធ្វើការលោះ ឬ បង់ការប្រាក់សម្រាប់វត្ថុដែលបានធ្វើប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន តាមកាលកំណត់ តើអ្នកនឹងធ្វើដូចម្តេច?

ឧបសម្ព័ន្ធទី២

ដើមទុនសម្រាប់ប្រកបអាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ និង/ឬ អាជីវកម្មប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន នៅក្នុងប្រការ ៩ នៃ ប្រកាសស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ និងទទួលប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន, លេខ០៣០ សហវ.ប្រក របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ, ១៣ មករា ២០១៧។

ប្រការ៩.-

ដើមទុនសម្រាប់ប្រកបអាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ និង/ឬអាជីវកម្មទទួលប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម÷

ក- អាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំរួមមាន÷

- ខ្នាតតូច : ត្រូវមានដើមទុនចាប់ពី ២០ លានរៀល ដល់ ៤០ លានរៀល
- ខ្នាតមធ្យម : ត្រូវមានដើមលើសពី ៤០ លានរៀល ដល់ ២០០ លានរៀល
- ខ្នាតធំ (កម្រិត១) : ត្រូវមានដើមទុនលើសពី ២០០ លានរៀល ដល់ ៨០០ លានរៀល
- ខ្នាតធំ (កម្រិត២) : ត្រូវមានដើមទុនលើសពី ៨០០ លានរៀល ឡើងទៅ

ខ- អាជីវកម្មទទួលប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានរួមមាន÷

- ខ្នាតតូច : ត្រូវមានដើមទុនចាប់ពី ២០ លានរៀល ដល់ ៤០ លានរៀល
- ខ្នាតមធ្យម : ត្រូវមានដើមទុនលើសពី ៤០ លានរៀល ដល់ ២០០ លានរៀល
- ខ្នាតធំ (កម្រិត១) : ត្រូវមានដើមទុនលើសពី ២០០ លានរៀល ដល់ ៨០០ លានរៀល
- ខ្នាតធំ (កម្រិត២) : ត្រូវមានដើមទុនលើសពី ៨០០ លានរៀល ឡើងទៅ

រាល់ការបន្ថែម ឬបន្ថយដើមទុនអាជីវកម្មខាងលើត្រូវមានការអនុញ្ញាតពីក្រសួង/មន្ទីរជាមុន។

ប្រការ១០

ឧបសម្ព័ន្ធទី៣

ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអាជីវកម្មបញ្ចាំ និង/ឬ ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននៅកម្ពុជា

https://thmeythmey.com/event/?page=detail&id=83093 (ចុះផ្សាយថ្ងៃទី២០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩)

រូបភាព

រូបភាពពីនគរបាលជាតិ

ដោយៈ ថ្មីៗ

ភ្នំពេញ៖ សមត្ថកិច្ច បានឃាត់ខ្លួនបុរសម្នាក់ ដែលពាក់ព័ន្ធករណីបើកហាងបញ្ចាំម៉ូតូខុសច្បាប់ ដោយគ្មានលិខិតស្នាម។ ការឃាត់ខ្លួន ធ្វើឡើងក្រោយពីសមត្ថកិច្ច បានចុះត្រួតពិនិត្យទីតាំងនោះ ហើយរកឃើញថាមានការទទួលបញ្ចាំម៉ូតូខុសច្បាប់ចំនួន៥៦គ្រឿង ក្នុងសង្កាត់សៀមរាប ខេត្តសៀមរាប ។

អគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ បានបញ្ជាក់ថា ទីតាំងខាងលើនេះក៏ធ្លាប់បានសមត្ថកិច្ចចុះបង្ក្រាបម្តងរួចមកហើយ ប៉ុន្តែនៅតែប្រព្រឹត្តិទៀត។ ទីតាំងនោះ បានបើកទទួលបញ្ចាំម៉ូតូដោយគ្មានច្បាប់អនុញ្ញាត ហើយទទួលយកម៉ូតូដែលគ្មានឯកសារគ្រប់គ្រាន់ អស់រយៈពេលជាយូរមកហើយដែរ។

បើតាមអគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ ម៉ូតូទាំង៥៦គ្រឿង រួមទាំងម្ចាស់ម៉ូតូ ត្រូវបានសមត្ថកិច្ចបញ្ជូនយកទៅរក្សាទុកនៅអធិការដ្ឋាននគរបាលក្រុងសៀមរាប ដើម្បីសួរនាំ និងចាត់វិធានការតាមច្បាប់។ តែយ៉ាងណាអាជ្ញាធររក្សាទុកម៉ូតូ ជាបណ្តោះអាសន្នសិន ហើយរង់ចាំធ្វើការស្រាវជ្រាវ ទើបអាចឲ្យម្ចាស់ម៉ូតូយកម៉ូតូទៅវិញ។

© រក្សាសិទ្ធិដោយ thmeythmey.com

http://freshnewsasia.com/index.php/en/localnews/166914-2020-08-01-10-40-24.html

ចុះផ្សាយថ្ងៃទី០១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០

សមត្ថកិច្ចខេត្តកណ្តាល ចុះបិទហាងបញ្ចាំខុសច្បាប់មួយកន្លែង នៅស្រុកខ្សាច់កណ្តាល ឃាត់ខ្លួនម្ចាស់ទីតាំងអនុវត្តន៍តាមច្បាប់ ខណៈរកឃើញម៉ូតូ ២៤គ្រឿង មិនប្រក្រតី

2020-08-01 05:40pm

(កណ្តាល)៖ ទីតាំងហាងបញ្ចាំខុសច្បាប់មួយកន្លែងត្រូវសមត្ថកិច្ចជំនាញខេត្តកណ្តាលចុះបិទ និងឃាត់ខ្លួនម្ចាស់ទីតាំងអនុវត្តន៍តាមច្បាប់ ខណៈមន្រ្តីជំនាញរកឃើញម៉ូតូ ២៤គ្រឿង មិនប្រក្រតី ស្ថិតនៅភូមិស្វាយមាស ឃុំវិហារសួគ៌ ស្រុកខ្សាច់កណ្តាល។

ប្រតិបត្តិការចុះបង្រ្កាបទីតាំងហាងបញ្ចាំខុសច្បាប់ខាងលើនេះ ដឹកនាំលោកឧត្តមសេនីយ៍ត្រី ឈឿន សុចិត្ត ស្នងការនៃស្នងការដ្ឋាននគរបាលខេត្តកណ្តាល ដោយមានការចូលរួមពីសំណាក់កងកម្លាំងចម្រុះ កងអន្តរាគមន៍ខេត្ត ដោយមានការសម្របសម្រួលពីសំណាក់លោក សេង រិទ្ធី ព្រះរាជអាជ្ញារង អមសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល។

ម្ចាស់ទីតាំងហាងបញ្ចាំខាងលើមានឈ្មោះ គឹម ឡេងសល់ ភេទប្រុស មុខរបរទទួលបញ្ចាំម៉ូតូ និងប្រពន្ធឈ្មោះ វ៉ា ថាវី អាយុ៣៣ឆ្នាំ មុខរបរលក់ដូរមានទីលំនៅភូមិ ស្វាយមាស ឃុំវិហារសួគ៌ ស្រុកខ្សាច់កណ្តាល ខេត្តកណ្តាល។

បើតាមសេចក្តីរាយការណ៍ពីភ្នាក់ងារព័ត៌មាន Fresh News ប្រចាំខេត្តកណ្តាល បានឱ្យដឹងថា ឈ្មោះ គឹម ឡេងសល់ គឺជាមេអាប៉ោងធំប្រចាំនៅឃុំវិហារសួគ៌ទៀតផង និងបានលួចបើកទទួលបញ្ចាំម៉ូតូយូរណាស់មកហើយ ដោយមិនមានអាជ្ញាធរឃុំ ស្រុក ណាចុះបង្រ្កាបនោះទេ។

បើតាមសមត្ថកិច្ច បានបញ្ជាក់ថា ម៉ូតូមួយចំនួន ដែលម្ចាស់ទីតាំងទទួលបញ្ចាំនេះ គឺជាម៉ូតូដែលជនទុច្ចរិត កាច់ក និងលួចគេយកមកបញ្ចាំ ព្រោះថាគ្រាប់សោរម៉ូតូ មានសភាពបែកខ្ទេច និងមានសភាពមិនប្រក្រតីជាច្រើនផងដែរ។

ក្នុងប្រតិបត្តិពិនិត្យនេះ សមត្ថកិច្ចបានឃាត់ខ្លួនម្ចាស់ទីតាំងទទួលបញ្ចាំម៉ូតូខុសច្បាប់ របស់ឈ្មោះ គឹម ឡេងសល់ និងម៉ូតូចំនួន២៤គ្រឿង៖ ម៉ាកហុងដា ១៩គ្រឿង, ម៉ាកវីវ៉ា ០២គ្រឿង, ម៉ាកស្កុបពី ០១គ្រឿង, ម៉ាកសង់ការ៉េ ០១គ្រឿង និងម៉ាកហុងដាឌ្រីម ០១គ្រឿង។

គួរជម្រាបថា ចំពោះម្ចាស់ទីតាំង និងម៉ូតូទាំង២៤គ្រឿង ត្រូវបានបញ្ជូនទៅកាន់ស្នងការដ្ឋាន នគរបាលខេត្តកណ្តាល ដើម្បីចាត់ការតាមនីតិវិធី៕

http://freshnewsasia.com/index.php/en/localnews/63143-2017-08-18-10-04-54.html

ចុះផ្សាយថ្ងៃទី១៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨

ម្ចាស់ហាងបញ្ចាំ នៅខណ្ឌសែនសុខ ត្រូវតុលាការចេញដីកាឃុំខ្លួន ក្រោយព្រះរាជអាជ្ញាចោទប្រកាន់ពីបទ «ទទួលផលចោរកម្ម»

2017-08-18 05;04pm

(ភ្នំពេញ)៖ ម្ចាស់ហាងបញ្ចាំម្នាក់ នៅខណ្ឌសែនសុខ ត្រូវចៅក្រមស៊ើបសួរ នៃសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ លោក គីម រ័ត្នណារិទ្ធ ចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន នៅល្ងាចថ្ងៃទី១៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៧នេះ បន្ទាប់ពីព្រះរាជអាជ្ញារង លោក ស៊ិន វិរៈ បានចោទប្រកាន់ពីបទ «ទទួលផលចោរកម្ម» តាមមាត្រា៣៩៩ និងមាត្រា៤០០ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ដែលប្រឈមនឹងការជាប់ពន្ធនាគារពី២ឆ្នាំ ទៅ៥ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី៤លានរៀលទៅ១០លានរៀល។ នេះបើតាមមន្ត្រីតុលាការ ប្រាប់បណ្តាញសារព័ត៌មាន Fresh News នៅមុននេះបន្តិច។

សូមបញ្ជាក់ថា កាលពីព្រឹកមិញ ម្ចាស់ហាងបញ្ចាំម្នាក់ ត្រូវបាននគរបាលព្រហ្មទណ្ឌកម្រិតស្រាល នៃស្នងការដ្ឋាននគរបាលរាជធានីភ្នំពេញ បញ្ជូនមកអយ្យការអមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ ដើម្បីចាត់ការតាមច្បាប់។

មន្ត្រីតុលាការថ្លែងថា ម្ចាស់បញ្ចាំរូបនេះមានឈ្មោះ សុត ពិសិដ្ឋ ភេទប្រុស។ ការបញ្ជូនម្ចាស់ហាងបញ្ចាំមកកាន់តុលាការខាងលើនេះ បានធ្វើឡើង បន្ទាប់ពីកម្លាំងប្រតិបត្តិការ បានចុះទៅឆែកឆេរឃ្លាំងបញ្ចាំមួយនេះ ដោយរកឃើញម៉ូតូ និងរថយន្តអត់បង់ពន្ធជាង៥០គ្រឿង។

សមត្ថកិច្ចខណ្ឌសែនសុខបានទម្លាយប្រាប់ភ្នាក់ងារ Fresh News ថា មានមន្ត្រី និងអ្នកជំនួញមួយចំនួនបានព្យាយាមអន្តរាគមន៍ឲ្យមានការដោះលែង បុរសម្នាក់ជាម្ចាស់ទីតាំង ឃ្លាំងស្តុកម៉ូតូ និងរថយន្តរបស់ហាងបញ្ចាំនេះ។ សមត្ថកិច្ចបានបន្តថា «ទោះជាមានអន្តរាគមន៍ពីមជ្ឈដ្ឋានថ្នាក់ណាក៏ដោយ អាជ្ញាធរគ្រប់ជំនាញ នៅខណ្ឌសែនសុខ មិនហ៊ានលែងឈ្មោះ សុត ពិសិដ្ឋ ដែលជាម្ចាស់ទីតាំងនោះបានទេ ដោយបានបញ្ជាក់ថា នេះជាបទបញ្ជារបស់ លោក ឃួង ស្រេង អភិបាលរាជធានីភ្នំពេញ និងជាការសារទរពីមហាជនគ្រប់ស្រទាប់វណ្ណៈដើម្បីការពារ ប្រឆាំងនឹងអំពើរ លួច ឆក់ ប្លន់ និងបញ្ហាសង្គមផ្សេងៗ»។

ប្រតិបត្តិការក្តៅនៃការឆែកឆេរ ត្រួតពិនិត្យ ហាងបញ្ចាំខុសច្បាប់ទូទាំងរាជធានីភ្នំពេញនេះគឺបទបញ្ជារបស់លោក ឃួង ស្រេង អភិបាលរាជធានីភ្នំពេញ ដើម្បីទប់ស្កាត់ បង្ការនូវបទល្មើសទាំងឡាយ។ ព្រោះជនល្មើសប្រព្រឹត្តបទល្មើសរួចហើយ គ្មានកន្លែងទទួលបញ្ចាំខុសច្បាប់នោះសកម្មភាពប្រព្រឹត្តបទល្មើស ក៏អាចកាត់បន្ថយដែរ។ លោកអភិបាលរាជធានីភ្នំពេញ ធ្លាប់ព្រមានហើយថា ត្រូវតែអនុវត្តតាមច្បាប់។

សូមជំរាបថា កម្លាំងចម្រុះរបស់ខណ្ឌសែនសុខ មានការចូលរួមពីលោក ប៊ុល កុសល អភិបាលខណ្ឌសែនសុខ សហការជាមួយកម្លាំងនគរបាល ការិយាល័យព្រហ្មទណ្ឌកម្រិតស្រាល នៃស្នងការដ្ឋាន នគរបាលរាជធានីភ្នំពេញ ក្រោមការដឹកនាំរបស់លោក ស៊ិន វិរៈ ព្រះរាជអាជ្ញារងនៃអយ្យការអមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ បានចុះធ្វើការត្រួតពិនិត្យឃ្លាំងស្តុកម៉ូតូ និងរថយន្តរបស់ហាងបញ្ចាំមួយកន្លែង ក្នុងភូមិចុងថ្នល់លិច សង្កាត់ទឹកថ្លា ខណ្ឌសែនសុខ កាលពីព្រឹកថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៧។

អភិបាលខណ្ឌសែនសុខ លោក ប៊ុល កុសល បានប្រាប់ភ្នាក់ងារ Fresh News ថា ជាលទ្ធផលសម្រេចបានក្នុងការងារជាក់ស្តែងឃើញថា ម៉ូតូអត់មានឯកសារ ចំនួន៥៤គ្រឿង ក្នុងចំណោមម៉ូតូចម្រុះ៧៤គ្រឿង រថយន្តអត់មានឯកសារចំនួន២គ្រឿង ក្នុងចំណោមរថយន្តចំនួន១០គ្រឿង។ សមត្ថកិច្ចបន្តទៀតថា ទាំងម៉ូតូ និងរថយន្តអត់មានឯកសារគ្រប់គ្រាន់នោះ ត្រូវបានសមត្ថកិច្ចដកហូត យកទៅរក្សាទុកជាបណ្តោះអាសន្ន។

ck

http://nokorwatnews.com/archives/380046

ចុះផ្សាយថ្ងៃទី១៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩

ឃាត់ខ្លួនថៅកែហាងបញ្ចាំ ឃីហា "ហេង ហ៊្វិត"ម្នាក់ ក្រោយរកឃើញការទទួលបញ្ចាំទូរស័ព្ទគ្មានឯកសារត្រឹមត្រូវ

ចែករំលែក៖

ភ្នំពេញ៖ ទីតាំងហាងទទួលបញ្ចាំមួយកន្លែង ឃីហា "ហេង ហ៊្វិត" ត្រូវបានកម្លាំងគណៈបញ្ជាការឯកភាពខណ្ឌដូនពេញ ចុះត្រួតពិនិត្យជាងស្អែងក្រោយឃាត់ខ្លួនមុខសញ្ញាក្រុមចោរឆក់យកមកសាកសួរ ទើបដឹងថាកន្លែងទទួលបញ្ចាំទូរស័ព្ទគ្មានឯកសារត្រឹមត្រូវ និងឃាត់ខ្លួនថៅកែហាងម្នាក់មកសួរនាំផងដែរ ។

ករណីចុះត្រួតពិនិត្យទីតាំងហាងបញ្ចាំខាងលើនេះ បានធ្វើឡើងកាលពីថ្ងៃសុក្រ ១៣កើត ខែបុស្ស ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស ២៥៦២ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី១៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩ ស្ថិតនៅផ្ទះលេខ៣២E0 ផ្លូវលេខ១៤៨ សង្កាត់ផ្សារកណ្ដាលទី១ ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ ។

ក្នុងប្រតិបត្តិការនេះ ដោយមានការសម្របសម្រួលដោយលោក គង់ សំសាម៉េត ព្រះរាជអាជ្ញារង អមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ និងដឹកនាំដោយលោក សុខ ពេញវុធ អភិបាល នៃគណៈអភិបាលខណ្ឌដូនពេញ រួមនិងលោក ទៀង ចាន់សា អធិការនគរបាលខណ្ឌ បានចុះត្រួតពិនិត្យ ដកហូតទូរស័ព្ទមួយចំនួន និងឃាត់ខ្លួនបុរសម្នាក់យកទៅសួរនាំ ។

ឧបសម្ព័ន្ធទី៤

ទម្រង់កិច្ចសន្យារបស់អាជីវកម្មបញ្ចាំ និង/ឬ ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានដែលអនុវត្តសព្វថ្ងៃនៅកម្ពុជា

ថតដោយ អៀម ហាក់លី (ថ្ងៃទី៣០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២១)

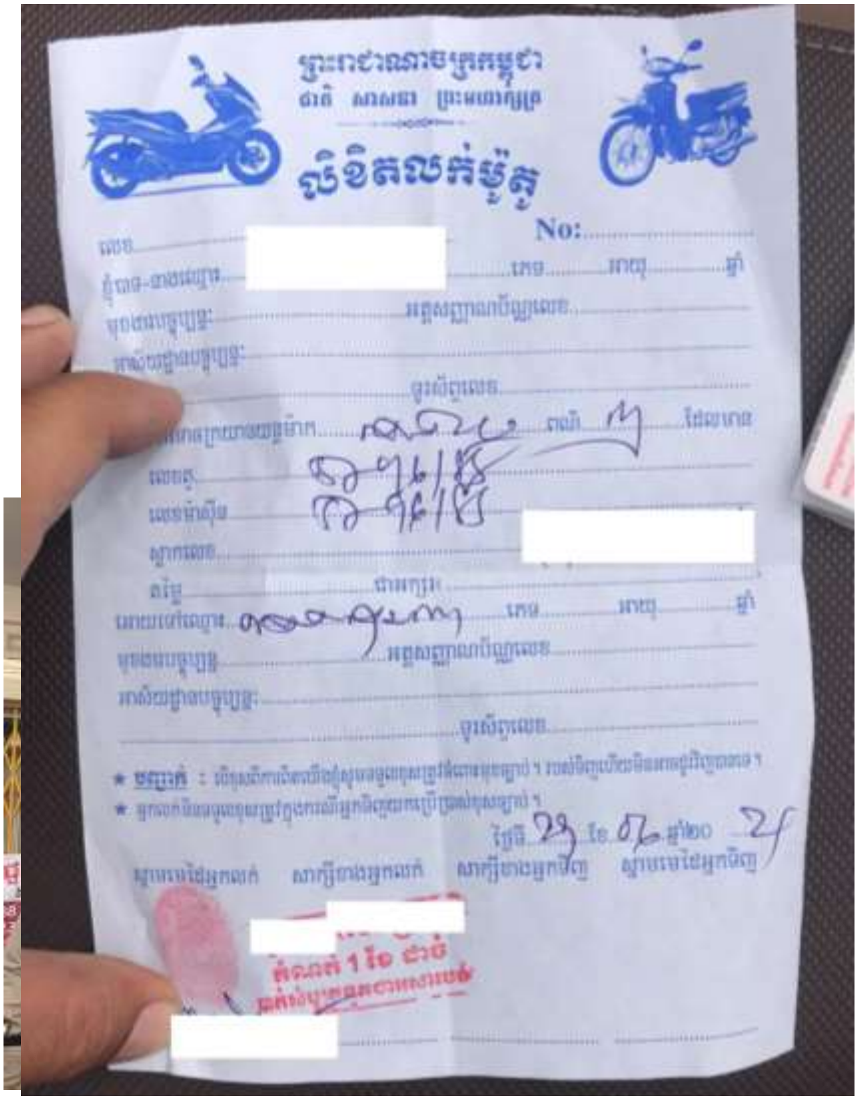

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

[redacted]

ផ្លូវ ១៩២

លិខិតបញ្ញើ Nº 004901

ឈ្មោះអ្នកបញ្ញើ [redacted]..

របស់បញ្ញើ ម៉ូតូ Dream (02)........ស្លាកលេខ.[redacted]

ចំនួនទឹកប្រាក់ 1000៛..........................ការប្រាក់.80៛......................

លេខទូរស័ព្ទអ្នកបញ្ញើ:....096 2566425..

ទទួលថ្ងៃទី....28..............ខែ..07.................ឆ្នាំ2012.........................

ផុតកំណត់ថ្ងៃទី28..............ខែ..08.................ឆ្នាំ2012.........................

បញ្ជាក់: សំភារៈខាងលើមានតំលៃរក្សាទុករយៈពេល មួយខែ ត្រូវផុតកំណត់ ចាប់បើកពីម៉ោង ៧:០០ព្រឹក ដល់ម៉ោង ១១:០០យប់ បាត់សំបុត្រមិនទទួលខុសត្រូវឡើយ យើងខ្ញុំសុំមិនទុកសំាងក្នុងម៉ូតូឡើយ ការពារអគ្គីភ័យ

ស្នាមមេដៃអ្នកទទួលប្រាក់ អ្នកប្រគល់ប្រាក់

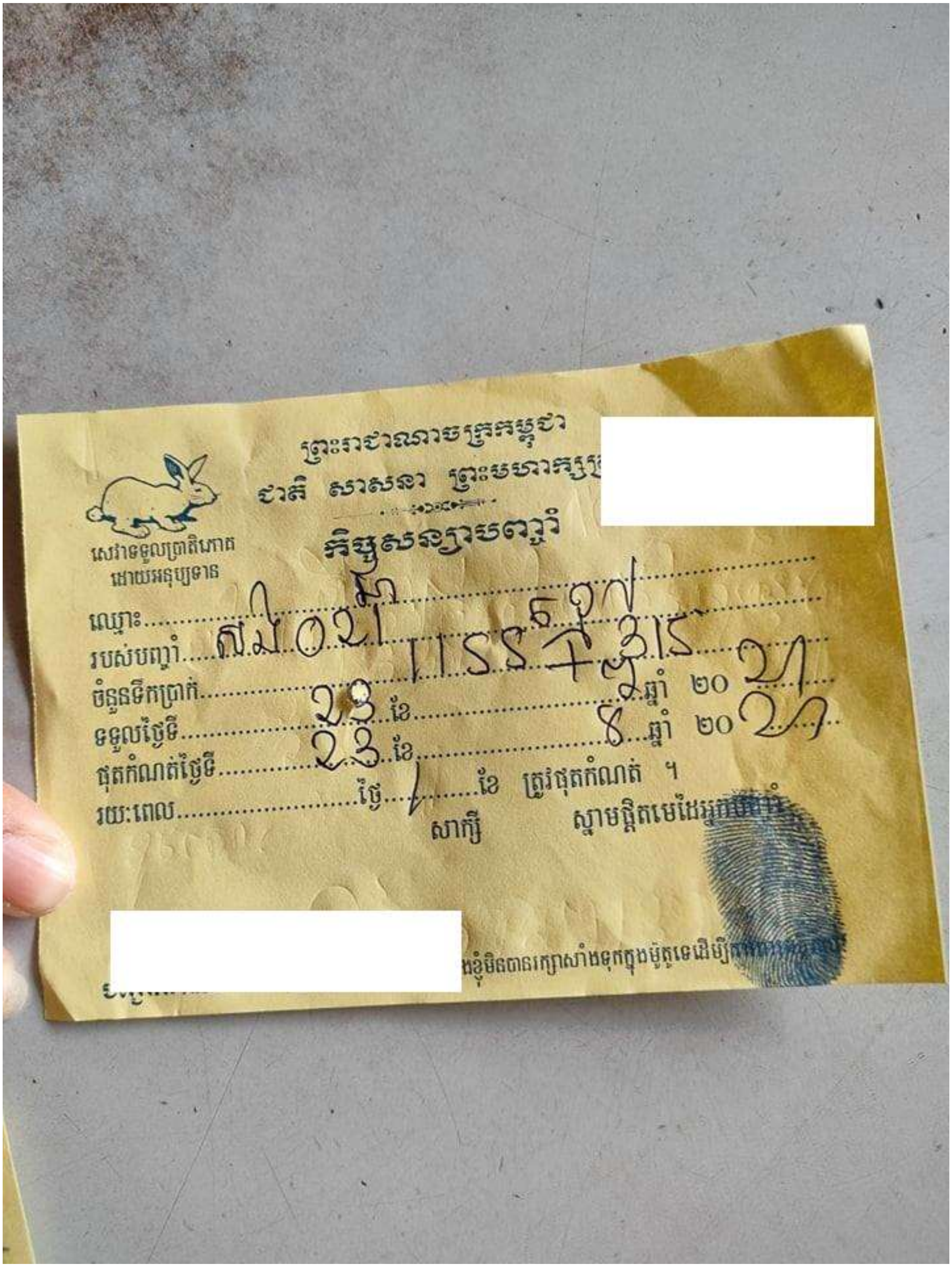

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា [redacted]

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្ស

កិច្ចសន្យាបញ្ចាំ

សេវាទទួលប្រាតិភោគ
ដោយអនុប្បទាន

ឈ្មោះ..

របស់បញ្ចាំ..

ចំនួនទឹកប្រាក់.......................... ឆ្នាំ ២០21

ទទួលថ្ងៃទី.......23 ខែ.......8 ឆ្នាំ ២០21

ផុតកំណត់ថ្ងៃទី.......23 ខែ..........................

រយៈពេល.......................ថ្ងៃ..........ខែ ត្រូវផុតកំណត់ ។

សាក្សី ស្នាមផ្តិតមេដៃអ្នក

[redacted] ខ្ញុំមិនបានរក្សាសាំងទុកក្នុងម៉ូតូទេដើម្បី

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហា[redacted]

កិច្ចសន្យាបញ្ចាំ[redacted]

...ទទួលប្រាតិភោ...
ដោយអនុប្បទាន

ឈ្មោះ..

របស់បញ្ចាំ.......... Today ....

ចំនួនទឹកប្រាក់..

ទទួលថ្ងៃទី..........ខែ..........ឆ្នាំ ២០ 21

ផុតកំណត់ថ្ងៃទី..........ខែ..........ឆ្នាំ ២០ 21

រយៈពេល..........ថ្ងៃ..........ខែ ត្រូវផុតកំណត់ ។

សាក្សី ស្នាមផ្ដិតមេដៃអ្នកបញ្ចាំ

បញ្ជាក់: រាល់ការបាត់សំបុត្រមិនទទួលខុសត្រូវ។ យើងខ្ញុំមិនធានារក្សាសាំងទុកក្នុងម៉ូតូទេដើម្បីការពារអគ្គីភ័យ!

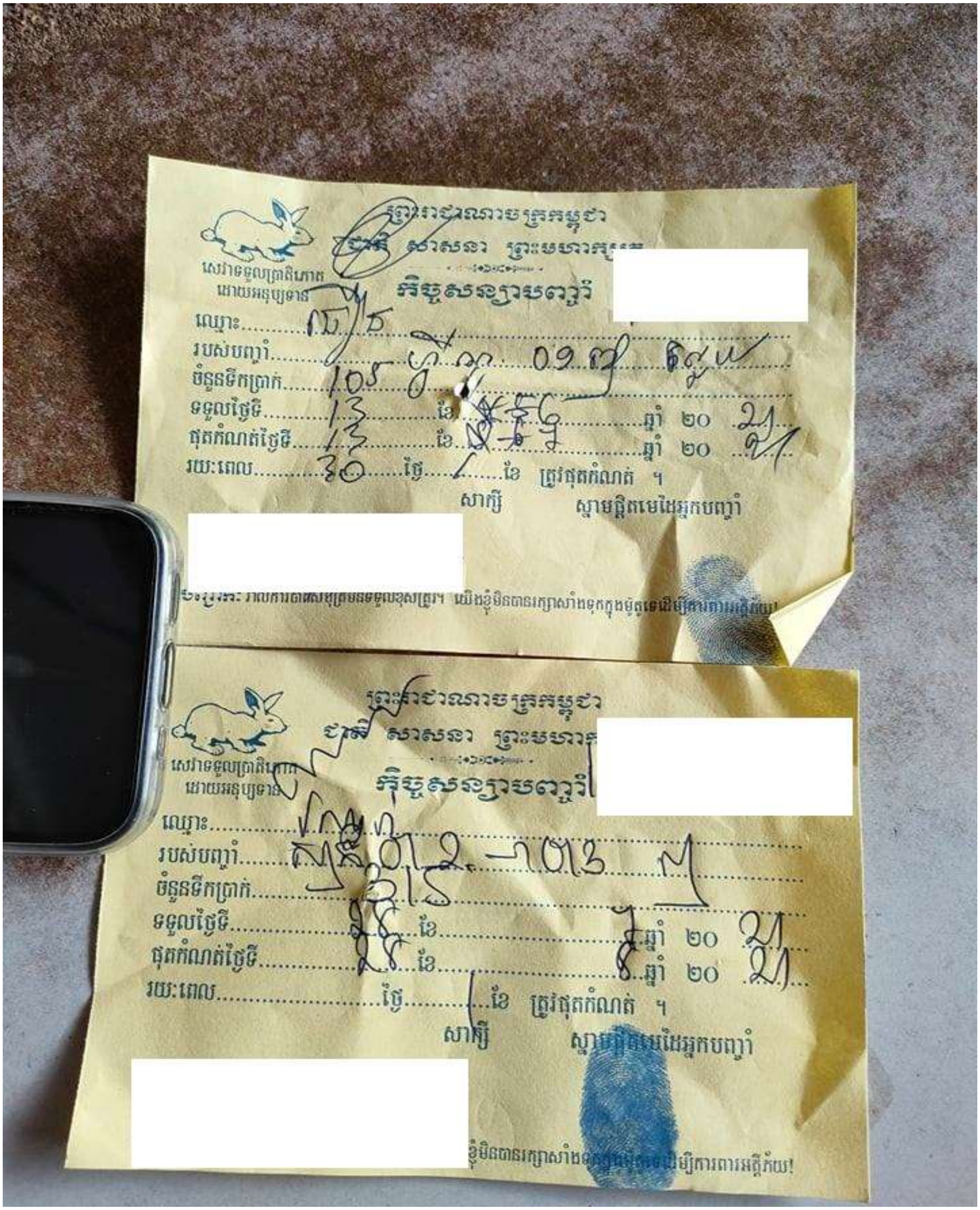
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ [redacted]
សេវាទទួលប្រាតិភោគ
ដោយអនុប្បទាន
កិច្ចសន្យាបញ្ចាំ

ឈ្មោះ......
របស់បញ្ចាំ......
ចំនួនទឹកប្រាក់......105
ទទួលថ្ងៃទី......13......ខែ......ឆ្នាំ ២០ 21
ផុតកំណត់ថ្ងៃទី......13......ខែ......ឆ្នាំ ២០ 21
រយៈពេល......30......ថ្ងៃ......1......ខែ ត្រូវផុតកំណត់ ។
សាក្សី ស្នាមផ្តិតមេដៃអ្នកបញ្ចាំ
[redacted]
ឃើញខ្ញុំមិនបានរក្សាសាំងទុកក្នុងម៉ូតូទេដើម្បីការពារអគ្គីភ័យ!

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ [redacted]
សេវាទទួលប្រាតិភោគ
ដោយអនុប្បទាន
កិច្ចសន្យាបញ្ចាំ

ឈ្មោះ......
របស់បញ្ចាំ......
ចំនួនទឹកប្រាក់......
ទទួលថ្ងៃទី......ខែ......ឆ្នាំ ២០ 21
ផុតកំណត់ថ្ងៃទី......ខែ......ឆ្នាំ ២០ 21
រយៈពេល......ថ្ងៃ......1......ខែ ត្រូវផុតកំណត់ ។
សាក្សី ស្នាមផ្តិតមេដៃអ្នកបញ្ចាំ
[redacted]
ខ្ញុំមិនបានរក្សាសាំងទុកក្នុងម៉ូតូទេដើម្បីការពារអគ្គីភ័យ!

ឧបសម្ព័ន្ធទី៤

ការផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្មលើអត្រាការប្រាក់របស់អាជីវកម្មបញ្ចាំ និង/ឬ ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាននៅកម្ពុជា

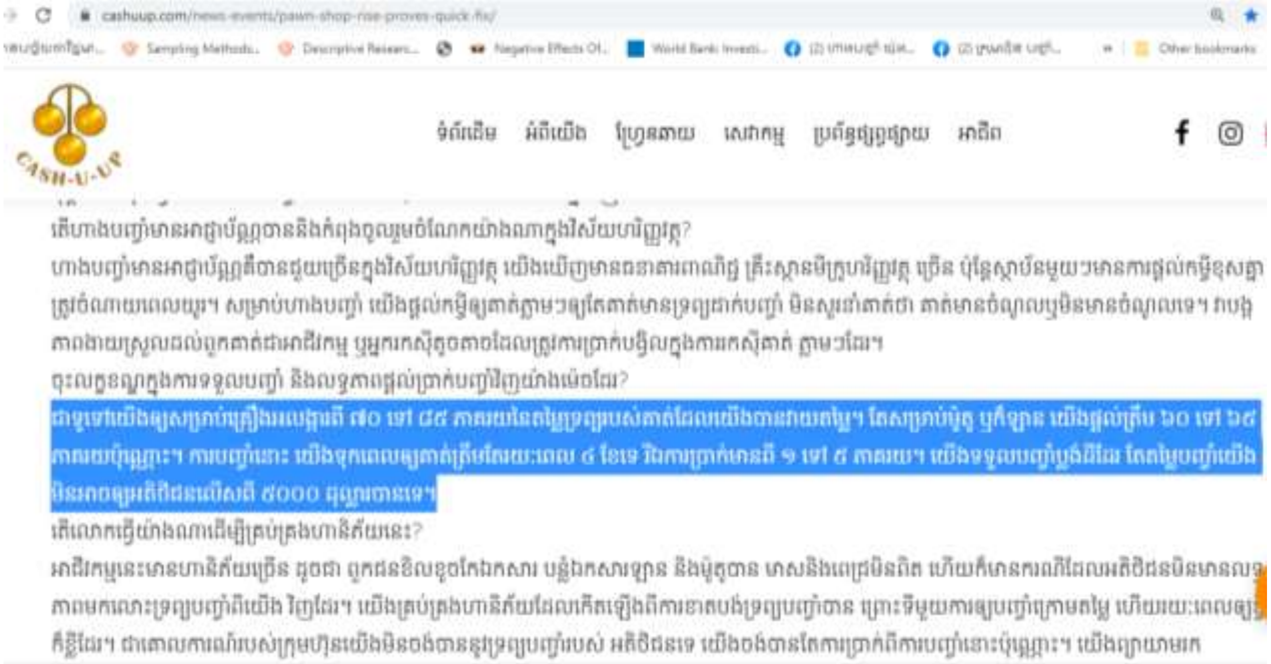

cashuup.com/news-events/pawn-shop-rise-proves-quick-fix/

CASH-U-UP

ទំព័រដើម អំពីយើង ហ្វ្រែនឆាយ សេវាកម្ម ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ អាជីព

តើហាងបញ្ចាំមានអាជ្ញាប័ណ្ណបាននិងកំពុងចូលរួមចំណែកយ៉ាងណាក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ?

ហាងបញ្ចាំមានអាជ្ញាប័ណ្ណពិតជាបានជួយច្រើនក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ យើងឃើញមានធនាគារពាណិជ្ជ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ច្រើន ប៉ុន្តែស្ថាប័នមួយៗមានការផ្តល់កម្ចីខុសគ្នា ត្រូវចំណាយពេលយូរ។ សម្រាប់ហាងបញ្ចាំ យើងផ្តល់កម្ចីឲ្យគាត់ភ្លាមៗឲ្យតែគាត់មានទ្រព្យដាក់បញ្ចាំ មិនសួរនាំគាត់ថា គាត់មានចំណូលឬមិនមានចំណូលទេ។ វាបង្កភាពងាយស្រួលដល់ពួកគាត់ជាអាជីវកម្ម ឬអ្នករកស៊ីតូចតាចដែលត្រូវការប្រាក់បង្វិលក្នុងការរកស៊ីគាត់ ភ្លាមៗដែរ។

ចុះលក្ខខណ្ឌក្នុងការទទួលបញ្ចាំ និងលទ្ធភាពផ្តល់ប្រាក់បញ្ចាំវិញយ៉ាងម៉េចដែរ?

ជាទូទៅយើងឲ្យសម្រាប់គ្រឿងអលង្ការពី ៧០ ទៅ ៨៥ ភាគរយនៃតម្លៃទ្រព្យរបស់គាត់ដែលយើងបានវាយតម្លៃ។ តែសម្រាប់ម៉ូតូ ឬក៏ឡាន យើងផ្តល់ត្រឹម ៦០ ទៅ ៦៥ ភាគរយប៉ុណ្ណោះ។ ការបញ្ចាំនោះ យើងទុកពេលឲ្យគាត់ត្រឹមតែរយៈពេល ៤ ខែទេ រីឯការប្រាក់មានពី ១ ទៅ ៥ ភាគរយ។ យើងទទួលបញ្ចាំប្លង់ដីដែរ តែតម្លៃបញ្ចាំយើងមិនអាចឲ្យអតិថិជនលើសពី ៥០០០ ដុល្លារបានទេ។

តើលោកធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីគ្រប់គ្រងហានិភ័យនេះ?

អាជីវកម្មនេះមានហានិភ័យច្រើន ដូចជា ពួកជនខិលខូចក្លែងឯកសារ បន្លំឯកសារឡាន និងម៉ូតូបាន មាសនិងពេជ្រមិនពិត ហើយក៏មានករណីដែលអតិថិជនមិនមានលទ្ធភាពមកលោះទ្រព្យបញ្ចាំពីយើង វិញដែរ។ យើងគ្រប់គ្រងហានិភ័យដែលកើតឡើងពីការខាតបង់ទ្រព្យបញ្ចាំបាន ព្រោះទីមួយការឲ្យបញ្ចាំក្រោមតម្លៃ ហើយរយៈពេលឲ្យ... កំខ្លីដែរ។ ជាគោលការណ៍របស់ក្រុមហ៊ុនយើងមិនចង់បានទ្រព្យបញ្ចាំរបស់ អតិថិជនទេ យើងចង់បានតែការប្រាក់ពីការបញ្ចាំនោះប៉ុណ្ណោះ។ យើងព្យាយាមរក